

Gespreksverslag

(Trimbos-instituut)

5.1.2e

Datum: Maandag 19 september 2022

Locatie: Webex

Deelnemers: 5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e (ministerie van VWS), 5.1.2e (5.1.2e (voorzitter Alcoholtafel) en 5.1.2e (KWINK groep)

1. Doel van het gesprek

- a. De vraag die aan deze gesprekken ten grondslag ligt, luidt: hoe kunnen we de tafel preventie problematisch alcoholgebruik in leven houden en wat is daarvoor nodig?
- b. De huidige summiere 'spelregels' voor de tafel uit het preventieakkoord luiden samengevat:
 - i. Partijen committeren zich aan de doelstellingen en de tafel formuleert acties om daartoe te komen.
 - ii. Het RIVM maakt jaarlijks een voortgangsrapportage en beoordeelt eens in de vier jaar of het behalen van de doelen realistisch is met de huidige set acties. Naar aanleiding van de voortgangsrapportages en/of het vierjaarlijkse rapport, kunnen nieuwe acties besproken worden aan tafel.
 - iii. Nieuwe partners kunnen aansluiten als zij de ambities onderschrijven en bereid zijn bij te dragen aan de verwezenlijking van de ambities in het preventieakkoord.
- c. In dit gesprek blikken we terug op het proces van de afgelopen maanden, bespreken we hoe de samenwerking er in de toekomst uit zou kunnen zien (spelregels) en horen we tot welke aanvullende acties uw organisatie bereid is, mochten aanvullende acties nodig zijn.

2. Terugblik op het proces van de afgelopen maanden

- a. 5.1.2e van het Trimbosinstituut (hierna: 5.1.2e) benoemt allereerst dat de tafel geen heilig instrument is. De tafel is een instrument om de doelen van het NPA te behalen. De doelen van het NPA zijn wél 'heilig'. Nu 5.1.2e constateert dat dit instrument weinig resultaat oplevert (de doelen worden niet behaald, zie de recente HBSC en nalevingscijfers), stelt 5.1.2e zich de vraag of de tafel het juiste instrument is.
- b. 5.1.2e ziet een aantal fundamentele problemen die inherent zijn aan de huidige samenstelling en opzet van de tafel. 5.1.2e constateert allereerst dat er geen dialoog aan tafel mogelijk is, omdat er geen gelijk speelveld bestaat tussen partijen (tijd, middelen, deskundigheid en ervaring). Daarnaast constateert 5.1.2e dat niet alle partijen aan tafel voldoende belang hebben bij een gedeelde oplossing, ofwel het realiseren van de doelen van het NPA. Hierdoor ontstaat er spanning aan tafel en is het rendement te beperkt.
- c. 5.1.2e zelf voelt veel verantwoordelijkheid voor het behalen van de doelen en heeft veel tijd vrijgemaakt voor de tafel. 5.1.2e vond de eerste bijeenkomst van de tafel geslaagd, omdat er nog een gevoel van 'samen' was en sprake was van een constructieve houding. 5.1.2e hoopte op commitment van alle partijen om de doelen te realiseren, ook als er tegengestelde commerciële belangen speelden. Nu ziet 5.1.2e vooral dat vertragings- en verwarringstechnieken ingezet worden en bewezen effectieve aanpakken niet bespreekbaar lijken, waardoor het vertrouwen ver weg is.
 - i. 5.1.2e constateert dat de industrie meer had kunnen doen de afgelopen jaren, zoals het promoten van 0.0 bij zware en overmatige drinkers; geen nieuwe drinkmomenten aanjagen; het

schenken in kleinere glazen; het realiseren van andere sluitingstijden, het maximum promillage alcohol in de supermarkt verlagen, zich uitspreken tegen *blurring*, etc. Dat is allemaal niet opgepakt. Suggesties daarvoor zijn volgens 5.1.2e volop geboden.

3. Samenwerking in de toekomst

- a. 5.1.2e vindt het lastig om aan te geven wat er nodig is om het vertrouwen in de huidige tafel terug te winnen. Dat komt omdat de twijfels hem zitten in de samenstelling van de tafel zelf, met name omdat er commerciële partijen deelnemen die steeds verantwoording moeten afleggen aan aandeelhouders. Als aandeelhouders hun goedkeuring uitspreken over de impact van het preventieakkoord op de winst op de langere termijn, zou dat ervan getuigen dat partijen aan tafel echt de ruimte hebben om te werken aan de NPA-doelen.
- b. 5.1.2e vindt dat ook het ministerie van VWS moet kunnen uitleggen waarom je tegen het advies van de WHO in (dat de invloed van de industrie op het alcoholbeleid idealiter beperkt zou moeten worden) aan tafel blijft met de industrie. Nu het advies van de WHO is aangescherpt, de resultaten conform verwachting van het RIVM tegenvallen, en partijen aan tafel mokken, zou VWS zich die vraag opnieuw moeten stellen.
 - i. Deze opvatting is versterkt nu sommige partijen aan tafel hebben uitgesproken dat er altijd gelobbyd zal worden tegen wettelijke maatregelen.
- c. 5.1.2e ziet risico's bij het doorgaan met de tafel:
 - i. Er is sprake van intensief contact met en daarmee beïnvloeding van VWS door de industrie
 - ii. 5.1.2e vreest voor de eigen geloofwaardigheid (en de geloofwaardigheid van andere gezondheidspartijen en overheden)
 - iii. De tafel wordt ingezet om bij te dragen aan een positief imago van de industrie
 - iv. De tafel legitimeert voorlichting door de industrie, hetgeen niet wenselijk is
 - v. Externe partijen zien onvoldoende wat er gebeurt en wat er schuurt, omdat de tafel het gevoel geeft dat het realiseren van de doelen goed geregeld is door middel van dit overleg
 - vi. De doelen worden niet gerealiseerd.
- d. 5.1.2e realiseert zich dat het stoppen van de tafel er niet automatisch toe leidt dat de doelen wel behaald worden, maar verwacht wel dat er een plan gemaakt kan worden voor de lange termijn, met partijen die zich echt kunnen committeren aan de doelen van het NPA. Dat leidt tot minder energieverlies.
- e. 5.1.2e verwacht van VWS
 - i. Dat VWS zich opnieuw de vraag stelt of de alcoholtafel het juiste instrument is om de doelen van het NPA te behalen;
 - ii. Dat door VWS een duidelijke stap wordt gezet richting beleidsmaatregelen;
 - iii. Dat VWS tegenkracht biedt aan de industrie door middel van een sterk team van ambtenaren met kennis en ervaring rondom het thema alcohol.
 - iv. Mocht de alcoholtafel doorgaan, in enige vorm, dan verwacht 5.1.2e van VWS dat de spelregels goed worden bewaakt. Ook de 'hygiëne aan tafel' moet bewaakt worden (wanneer mag je aan tafel blijven zitten). Partijen moeten hun commitment laten zien, zich consistent gedragen en dus de NPA-doelstellingen expliciet en aantoonbaar naleven. Ook moeten de verwachtingen die VWS en de voorzitter van de tafel hebben goed worden uitgesproken. Verder zou het handig zijn om vanuit VWS naast een procesbewaker, ook een inhoudelijke 'onderhandelaar' aan tafel te hebben, die als partij aan tafel kan zitten en borgt dat de kosten van de gezondheidszorg worden beheerst.
 - v. Dat VWS het gesprek aangaat met partijen uit de sport en onderwijs om de afhankelijkheid/verbondenheid met de industrie te bespreken.
- f. 5.1.2e hoopt dat beleidsmakers van VWS in de toekomst alleen op de strikt noodzakelijke punten uitwisseling met de industrie organiseren, conform het advies van de WHO (dat een stevig wetenschappelijk fundament heeft).

- g. 5.1.2e ziet meer in een constructie waarin de gezondheidsorganisaties samen verder gaan.
 - i. 5.1.2e geeft daarbij aan dat het kabinet met serieuze maatregelen moet komen om 'organisaties aan tafel te krijgen' bij een ROA/DOA (zoals voorheen).
 - ii. Het doel van de nieuwe constructie moet zijn om meer politiek draagvlak te creëren voor verdergaande maatregelen en de samenleving in te lichten over de gevolgen van alcoholmisbruik.
- 4. **Bereidheid tot committeren aan nieuwe acties om de doelstellingen op problematisch alcoholgebruik te behalen**
 - a. 5.1.2e geeft aan dat het RIVM een goede lijst heeft gemaakt van aanvullende maatregelen die de doelen dichterbij kunnen brengen. 5.1.2e stelt voor om allereerst met marketing aan de slag te gaan.
 - i. 5.1.2e vreest voor zwakke maatregelen op het gebied van marketing (bijvoorbeeld alleen marketing via één kanaal verbieden). Strikte maatregelen zijn nodig aangezien inspanningen zich anders alleen maar verplaatsen en de invloed van marketing niet daadwerkelijk afneemt.
 - b. 5.1.2e maakt zich zorgen over een zware winter met diverse crises; waardoor alcoholbeleid belangrijker wordt dan ooit, maar niet vanzelfsprekend op de agenda staat. Alcoholproblematiek kan armoedeproblematiek en kwetsbaarheid versterken.
- 5. **Overig**
 - a. 5.1.2e ervaart de positie als expert aan tafel als kwetsbaar, maar inherent aan de rol als wetenschapper aan een tafel in de huidige constructie. 5.1.2e ziet het ondermijnen van de geloofwaardigheid van afzenders met een vervelende boodschap (zoals 5.1.2e zelf, maar ook andere gezondheidsorganisaties aan tafel en andere afzenders zoals de WHO) als een veelgebruikte strategie van de alcoholindustrie en deze strategie herkent zij uit de literatuur. 5.1.2e ziet zichzelf als actor aan de tafel, niet als activist, maar is zich bewust dat dit snel anders wordt geduid. 5.1.2e voelt zich verantwoordelijk voor het behalen van de doelen, gesteund door wetenschappelijke inzichten. Aan tafel wordt die wetenschappelijke insteek al snel als een mening gezien en dat is lastig. Dat vraagt een heldere spelregel, met respect voor ieders rol.
 - i. De rol van het 5.1.2e is, conform de missie van het Trimbos-instituut: bijdragen aan een mentaal gezonde wereld door wetenschappelijke kennis te ontwikkelen, bundelen, verspreiden en/of implementeren.
 - ii. Mochten partijen 5.1.2e vinden dat die wetenschappelijke basis is losgelaten, dan mogen partijen 5.1.2e daar uiteraard op aanspreken. Maar onze integriteit en kennisinbreng kan niet zonder onderbouwing ter discussie worden gesteld. Dat draagt niet bij aan een constructief en effectief proces.

Nassaulaan 1
2514 JS Den Haag

+31 (0)70 359 6955
info@kwinkgroep.nl
www.kwinkgroep.nl

KWINK
GROEP

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

CBL

T.a.v. 5.1.2e

Postbus 262

2260 AG LEIDSCHENDAM

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M 06 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Kenmerk

3322775-1022054-VGP

Uw brief

Bijlage(n)

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 21 februari 2022
Betreft Plan van aanpak inzake alcoholmarketing

Geachte 5.1.2e beste 5.1.2e

Dank voor uw brief gericht aan de voormalige staatssecretaris waarin u een aantal maatregelen voorstelt dat gericht is op het verminderen van het bereik van minderjarigen door alcoholmarketing. Uw activiteiten sluiten aan bij de afspraak uit het Nationaal Preventieakkoord dat verstrekkers van alcohol en de industrie met oplossingen komen om het bereik en de beïnvloeding van jongeren op de top 5 locaties (supermarkten, tv, horeca, bioscopen en sociale media) naar redelijkheid te beperken.

Ik waardeer het dat u binnen uw branche tot een aantal afspraken bent gekomen om het bereik van minderjarigen door alcoholmarketing te verminderen. Dat u deze afspraken vast wil leggen in de CBL Code 'Verantwoorde alcoholverkoop in de supermarkt' zal zeker bijdragen aan een vlotte implementatie.

Vanuit beleidsmatig oogpunt wil ik u voorstellen om de voorgenomen maatregelen te concretiseren en meetbaar te maken. U stelt bijvoorbeeld voor om terughoudend te zijn met bepaalde reclame-uitingen. Ik wil u vragen om concrete doelen of aantallen te formuleren bij de betreffende reclame-uitingen en om termen als 'terughoudendheid' te vervangen voor 'afzien van'. Hiermee wordt een vermindering van het bereik van jongeren door alcoholmarketing beter meetbaar en daarmee het effect ook beter zichtbaar. Zoals wij eerder hebben gedaan wijs ik u nogmaals op het RIVM-rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord'. In het rapport, en bijbehorende bijlage, wordt bijvoorbeeld geadviseerd dat marketing voor 0.0% dranken duidelijk onderscheiden dient te zijn van alcoholhoudende dranken, zodat niet primair het merk van de alcoholproducent centraal staat.

In uw brief geeft u aan dat u geadviseerd is een informele zienswijze in te dienen bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

Ik waardeer uw inzet t.a.v. het verzoek aan de ACM en heb er vertrouwen in dat u met de ACM tot een vruchtbaar gesprek zult komen. Het ministerie van VWS is hierin geen partij.

Kenmerk
3322775-1022054-VGP

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
de heer Maarten van Ooijen
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
per mail: 5.1.2e@minvws.nl

Den Haag, 14 oktober 2022

Betreft: Opheffing Tafel Problematisch Alcoholgebruik

Geachte heer Van Ooijen,

Gisteren zijn de deelnemers aan de Tafel Problematisch Alcoholgebruik waaronder STIVA, na een gedegen proces, gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat de Tafel in een impasse is geraakt en voortzetting van de Tafel als middel niet meer effectief is. Met zijn allen komen we niet verder vooruit om de doelen zoals vastgesteld in het Nationaal Preventieakkoord te bereiken. De deelnemers hebben ook gezamenlijk vastgesteld dat alle deelnemers aan de Tafel nog steeds achter de doelen van het Nationaal Preventieakkoord staan en zich hiervoor blijven inzetten.

De impasse zit vooral in het adviseren over wettelijke maatregelen. Volgens ons gaat de Tafel hier niet over en volgens anderen aan de Tafel wel. Wij zijn altijd van mening geweest dat wettelijke maatregelen aan de Kamer zijn en het Nationaal Preventieakkoord bedoeld is om maatschappelijke initiatieven te ontplooiën. Helaas is niet iedereen deze mening toegedaan. Gezamenlijk hebben we geconcludeerd dat we in cirkels blijven praten. Opheffen van de Tafel is dan ook onvermijdelijk.

Wij hebben ons gecommitteerd aan de afspraken in het preventieakkoord. Deze afspraken zijn allemaal uitgevoerd of in uitvoering. Sommige afspraken zijn gemaakt voor de langere termijn. U en uw voorganger hebben meerdere malen aan de Kamer gerapporteerd hoe goed aan deze afspraken invulling wordt gegeven. Uiteraard blijft onze handtekening onder het Nationaal Preventieakkoord staan en blijven wij invulling geven aan deze afspraken.

Uit cijfers van het CBS en ook de voortgangsrapportages van het RIVM blijkt dat sinds 2018 het percentage zware en overmatige drinkers flink is gedaald met respectievelijk 8 en 11%. Ten aanzien van het drinken tijdens de zwangerschap is dit sinds 2018 zelfs met 40% gedaald. Trends die de juiste kant opgaan sinds de invoering van het Nationaal Preventieakkoord en alle commitments die daarbij horen.

Met deze positieve trends in het achterhoofd, het gedegen proces en de altijd plezierige samenwerking zijn we dan ook enigszins onplezierig getroffen door uw optreden bij Op1 van woensdag jl.

Uiteraard was de aankondiging: "staatssecretaris woest op alcohollobby" de verantwoordelijkheid van de redactie van Op1, maar tijdens de uitzending heeft u ook niet gelijk een interventie gepleegd om dit beeld te corrigeren. We betreuren dat, omdat dit geen recht doet aan datgene wat we 's ochtends met elkaar hebben besproken en geconcludeerd en het zorgvuldige proces dat we met elkaar, ministerie, gezondheidsorganisaties en alcoholsector, hebben doorlopen.

Daar komt bij dat u tijdens de uitzending trachtte uw besluit te onderbouwen met argumenten die u ons nooit eerder kenbaar hebt gemaakt. Niet direct en niet via de Tafel. Wij vinden dit teleurstellend.

Een voorbeeld dat u aanhaalde waren de flitsbezorgers die alcohol aan minderjarigen verstrekken. Een zorg die wij met u delen, maar die helaas nooit is besproken aan de Tafel. De flitsbezorgers zaten ook niet aan de Tafel. Een voorbeeld dat dus niets met de Tafel te maken had en met de discussie. Dit had volgens ons overigens wel gekund; handhaving speelt hierbij immers een belangrijke rol en de verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de overheid. Vanuit onze sector zijn we ook aan het nadenken over dit thema en wat onze rol daarbij zou kunnen zijn.

Daarnaast noemde u de marketing rondom scholen. Dit gebeurt al decennia niet meer en is formeel vastgelegd in de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken. Ook dit is nooit besproken aan de Tafel, aangezien dit in de praktijk geen issue is. Als in uw ogen de code niet voldoende nageleefd wordt, dan hadden wij dit graag vernomen. Uit onderzoek van Ecorys in opdracht van STIVA en het ministerie van VWS en gefaciliteerd door ZonMw (in het kader van het Nationaal Preventieakkoord) blijkt overigens dat adverteerders de regels van de RvA goed naleven. Recent heeft de sector ook actief alcoholcontent (dus niet eens alcoholreclame) laten verwijderen van een platform als TikTok, omdat wij pal staan voor de uitgangspunten van onze Reclamecode en hier strikt op handhaven. De sector heeft laten zien dat zij bereid is verder te gaan dan de afspraken die zijn vastgelegd in het NPA.

Wat ons ook opviel was het thema 'alcohol en zwangerschap'. Dit werd aangehaald om aan te tonen dat doelen niet gerealiseerd zouden worden, maar juist op dit thema zijn de ontwikkelingen zeer gunstig. De RIVM Voortgangsrapportage 2021 uit juli 2022 laat zien dat in 2016 nog 5% van de zwangere vrouwen alcohol dronk, dat dit in 2018 4,2% was en dat dit in 2021 verder is gedaald naar 2,6%. Het aantal drinkende zwangere vrouwen is dus in 5 jaar tijd gehalveerd en het ligt in de lijn der verwachtingen dat de doelstelling van 2% in 2040 ruimschoots voor die tijd gehaald wordt.

Wij betreuren het dat de communicatie zo gelopen is. Des te meer reden om met elkaar in gesprek te blijven, zoals ook afgesproken tijdens de Tafel van 12 oktober jl. Ik zou het heel prettig vinden om binnenkort kennis te maken en bij te praten. Vooral ook om met elkaar van gedachten te wisselen hoe in de toekomst verder te gaan en invulling te geven aan datgene wat we in het kader van het Nationaal Preventieakkoord met elkaar hebben afgesproken.

Kunnen wij op korte termijn een afspraak maken om dit te bespreken?

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Cc Wordvoerders Preventie Tweede Kamerfracties

Nederlandse
Brouwers

Schenkkade 50 – 5.1.2e
Postbus 179 2501CD Den Haag
T +31 (0)70 318 070 10
info@nederlandsebrouwers.nl
www.nederlandsebrouwers.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Aan de staatssecretaris de heer M. van Ooijen
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
per mail: 5.1.2e@minvws.nl

Den Haag, 18 oktober 2022

Betreft: Gesprek Problematisch Alcoholgebruik

Geachte heer Van Ooijen,

Vorige week is een einde gekomen aan de Tafel Problematisch Alcoholgebruik. De tafel was een middel om de afspraken en de doelstellingen van het Nationaal preventieakkoord te bespreken. Wij zijn als Nederlandse Brouwers, zoals toegezegd, nog steeds gecommitteerd aan de afspraken in het Nationaal Preventieakkoord

Tijdens de laatste bijeenkomst van de Tafel Problematisch Alcoholgebruik op 12 oktober jl. heeft u aangegeven graag met alle deelnemers in gesprek te blijven. Graag bespreken wij hoe we dit vorm kunnen geven.

Kunnen we op korte termijn een afspraak maken?

Met vriendelijke groet,

namens Nederlandse Brouwers,

5.1.2e

5.1.2e

Van: 5.1.2e 5.1.2e)
Aan: 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Onderwerp: voorbereiding Alcoholtafel 12 oktober
Datum: dinsdag 11 oktober 2022 14:01:00
Bijlagen: [presentatie afrondend verslag alcoholtafel.pptx](#)
[20221010 Afrondend verslag - gesprekken over de toekomst van de alcoholtafel.pdf](#)
[221012 Annotatie Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik.docx](#)

Beste 5.1.2e

Hierbij ontvang je de annotatie voor de tafel van morgen.

We zitten morgen in de Apollozaal 1. Zullen we een half uurtje eerder afspreken voor de laatste voorbereiding? We regelen wel even een klein zaaltje in de buurt van de Apollozaal. De Staatssecretaris zal om 10 uur aanschuiven, is afgesproken met zn secretariaat.

Verder stuur ik je ook de presentatie die 5.1.2e morgen geeft over het afrondend verslag van KWINK. 5.1.2e zelf kan er helaas niet bij zijn, ze geeft les die ochtend. Mocht je nog gekke dingen zien in de PP, laat het dan vooral weten.

In deze mail ook de laatste versie van het rapport, waarbij de lijst met namen in de bijlage is aangepast en enkel de organisaties zijn vermeld.

Mocht er nog wat zijn, dan horen we dat graag.

Hartelijke groet,

5.1.2e en 5.1.2e

Presentatie afrondend verslag KWINK groep

Gesprekken over toekomst van de alcoholtafel

A large, stylized graphic of an eye, composed of concentric orange and yellow circles, is positioned on the left side of the slide, partially overlapping the orange and yellow background sections.

Inhoud

1. Input van het afrondend verslag
2. Doel van de gesprekken
3. Beeld: functioneren van de tafel
4. Rode draden
5. Scenario's voor de toekomst

Input van het afrondend verslag

- Voorzitter van de tafel en VWS hebben gesprekken gevoerd met 22 individuele partijen, de verslagen van deze gesprekken en het afrondend verslag zijn gemaakt door KWINK groep.
- De verslagen van de gesprekken zijn voorgelegd aan de gesprekspartners.
- Het afrondend verslag is een weergave van wat er in de gesprekken naar voren is gekomen. Het zijn niet de ideeën of conclusies van KWINK groep, maar een weergave van hetgeen in de gesprekken naar voren is gekomen.

Doel van de gesprekken

Hoofdvraag: hoe kunnen we de Alcoholtafel voortzetten, is dat wenselijk en zo ja, wat is daarvoor nodig?

Doel

- Reflecteren op het proces van de afgelopen maanden
- Bespreken hoe samenwerking er in de toekomst uit kan zien
- De vraag tot welke aanvullende acties de partijen aan tafel bereid zijn
- Hoe partijen de rol van VWS aan tafel zien

In totaal is met 22 deelnemers van de tafel gesproken.

Beelden en verwachtingen functioneren van de tafel 1/3

Constateringen die vaak genoemd zijn in de gesprekken:

Het ergert vrijwel alle partijen dat er onenigheid bestaat over de doelen die de tafel moet nastreven en de functie die de tafel heeft. Er zijn verschillende beelden en verwachtingen geschetst in het afrondend verslag, de twee belangrijkste betreffen de:

- Doelen: Alle partijen kennen de ambities zoals geformuleerd in het NPA, maar waar sommige partijen de nadruk leggen op *problematisch* alcoholgebruik en dit definiëren als alcoholgebruik binnen drie specifieke doelgroepen (minderjarigen, zwangeren en zware/overmatige drinkers), geven andere partijen aan dat het terugdringen van alcoholgebruik in het algemeen nodig is om problematisch alcoholgebruik te voorkomen.
- Functie: Sommige partijen geven aan dat de tafel er (alleen) is om concrete acties te formuleren die partijen aan tafel zelf kunnen uitvoeren en anderen zien de tafel ook als een gremium dat advies zou moeten kunnen geven over alcoholbeleid aan het kabinet en/of de Tweede Kamer.

Beelden en verwachtingen functioneren van de tafel 2/3

Alle partijen constateren dat de belangen aan tafel zeer uiteenlopend zijn en geven aan dat deze uiteenlopende belangen een goed gesprek aan tafel ingewikkeld maken.

- Sommigen benoemen in aanvulling hierop dat de eerste bijeenkomst(en) na het opstellen van het NPA wel prettig verliepen, omdat toen duidelijker was wat men van elkaar en van de tafel verwachtte. Zodra duidelijk werd dat er mogelijk meer maatregelen nodig zijn om de doelen van het NPA te behalen, bleken de verschillende belangen in de weg te liggen aan een goed gesprek.
- Sommigen benoemen dat het ongelijke speelveld een goed gesprek aan tafel ingewikkeld maakt: de tijd die partijen hebben om de tafel voor te bereiden verschilt, evenals de ervaring met deelname aan dit soort tafels en het referentiekader van waaruit men spreekt (wetenschap, economisch belang, politieke realiteit, etc.).

Beelden en verwachtingen functioneren van de tafel 3/3

Overig:

- Partijen vinden de sfeer aan tafel onprettig.
- Vrijwel alle partijen vinden het vervelend dat oude discussies steeds opnieuw worden gevoerd, waardoor de afgelopen bijeenkomsten nauwelijks resultaten kennen.
- Het thema blurring blijft tot ergernis van vrijwel alle partijen een pijnpunt.
- Men ervaart in een impasse te zitten. Vrijwel alle partijen vinden het lastig om aan te geven hoe de tafel uit deze impasse van onenigheid kan komen.

Rol van VWS:

- Begrip voor de ingewikkelde positie van het ministerie van VWS.
- Behoeft aan een meer leidende rol, nu de gesprekken aan tafel niet goed verlopen.

Rode draden

Rode draden voortbestaan tafel

- Het NPA en de doelen die daarin staan, kunnen nog steeds op draagvlak rekenen.
- De afgelopen jaren is het vertrouwen in de alcoholtafel sterk afgenomen.
- Het voortbestaan van de alcoholtafel als instrument om de doelen van het NPA te behalen is verre van een vanzelfsprekendheid, met name vanwege het wantrouwen van veel partijen.
- Tegelijkertijd zien veel partijen de meerwaarde van de tafel, omdat (kleine) stappen voorwaarts worden gezet. Partijen stellen echter grenzen/voorwaarden aan deelname.
- Deze voorwaarden voor toekomstige deelname aan de alcoholtafel lopen sterk uiteen. Partijen staan tegenover elkaar rondom de vraag of:
 - De tafel een adviserende taak heeft of zou moeten hebben;
 - Wettelijke maatregelen aan tafel besproken moeten worden (en op welke manier);
 - Er buiten de tafel gelobbyd moet kunnen worden rondom alcoholbeleid.

Scenario's voor de toekomst

Scenario 1: Het organiseren van een alcoholtafel met diverse partijen waaraan ingezette acties worden besproken en uitgebreid.

- Huidige en eventuele nieuwe acties worden besproken en uitgewisseld, maar geen bespreking van verstrekkende maatregelen.

Scenario 2: Het organiseren van één of meerdere tafels waaraan gesproken wordt over aanvullende maatregelen.

- Bijvoorbeeld één tafel met gezondheidsorganisaties en één tafel met verstrekkers en producenten.

Scenario 3: Het opheffen van de alcoholtafel.

- Samenwerking met alle individuele partijen behouden rondom concrete acties of thema's.
- Deze scenario's kennen ook mengvormen.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

Betreft	Tafel Problematisch Alcoholgebruik
Vergaderdatum en -tijd	29 juni 2022 13:00-15:00
Vergaderplaats	ZZIIN Den Haag / Webex
Aanwezig	5.1.2e (voorzitter), 5.1.2e (GGD GHOR NL), 5.1.2e (VKN), 5.1.2e (STAP), 5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e (VO-raad), 5.1.2e (St. Jeugd en Alcohol), 5.1.2e (VNO-NCW), 5.1.2e (KHN), 5.1.2e (NL Brouwers), 5.1.2e (STIVA), 5.1.2e (CBL), 5.1.2e (St. Positieve Leefstijl), 5.1.2e (MDL-artsen), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e (KSU), 5.1.2e (NVDI), 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e (NOC*NSF), 5.1.2e (VH), 5.1.2e (RIVM), 5.1.2e (5.1.2e (allen VWS-VGP).

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**

Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:

Pamassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +31(0)6- 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

29 juni 2022

Aantal pagina's

7

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1. Opening

2. Mededelingen

Afmeldingen: 5.1.2e en 5.1.2e (VNG), 5.1.2e
5.1.2e (ouders&onderwijs). 5.1.2e sluit aan namens NVDI.

3. Presentatie RIVM uitkomsten voortgangsrapportage 2021

RIVM geeft in de voortgangsrapportage een beeld van de leefstijlindicatoren en de stand van zaken van doelstellingen en acties. Betreffende de leefstijlindicatoren lijkt de daling in 2021 te stagneren. Corona heeft een grote impact, bijv. sluiting horeca en aanpassing gedrag. Komende jaren bekijken wat de trend is. Het RIVM geeft aan dat de daling tussen 2018-2020 in alcoholgebruik bij zwangeren niet statistisch significant is. Voor minderjarigen zijn er nog geen nieuwe cijfers, deze cijfers komen in het najaar beschikbaar middels de HBSC publicatie.

Wat betreft de stand van zaken van doelstellingen en acties heeft het RIVM dit jaar alleen de voortgang van doelstellingen en outputgerichte afspraken uitgevraagd. Dit betekent dat 6 van de 19 doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord (NPA) en 15 van de 40 acties zijn uitgevraagd. 3 Doelstellingen zijn behaald, 2 (nog) niet behaald en van 1 doelstelling is de status onbekend. Voor de acties geldt dat er 2 zijn afgerond, 7 in uitvoering zijn, 4 in uitvoering met weinig/minder voortgang zijn door corona en 2 in uitvoering met weinig/minder voortgang door een andere oorzaak zijn.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
29 juni 2022

Trimbos vraagt of het RIVM iets kan zeggen over de ontwikkeling van zwaar alcoholgebruik, omdat dit onderdeel uitmaakt van de doelstellingen van het NPA. Het RIVM geeft aan dat het vergelijkbaar is met overmatig alcoholgebruik, een daling lijkt in 2021 te stagneren.

VWS geeft aan dat begin volgende week de voortgangsrapportage naar de Tweede Kamer wordt gestuurd en het dan zal delen met de tafel (5 juli jl. rondgestuurd) .

4. Bespreking spelregeldocument

De voorzitter geeft aan dat er in klein comité (gevormd door de voorzitter en VWS als procesbegeleiders, NL Brouwers, VNO-NCW, Trimbos en St. Positieve Leefstijl) gekeken is naar de mogelijkheden om door te gaan met de tafel en te komen tot een set spelregels die houvast geeft aan de werkwijze van de tafel. Uiteindelijk zijn zij niet gekomen tot één document, daarom heeft iedereen het spelregeldocument ontvangen waarin een aantal voorwaarden/afspraken staan die gedragen worden door het klein comité en waarin passages gemarkeerd zijn waar nog discussie over is. De voorzitter geeft het woord aan de deelnemers voor een toelichting.

VNO-NCW refereert aan de brief die namens VNO-NCW is gestuurd aan de voorzitter en aan VWS en waarin een gesprek wordt gevraagd over de governance. De indruk van VNO-NCW was dat het eerste overleg in klein comité constructief was en zij konden akkoord gaan met de eerste versie van het spelregeldocument. VNO-NCW geeft aan dat na het tweede overleg elementen zijn toegevoegd op verzoek van de gezondheidsorganisaties, o.a. over de inhoud en politieke verhoudingen, waar zij niet akkoord mee zijn.

VKN vraagt om welke specifieke toevoegingen het gaat. NL Brouwers geeft aan dat het gaat om spelregels en dat zij geen inhoudelijke standpunten willen toevoegen aan het document, bijv. de zin 'daar waar afspraken aan de tafel gemaakt zijn over maatregelen of gestelde doelen, voeren partijen geen lobby buiten de tafel om doelen te bereiken die tegengesteld zijn aan de afgesproken maatregelen of gestelde doelen'.

St. Positieve Leefstijl onderschrijft het eerste constructieve gesprek en geeft aan dat de gezondheidsorganisaties tijdens dat overleg al aankondigden om een aantal toevoegingen op te nemen. Het tweede overleg was dus een voortgang van het eerste gesprek.

Trimbos is het hiermee eens en geeft aan dat in het tweede overleg de ingewikkelde zaken besproken zouden worden. Zij hebben voor hun cruciale punten, zoals de Gezondheidsraad norm en het vergroten van bewustzijn in het document opgenomen. Een ander heet hangijzer is de omgang met wettelijke maatregelen.

NL Brouwers refereert naar het advies van de Raad van State t.a.v. wettelijke maatregelen en geeft aan die bij de staatssecretaris en de politiek te laten. Gebruik de tafel om over gemeenschappelijke acties te praten.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

GGD GHOR NL trekt de vergelijking met de thematafel roken, waar is afgesproken dat we inderdaad niet gaan over wettelijke maatregelen, maar dat organisaties aan tafel wel kunnen adviseren over wat nodig is om doelstellingen te behalen.

Datum
29 juni 2022

NL Brouwers geeft aan dat er aan tafel gepraat kan worden over wettelijke maatregelen, maar dat een unaniem advies richting bijv. de Tweede Kamer geen rol van de tafel is en dat dat niet gaat lukken. Focus daarom op reeds afgesproken acties en evt. nieuwe acties waar je het wel over eens bent. De voorzitter benadrukt dat wettelijke maatregelen aan tafel besproken mogen worden, dit hoeft niet tot een unaniem advies te leiden, maar dat mag wel.

Trimbos geeft aan dat WHO onderzoek aantoonde dat uitkomsten van gremia zoals deze tafel vaak niet effectief zijn, daarom willen zij aan de hand van een duidelijk spelregeldocument kunnen verantwoorden hoe zij hier zitten.

NL Brouwers geeft aan dat in 2018 is afgesproken wat iedereen gaat doen en waar we voor gaan. Willen nog steeds de afgesproken doelen met elkaar behalen, maar willen niet de spelregels die destijds gemaakt zijn veranderen.

STAP geeft aan dat er niet is afgesproken dat we niet over wettelijke maatregelen praten. Er is een ernstig alcoholprobleem in Nederland en we weten hoe we dat moeten aanpakken. STAP geeft aan dat het wellicht beter is dat industrie en gezondheidsorganisaties apart met VWS praten en dat VWS knopen doorhakt.

VNO-NCW geeft aan dat er twee wegen zijn om tot resultaat te komen: wettelijke maatregelen en publieke-private samenwerking. In 2018 is afgesproken dat we een bijdrage leveren aan de doelstellingen, tegelijkertijd is het ieders goed recht om VWS om extra maatregelen of wetgeving te vragen. VNO-NCW wil de samenwerking voortzetten.

MDL-artsen vraagt hoe organisaties het rijmen om doelstellingen te behalen, maar geen adviezen of tips te geven. NL Brouwers geeft aan dat de afgesproken acties in het NPA een weergave zijn van hoe we doelstellingen behalen.

De voorzitter benadrukt dat het Raad van State advies duidelijk was. Advies over wetgeving is mogelijk, dit doet de SER bijvoorbeeld ook. Aan tafel worden geen wetten geschreven, maar advies geven kan.

KHN vraagt wat de status was van het eerste concept van het spelregeldocument. De voorzitter geeft aan dat dat het stuk was waar het gesprek mee gestart is. Gezondheidsorganisaties hebben toen al gezegd dat een aantal punten daarin vervlochten moesten worden. Dit heeft VWS gedaan en naar aanleiding daarvan is een tweede stuk verschenen om over door te praten.

Trimbos geeft aan in het eerste gesprek een aantal punten genoemd te hebben die zij in het document wilden hebben. KHN vraagt waarom Trimbos het niet eens was met de eerste versie en welke punten zij wilden toevoegen. Trimbos geeft aan dat het dezelfde hete hangijzers zijn: evidence based maatregelen die leidend

moeten zijn en ruimte voor partijen, om tegen maatregelen die tegen ambities van het NPA ingaan te lobbyen, te beperken.

VWS benadrukt dat het gaat om twee zijdes van dezelfde medaille: wettelijke maatregelen en het commitment van partijen aan de ambities, hoe verhouden we ons daartoe als we niet met elkaar aan tafel zitten.

Ter illustratie geeft Trimbos aan dat partijen gezondheidsorganisaties mogen aanspreken wanneer zij lobbyen om de Gezondheidsraad norm als uitgangspunt van het NPA te nemen, maar dat andersom blurring een goed voorbeeld is.

VNO-NCW geeft aan dat nu hetzelfde gesprek wordt gevoerd als in het klein comité. Het bedrijfsleven heeft zich aan het NPA gecommitteerd en onderneemt acties ter uitvoering ervan, daar kan aan tafel over worden gesproken. Dat commitment moet blijken uit extra maatregelen is niet afgesproken.

STAP vraagt VNO-NCW of zij geen extra maatregelen willen nemen omdat het economisch schadelijk is. VNO-NCW geeft aan dat er afspraken zijn gemaakt over het terugdringen van problematisch alcoholgebruik. STAP stelt dat WHO adviezen en wetenschappelijk onderzoek aantonen dat om problematisch alcoholgebruik terug te dringen er maatregelen moeten komen die voor de samenleving als geheel gelden.

STIVA geeft aan dat dit voorbijgaat aan hoe het bedrijfsleven werkt. Net als WHO vindt STIVA ook dat marketing niet terecht moet komen bij minderjarigen, daarom worden platformen aangesproken, hoeft niet via wetgeving. STIVA vraagt om ruimte om dat te doen.

MDL-artsen geeft aan dat wettelijke maatregelen niet altijd schadelijk voor het bedrijfsleven zijn, refereert naar cijfers uit Schotland waarbij naar aanleiding van invoeren Minimum Unit Pricing (MUP) lever gerelateerde sterfte daalde, terwijl omzet whisky industrie steeg. Belangrijk om op basis van wetenschappelijk bewijs maatregelen te nemen die goed zijn voor volksgezondheid en bedrijfsleven.

KSU geeft aan dat er de afgelopen 30 jaar veel veranderd is, slijters weten dat zij alcohol verkopen en dat daar verantwoordelijkheden en regels aan vast zitten. Vindt het vervelend dat dat in buurlanden anders is. Wat betreft MUP geeft KSU aan dat dit vooral CBL en grensregio's raakt, omdat Nederland geen eiland zoals Schotland is.

De voorzitter wil terug naar het proces en stelt voor een gespreksronde langs alle partijen te maken om op te halen wat iedere partij denkt over afspraken en hoe ze met elkaar verder willen. Eind september opbrengsten samenbrengen. De voorzitter vraagt partijen om een reactie.

St. Jeugd en Alcohol geeft aan dat de discussie ook drie jaar geleden gevoerd kon worden. Wil maximaal gebruik maken van partijen aan tafel, denkt dat verschillende zienswijzen geen probleem hoeven te zijn. We hebben te maken met een politieke realiteit, waarbij blurring een dieptepunt is, maar zitten met elkaar aan tafel om verder te komen. Eens om af te koelen, maar het nastreven van unanimiteit hoeft niet het doel te zijn.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
29 juni 2022

VO-raad geeft aan deze discussie vanuit het onderwijs perspectief te bekijken en het vreemd te vinden dat partijen tegenover elkaar staan als het uitgangspunt een gezonde jeugd is. Problematisch alcoholgebruik is te eenzijdig. VO-raad zou het zonde vinden dat er geen vervolg gegeven kan worden, omdat er al veel met elkaar bereikt is.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

LKvV vindt het prettig om bij de tafel aanwezig te zijn en waardeert samenwerking met partijen buiten de tafel om. LKvV begrijpt de grote tegenstellingen en is het eens met St. Jeugd en Alcohol om vooral door te praten over onderwerpen waar partijen elkaar wel vinden.

Datum
29 juni 2022

STAP is van mening dat de tafel beter kan stoppen, stelt voor dat VWS apart met industrie en gezondheidspartijen praat en op basis daarvan met voorstellen komt. Gesprekken zoals aan tafel gevoerd worden lopen op dit moment in meerdere landen stuk.

VKN sluit zich grotendeels aan bij STAP en zit met ongemak aan tafel. VKN is destijds aan tafel gekomen omdat zij effectief beleid willen voeren, vanuit de wetenschap is duidelijk wat effect is. VKN heeft nu het gevoel dat er activiteiten opgezet worden, maar dat kunnen ook zaken zijn die averechts werken of heel weinig effect hebben. Is het eens met de afkoelperiode.

GGD GHOR NL vindt het jammer dat er aan de voorkant alleen afspraken zijn gemaakt over zwaar en overmatig alcoholgebruik, maar onderstreept dat dat nu eenmaal de afspraken zijn en dat daar dan op voortbordurt moet worden. Het behalen van doelstellingen is het belangrijkste en dat is in gezamenlijkheid afgesproken. Dan moeten we ook passende acties daartoe nemen. Alleen in gezamenlijkheid als dat een meerwaarde heeft verdergaan, waarbij gezondheid leidend is. Belangrijk om duidelijk te maken wat ons standpunt exact is, bijv. agree to disagree.

SGF benadrukt dat we met een groot maatschappelijk gezondheidsprobleem te maken hebben, het NPA is opgesteld om dat aan te pakken. Doet dat graag met elkaar. Vanuit volksgezondheidsperspectief moet er een stapje bovenop het huidige NPA, omdat we doelstellingen niet gaan halen.

NOC*NSF voelt zich verantwoordelijk voor gezondheid, maar kijkt ook wat er gebracht kan worden naar sportkantines, in de praktijk wordt daar namelijk alcohol gedronken. In eerste instantie blij met de tafel, omdat het gesprek gevoerd kan worden over de wetenschap en afspraken gemaakt worden met organisaties om elkaar te helpen. Voelt weinig waardering aan tafel voor wat er wel gebeurt. NOC*NSF vraagt zich af of iedereen nog vertrouwen heeft in dit gremium en willen we het gesprek blijven voeren op punten waar wel consensus is? Wil samenwerking met beide kanten van de tafel.

VH ondersteunt het procesmatig voorstel voor een afkoelperiode om te bekijken of samenwerking nog mogelijk is. Stel dat is niet mogelijk, dan heeft het weinig zin om in gezamenlijkheid door te gaan.

NVDI is het eens met de afkoelperiode, maar er moet een echte verandering komen voor de NVDI om aan tafel te blijven.

KSU vindt het jammer dat de afgelopen bijeenkomst op deze manier verlopen, maar KSU stapt niet op. De handtekening staat onder het NPA en daarmee zijn zij gecommiteerd aan het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren, zwangeren en probleemdrinkers. Stellen zelf strenge eisen aan slijters.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

MDL-artsen is hier vanuit gezondheidsperspectief. Het is mooi als er een gezamenlijk punt kan komen, niet focussen op wat partijen uit elkaar drijft. Snapt dat commerciële partijen het idee hebben dat maatregelen pijn doen, maar denkt dat we elkaar kunnen helpen. Mochten we er niet in gezamenlijkheid uitkomen dan heeft de tafel weinig zin.

Datum
29 juni 2022

St. Positieve Leefstijl erkent dat de tafel beperkingen heeft, ziet het op dit moment meer als het ROA waar partijen elkaar op de hoogte stellen van activiteiten. Vraagt zich af wat de daadkracht van de tafel is. Vraagt aan partijen om voortschrijdend inzicht wanneer RIVM vraagt om meer te doen om doelstellingen te behalen, zou meer moeten zijn dan alleen uitwisselen.

CBL is het eens met het procesvoorstel van de voorzitter. Geeft aan dat het CBL zich voor veel activiteiten inzet, verwijst naar de brief die is meegestuurd met de stukken. Die activiteiten zijn met de Autoriteit Consument en Markt besproken. Daarnaast is er de NIX challenge voor supermarktmedewerkers.

STIVA werkt graag met de tafel aan het operationaliseren van doelstellingen en het behalen van targets. Dit is wat het bedrijfsleven ook doet, je wordt erop afgerekend wanneer je die niet behaald. STIVA zal partijen ook individueel benaderen om elkaar beter te vinden.

NL Brouwers vindt het een goed en werkbaar procesvoorstel. Het lijkt soms of gezondheid tegenover het bedrijfsleven staat, maar dat is niet zo. NL Brouwers werkt bijv. met veel organisaties samen en zij zijn blij om samen te werken op dit onderwerp.

KHN is het eens met procesvoorstel van de voorzitter, kijkt ook graag terug. Werken sinds 2019 met verschillende partijen aan de e-learning, maakt graag gebruik van expertise van partijen. Het zijn twee zware jaren geweest voor de achterban van KHN en veel activiteiten hebben op pauze gestaan. De activiteiten en gemaakte afspraken van 2018 zijn nog steeds uitgangspunt. KHN heeft moeite met de discussie over advies wettelijke maatregelen aan VWS, wil met organisaties kijken welke activiteiten wel ondernomen kunnen worden. Denk aan blurring, naleving/handhaving, verkoop op afstand, thuisbezorgd en afhaal waar inzichten gezondheidsorganisaties en wetenschap van belang zijn.

VNO-NCW is het eens met het procesvoorstel en ziet tafel ook als graadmeter.

Trimbos blijft het gesprek ingewikkeld vinden, ziet commitment en inspanning van partijen, maar vraagt zich af of partijen hetzelfde beeld hebben van wat nodig is om problemen aan te pakken. Vindt het mager wat er is aangeleverd naar aanleiding van de oproep van het RIVM en het advies met bewezen effectieve maatregelen dat daaraan ten grondslag ligt. Trimbos ziet geen kantelpunt om vertrouwen te hebben, maar vindt het procesvoorstel een goed idee.

De voorzitter vindt dit een heldere opdracht voor de zomer en onderstreept wat STIVA zegt: zoek elkaar op en bekijk wat mogelijk is. De voorzitter wil eind

september samen komen om opbrengsten uit gesprekken te bespreken. De tafel is hiermee akkoord.

5. Bespreking opbrengst werkgroepen, incl. ingestuurde initiatieven n.a.v. vorige tafel

St. Positieve Leefstijl geeft aan dat commerciële partijen later input hebben aangeleverd en dat die input op hetzelfde level is ingevoegd als de uitkomst van de werkgroepen. Wil een tussenslag maken.

SGF vraagt of het klopt dat wat op papier staat niet exact overeenkomt met wat er in de werkgroepen besproken is. VWS geeft aan dat op basis van de verslagen van de werkgroepen een rode draad document gecomprimeerd is.

NOC*NSF vraagt of er ruimte is om de status van het document aan te passen, zodat het geen eigen leven gaat leiden.

De voorzitter stelt voor dat eind augustus de werkgroepen bij elkaar komen om hierover door te praten. Daarnaast kan dan bekeken worden om activiteiten scherper en SMART te formuleren. Op basis daarvan kan de tafel in september bij elkaar komen. VWS zal de werkgroepen faciliteren.

6. Wvttk

VNO-NCW vraagt of de RIVM voortgangsrapportage volgende tafel op de agenda staat, of dat het alleen ter kennisgeving is. VWS geeft aan dat het ter kennisgeving is.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
29 juni 2022

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +31(0)6- 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

20 april 2022

Aantal pagina's

3

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

verslag

Betreft	Werkgroep NPA hoger onderwijs
Vergaderdatum en -tijd	20 april 2022 14:00-15:00
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	5.1.2e (SGF), 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e (UNL), 5.1.2e (UNL), 5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e (VWS), 5.1.2e (VWS)
Afwezig	5.1.2e (VH)

1. Introductie, doel bijeenkomst, proces

VWS legt het proces uit en geeft aan dat het Nationaal Preventieakkoord een aantal doelstellingen en acties bevat over alcohol en hoger onderwijs. We blijven inzetten om de afgesproken doelstellingen te behalen. Daarvoor vragen we de partijen in verschillende werkgroepen hun inzet voor de komende jaren ten aanzien van deze doelstellingen te bespreken.

- Streven is dat aantal studerende jongvolwassenen dat overmatig en/of problematisch drinkt tussen 2018 en 2040 met 50% afneemt. Deze doelstelling wordt bijgehouden in de studentenmonitor;
- In alle steden met universiteiten en grote hogescholen zijn in 2021 plannen Alcoholpreventie & Studie ontwikkeld en in uitvoering. Plannen hebben tot doel middels evidence-based maatregelen risicovol en problematisch alcoholgebruik onder studneten stevig terug te dringen.

2. Gesprek

UNL geeft aan dat in samenspraak met VWS de plannen 'Alcohol en studieomgeving' later zijn geïmplementeerd i.v.m. corona. Verwacht dat deze zomer elke instelling alcoholbeleid af heeft. Hopen eind dit jaar 100% te rapporteren bij RIVM. Wel is het zo dat in de RIVM-rapportage de meting gaat op niveau van steden i.p.v. instellingen. VWS geeft aan van VH vernomen te hebben dat het daar ook voortvarend gaat met opstellen en uitrollen plannen. VWS vraagt aan UNL of ook gekeken wordt naar uitvoering/implementatie van het beleid? UNL geeft aan dat het sterk instellingsafhankelijk is en in afstemming gaat met eigen medezeggenschap. Maar als beleid op een instelling wordt ingesteld dan gaat dat gewoon mee in de lopende uitvoering.

Trimbos vraagt of UNL iets kan zeggen over onderdelen alcoholbeleid op universiteiten. UNL geeft aan dat het toegespitst is op wat binnen invloedssfeer instelling past, bijv. eigen horeca, eigen studentenpopulatie, campus (in samenwerking met hogescholen), op basis van pijlers uit preventieakkoord (educatie, preventie, signalering).

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
20 april 2022

LKvV geeft aan dat ze op één stad na een alcoholconvenant hebben met elke stad waar zij verenigingen hebben. In sommige steden is dit in samenwerking met onderwijsinstellingen en gemeenten, in andere steden alleen gedeeld met instanties. Afspraken lopen uiteen, gaat over alcohol schenken, weggeven, inhoud shotglas, gratis water beschikbaar, begeleiding naar huis door iemand in geval van dronkenschap, evaluatiestructuur. In de toekomst ziet LKvV graag een vertrouwenspersoon bij iedere vereniging die o.a. weet welk hulpaanbod beschikbaar is en hoe een student doorverwezen kan worden.

VWS vraagt LKvV of het mogelijk is om bekendheid van het bestaande aanbod meer structureel en periodiek aandacht te geven (bijv. bij introductie), omdat er iedere 3-4 jaar verversing van de leden is en elk jaar een bestuurswissel. LKvV geeft aan dat hier aandacht voor is in de overdracht. Daarnaast ook contact met GGD en vertrouwenspersonen. Trimbos vraagt of er ook contact is met IVZ in de regio.

VWS vraagt wat voor studentenaanpak IVZ hebben. Trimbos zegt dat zij kunnen doorverwijzen, preventiewerkers kunnen verbinden aan studenten en er zijn voorlichtingswebsites (bijv. Wat Drink Jij voor hbo en wo). UNL vraagt of er naast alcoholgebruik ook een rol is voor middelengebruik. Trimbos zou inderdaad graag zelfde website voor middelen- en medicatiegebruik willen, past goed in bredere aanpak studenten. Wat Drink Jij is onderzocht en effectief.

Andere acties die Trimbos ziet zitten zijn verbieden hectoliterkorting, marketingverbod in studentenomgeving, belanghebbenden van verkoop alcohol geen contact met studenten- en studentensportverenigingen. Daarnaast in opleiding standaard aandacht hebben voor schadelijkheid en preventie alcohol. Dit kan bijv. in de introductie. Vraag is of iemand in staat is om te beoordelen wanneer sprake is van risicovol gedrag (verkeersdeelname, seksueel geweld, comazuipen, etc.). Meer handhaving alcoholwet bij studentenverenigingen. Optie zou zijn om verenigingen financieel te ondersteunen zodat zij niet afhankelijk zijn van alcoholverkoop, idee dat dit namelijk belangrijkste inkomstenbron voor verenigingen is. LKvV geeft aan dat het belangrijk is om contributie voor leden laag te houden, misschien voor sport- en culturele verenigingen logische richting om op te gaan. Geen grote bezwaren tegen andere inkomstenbron, maar wil zich niet bezig houden met financiële zaken lidverenigingen.

SGF ziet kansen voor scholing bijv. bij zorgopleidingen meer aandacht voor gezondheidsschade en leefstijlgeneseskunde. Staatssecretaris heeft in Kamervragen gezegd dat de tafel zelf kan beslissen om leeftijdsdoelen toe te voegen, SGF wil graag dat binnen NPA een doelstelling en monitoring komt voor groep 18-24 jaar. Focus ook op rol scholen: bij uitreikingen, docentenbijeenkomsten etc. alleen alcoholvrij schenken. Laat bepaalde studierichtingen (creatief/communicatie) voorlichtingscampagnes voor medestudenten ontwikkelen en koppel daar een prijs aan.

VWS vraagt of er n.a.v. resultaten studentenmonitor nog zaken veranderd zijn of gevolg hebben gekregen. UNL geeft aan dat het heeft geleid tot versnelling invoeren alcoholbeleid, meer prioriteit. Bij sommige instellingen is er nu een zoektocht naar wat te doen met middelengebruik. Signaleert een mismatch op gebied informatievoorziening tussen wat instellingen aanbieden en studenten zoeken/vinden, willen hier meer afstemming over en handvatten bieden.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
20 april 2022

Trimbos geeft aan dat via impliciet.eu trainingen gratis worden aangeboden voor studenten op het gebied van middelengebruik, zijn goede interventies en willen dit graag verder aanbieden. UNL vraagt of dit op kennisbank ECIO geplaatst kan worden.

LKvV ziet dat er n.a.v. de resultaten meer bewustwording onder studenten in eigen omgeving is ontstaan. Studentenverenigingen kunnen daar een rol in spelen, meegeven normen en waarden. Trimbos vraagt of LKvV ook alcoholvrije sociale activiteiten organiseert. LKvV geeft aan dat er bijv. rondom tentamenperiodes lunches of studiesessies worden georganiseerd.

3. Rondvraag

SGF vraagt hoe het proces in de voortzetting voor de tafels er verder uit ziet. Dit is voor de alcoholtafel belangrijk maar ook voor de andere tafels zoals overgewicht en roken. Het is daarbij vooral belangrijk om te weten wat het mandaat van de tafels is/wordt. Zeker ook gezien de discussie rondom blurring, bij de alcoholtafel als niet wenselijk beschouwd maar nu wel in het regeerakkoord. VWS geeft aan dat dat de vraag is die we de komende weken met elkaar proberen te beantwoorden. Het NPA is door 70 partijen in gelijkwaardigheid gesloten, vanuit de inhoud bekijken we hoe het proces vorm moet krijgen.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e minvws.nl

verslag

Betreft

Vergaderdatum en -tijd

26 april 2022 10:00

Vergaderplaats

Ministerie van VWS

Aanwezig

5.1.2e (voorzitter, VWS)
5.1.2e (Trimbos)
5.1.2e (SPL, IkPas)
5.1.2e (STAP)
5.1.2e (SGF)
5.1.2e (Tranzo, IkPas)
5.1.2e (VWS, VGP)
5.1.2e (VWS, VGP)

Datum

28 april 2022

Aantal pagina's

4

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1. Opening en voorstelronde

- Voorzitter opent de vergadering.
- Aanwezigen vragen om een lijstje van (nieuwe) medewerkers bij team alcohol VGP te delen met de leden van dit overleg. Voorzitter zegt dit lijstje toe.
- Deelnemers stellen zich voor.

2. Doel werkgroep

- Voorzitter geeft aan wat het doel van de werkgroep is: "Komen tot een voorstel van smart geformuleerde maatregelen en acties om de ambities van het NPA op het thema bewustwording in 2040 te behalen." Hierbij ligt het voor de hand om het advies van het RIVM-rapport te volgen. Voorzitter geeft aan wat de doelen omtrent bewustwording zijn uit het NPA: 80 procent van de NL'ers heeft kennis van gezondheidseffecten van alcoholgebruik en kent de richtlijn van de Gezondheidsraad.
- VWS geeft aan dat wettelijke maatregelen aan de Alcoholtafel niet uit onderhandeld mogen worden, dat is aan het Kabinet en de TK.

3. Inzet VWS

- VWS geeft aan wat de inzet vanuit VWS is op het thema bewustwording:

- Voortzetting NIX 18 tot 2023 / 2024, recent herijkt
 - Korte termijn: inzet op norm / schadelijkheid via campagne gericht op jonge uitgaanders in de horeca en festivals (tussenflight Dranquilo voor de zomer 2022)
 - Voortzetting/doorontwikkeling Dranquilo
 - Structureel aandacht preventie-thema's op sociale media VWS
 - Podcast 'Eerlijk over alcohol'
 - Ondersteuning IkPas en Zien drinken doet drinken (voorzetting in 2022 in gang gezet)
- Na toelichting plannen VWS ontstaat het gesprek over Dranquilo. SPL en STAP geven aan dat bij volwassenen te weinig kennis over alcoholgebruik bestaat. Er wordt bij Dranquilo ingezet op sociale norm maar de stap van het 'waarom moet je Dranquilo doen' is overgeslagen. In die zin appelleert de campagne niet aan een gedragen gevoel in de samenleving. Eigenlijk komt de campagne te vroeg. Daarom dient geïnvesteerd te worden in kennis over de gezondheidsschade en de richtlijn van de Gezondheidsraad. Trimbo's en SGF herkennen zich in dit beeld.
 - Trimbo's geeft aan dat de rationale indertijd bij de keuze voor een campagne als onderdeel van het NPA was dat die kon zorgen voor agendasetting en draagvlak en voegt toe dat er in die context aandacht moet zijn in campagnes voor de breedte van de schade door alcoholgebruik. SGF geeft aan dat inderdaad basiskennis ontbreekt, bijvoorbeeld over alcohol en dementie. VWS geeft mee dat het tegelijkertijd de kunst is een boodschap richting het grote publiek met voldoende, maar ook niet onoverzichtelijk veel informatie te laden.
 - Gezondheidspartijen geven aan dat het goed zou zijn als zij eerder Gezondheidspartijen geven aan dat het goed zou zijn als zij eerder betrokken worden bij het opstarten van campagnes omtrent alcoholgebruik.
 - VWS stelt de vraag hoe de partijen kijken naar de doorontwikkeling van Dranquilo.
 - SPL adviseert vanwege genoemde redenen stopzetten of in de koelkast zetten. Trimbo's is het daarmee eens. SGF geeft aan dat er in gezamenlijkheid een communicatiestrategie afgepeld zou moeten worden. VWS werpt tegen dat de Dranquilo nog niet de kans heeft gehad om tot wasdom te komen. Tijdens de coronaperiode heeft de campagne zeldzaam afgestaan aan andere campagnes.
 - Trimbo's brengt als idee op om Dranquilo "massamediaal" in de koelkast te zetten en op dit moment primair te investeren in kennis op schade. Wel ziet Trimbo's een mogelijkheid om Dranquilo op korte termijn in te zetten op een selectief deel van de bevolking, bijvoorbeeld op plekken waar veel gedronken wordt, zoals de horeca en festivals. SGF geeft aan dat je met je boodschap ook in zou kunnen spelen op de tijdgeest van grenzen bewaken.
 - VWS geeft aan dat dit idee past bij de plannen voor een Dranquilo zomercampagne, en zegt de feedback mee te nemen in de evaluatie van Dranquilo als massemedia campagne.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie

5.1.2e

Datum
28 april 2022

4. Inventarisatie voorstellen deelnemers

- VWS vraagt de deelnemers om een toelichting van de tien gezamenlijke punten op de (gewenste) inzet op het thema bewustwording. De tien punten zijn te vinden in de bijlage.

- Voorzitter stelt voor de punten één voor een af te lopen en na te gaan hoe deze punten kunnen worden omgezet in SMART geformuleerde acties.
- Trimbos trapt af met het punt dat partijen die belang hebben bij de verkoop van alcohol of gefinancierd worden door dergelijke partijen geen voorlichting en educatie zouden mogen geven aan (potentiële) consumenten en het algemeen publiek. Dit punt wordt breed gesteund door de aanwezige gezondheidsorganisaties. Hierbij vraagt VWS hoe er van dit punt een concrete actie geformuleerd kan worden. SPL geeft aan dat lokale preventieafdelingen verslavingszorg ingezet kunnen worden, bijvoorbeeld bij introductieweken. SGF geeft aan dat deze afdelingen het dan wel net zo leuk als de industrie moeten kunnen maken. SPL geeft aan dat het met name belangrijk is contact te krijgen met besturen van verenigingen.
- Het tweede punt van de ingestuurde voorstellen van gezondheidspartijen is het bekendheid geven aan de richtlijn van de Gezondheidsraad (drink niet, of maximaal 1 drankje per dag) en de gezondheids- en maatschappelijke schade a.g.v. alcoholgebruik. VWS geeft aan dat dit al één van de doelen is van het NPA. Aanwezigen constateren dat het nodig is dat de bevolking deze bewustwordingsdoelen weer helder voor ogen heeft. Aanwezigen geven aan dat het voor alle partijen nuttig zou zijn om een gezamenlijke communicatieagenda te maken, waarbij alle acties omtrent bewustwording op elkaar afgestemd worden. Deze agenda zou in het najaar af kunnen zijn en in de alcoholbrief gecommuniceerd kunnen worden. Trimbos geeft aan dat in aanloop daarvan idealiter al campagnes moeten gaan lopen.
- Het derde punt dat gezondheidspartijen hebben aangedragen is het verplichten van productinformatie en gezondheidsinformatie en -waarschuwingen op etiketten van alcoholhoudende dranken. In reactie op dit punt geeft VWS aan genoteerd te hebben dat dit een wens is. VWS geeft aan dat er een EU-voorstel in de maak is dat hier aandacht aan besteedt.
- Het vierde punt dat wordt genoemd gaat in op voorlichting en educatie aan diverse beroepsgroepen over risico's van alcoholgebruik. Trimbos geeft aan dat er al veel gebeurt op dit onderwerp, maar dat er binnen het SVA extra aandacht moet komen voor bijvoorbeeld (lokale) beleidsambtenaren en zorgprofessionals. Partijen adviseren ook de andere departementen bij het beleid te betrekken zodat de boodschap van schadelijkheid ook wordt meegenomen in (voorlichtings)trajecten van deze departementen.
- Het vijfde punt ligt in het verlengde van punt vier. De gezondheidspartijen noemen de aandacht voor gezondheidsschade door alcoholgebruik, vroegsignalering van alcoholproblematiek & leefstijlgeneskunde in de diverse opleidingen.
- Omtrent het zesde punt, het vaststellen van een voorlichtings- en educatie jaaragenda, geeft VWS aan dat dit mogelijk een uitwerking van punt 2 kan zijn. De aanwezigen zijn het daarmee eens, en stippen nogmaals aan dat het goed is om bij deze educatieve communicatieagenda gezamenlijk de oorspronkelijke NPA doelen als uitgangspunt te nemen.
- Het zevende punt vraagt aandacht voor de bewustwording van de invloed van de omgeving en de sociale norm op kinderen. VWS vraagt wat partijen hier nu al zelf op doen. SGF geeft aan te onderzoeken hoe de toekomstige communicatie eruit moet zien om goed te sluiten bij hun doelgroepen. SGF noemt in het kader het onderwerp omgeving en

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Datum
28 april 2022

kinderen het belang van monitoring van drankgebruik van 16- tot 18-jarigen en 18- tot 24-jarigen. Het alcoholgebruik onder 18-24 jarigen is nu in de monitoringscijfers van Trimbos niet goed terug te vinden. Trimbos geeft aan dit punt te herkennen, maar noemt de internationale vergelijkbaarheid van de monitoringscijfers als aandachtspunt.

- Omtrent punt nummer acht, de continuering en uitbreiding van de jaarlijkse campagnes die bijdragen aan punt 2 en 3 geven aanwezigen mee dat het belangrijk is dat campagneboodschappen goed geladen worden met de NPA doelstellingen rond kennis over schadelijkheid.
- Nummer negen: aandacht voor het koppelen van voorlichting en educatie aan de juiste vormen van on- en offline zorg. SPL en Trimbos onderkennen beiden het belang van samenwerking zodat feitelijke informatie, bijvoorbeeld op alcoholinfo.nl en de toeleiding naar zorg goed op elkaar aansluiten. VWS geeft aan dat hier bij het opstellen van toekomstige plannen aandacht voor moet zijn.
- Aanwezigen zijn het eens over het belang van punt tien, namelijk dat campagnes het meest effectief zijn als ze ondersteunend zijn aan geldende en voorgestelde maatregelen binnen het alcoholbeleid, zoals met NIX18. Het is van belang samen te kijken naar een goede timing van bewustwordingscampagnes, zodat dit samen kan vallen met eventuele veranderingen binnen het alcoholbeleid.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Datum
28 april 2022

5. Samenvatting en conclusie

- Ter afronding doet de voorzitter een procesvoorstel: VWS maakt verslag met daarin een voorstel met smart geformuleerde maatregelen en acties om de ambities van het NPA op het thema bewustwording in 2040 te behalen. De maatregelen en acties die zijn genoemd bij de werkgroep zijn de volgende:
 - Aan de kant van VWS de acties genoemd onder agendapunt 3.
 - De gezondheidspartijen geven aan de genoemde tien punten te adviseren bij het vormgeven van beleid voor bewustwording. Uit het gesprek onder agendapunt 4 zijn bij deze werkgroep aanvullend enkele specifieke acties naar voren gekomen:
 1. Er wordt in gezamenlijkheid een educatieve jaarkalender opgesteld. Deze kalender dient als integrale communicatiestrategie om de bewustwordingsdoelen over schadelijkheid van alcohol uit het NPA te behalen. Deze strategie moet in het najaar gereed zijn. Er moet nog afgesproken worden welke partij hiertoe het initiatief neemt.
 2. De gezondheidspartijen zetten een traject op gang om preventieafdelingen verslavingszorg in te zetten t.b.v. educatie bij introductieweken.
 3. Binnen het SVA komt extra aandacht voor de educatie van specifieke beroepsgroepen zoals lokale beleidsambtenaren. Daarnaast is er specifieke aandacht voor het opnemen van alcoholproblematiek in de opleidingen van professionals.

Bijdrage gezondheidsorganisaties aan werkgroep Bewustwording & Campagnes Alcohol

1. Algemeen

Partijen die belang hebben bij de verkoop van alcohol of gefinancierd worden door dergelijke partijen mogen geen voorlichting en educatie geven aan (potentiële) consumenten en het algemeen publiek. Dit is voorbehouden aan partijen die geen belang hebben bij de verkoop van alcohol.

2. Bekendheid geven aan

A. de norm van de Gezondheidsraad.

B. de gezondheids- en maatschappelijke schade a.g.v. alcoholgebruik.

Aandacht voor onder andere lichamelijke (kanker, hart- en vaatziekten en hersenschade), psychische (angst, depressie, dementie) en maatschappelijke gevolgen (verkeersongevallen, geweld, productiviteit/uitval werk/school) van alcoholgebruik. Speciale aandacht voor de schade door alcoholgebruik voor (ongeboren) kinderen (FAS, onveilig opgroeien, verwaarlozing, ingrijpende jeugdervaringen), met nadruk op de nullijn voor paren met een kinderwens. Ook aandacht voor de sportomgeving in relatie tot het gebruik van alcohol.

3. Verplichte productinformatie en gezondheidsinformatie en -waarschuwingen op etiketten van alcoholhoudende dranken

Denk hierbij aan productinformatie (voedingswaarde en ingrediëntendeclaratie), gezondheidswaarschuwingen over bijv. kanker en informatie over de norm van de Gezondheidsraad. Het liefst EU-breed, maar desnoods alleen voor Nederland. WHO-aanbevelingen voor inhoud en uiterlijk van etiketten gebruiken.

4. Voorlichting en educatie aan diverse beroepsgroepen over risico's alcoholgebruik

Aparte aandacht voor voorlichting en educatie aan zowel eerste als tweedelijns zorgprofessionals. Dit moet dusdanig worden ingevuld dat de zorg hier praktisch invulling aan kan geven (zoals ondersteuning huisarts/specialist) en er goede opvolging mogelijk is (minder wachtlijsten).

Aanbod voor bewustwording van professionals, via opleidingen, vakbladen, congressen, webinars, etc. Waar het gaat over zorg, gebeurt dit vanuit het SVA, hier gaat het vooral om draagvlak voor alcoholbeleid, dus bijv. om beleidsambtenaren bij gemeenten plus lokale en landelijke politici. Waar het gaat over zorg, beleid, wetenschap en werkgevers, gebeurt dit vanuit het Expertisecentrum Alcohol.

5. **Aandacht voor gezondheidsschade door alcoholgebruik, vroegsignalering van alcoholproblematiek & leefstijlgeneeskunde in de diverse opleidingen**

Denk hierbij aan artsen, diëtisten, verloskundigen, fysiotherapeuten en leefstijlcoachen.

6. **Het vaststellen van een voorlichting en educatie jaaragenda**

Hiermee wordt de inhoud van de voorlichting door alle partijen samenhangend en complementair. Doublures en verwarring worden zo tegen gegaan en is er een duidelijke lijn waarin jaar rond aandacht is voor diverse thema's binnen het spectrum van alcoholvoorlichting.

7. **Aandacht voor de bewustwording van de invloed van de omgeving en de sociale norm op kinderen**

Zoals continuering en uitbreiding van 'Zien drinken, doet drinken', aandacht voor de sportomgeving etc.

8. **Continuering en uitbreiding van de jaarlijkse campagnes die bijdragen aan punt 2 en 3**

Denk hierbij aan lopende campagnes als IkPas, NIX18 en 'Zien drinken, doet drinken'.

9. **Continuering en bestendinging aanbod m.b.t. vroegsignalering**

Denk hierbij aan SVA, allesoverdrinken etc.

9. **Aandacht voor het koppelen van voorlichting en educatie aan de juiste vormen van on- en offline zorg**

Een naadloze toeleiding voor een ieder die op zoek gaat naar informatie over alcohol.

10. **Campagnes dienen ondersteunend te zijn aan geldende en voorgestelde maatregelen binnen het alcoholbeleid**

Dit zodat mensen snappen waarom deze maatregelen genomen moeten worden en er meer draagvlak ontstaat.

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e @devuurtoren.nl; 5.1.2e 5.1.2e @vnoncw-mkb.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @cbl.nl; 5.1.2e 5.1.2e @outlook.com; 5.1.2e
 5.1.2e @hotmail.com; 5.1.2e
 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl; 5.1.2e 5.1.2e @knov.nl; 5.1.2e @knov.nl;
 5.1.2e @oudersenonderwijs.nl; 5.1.2e @kbo-
 pcob.nl; Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen; 5.1.2e
 5.1.2e @zn.nl; 5.1.2e @ggdghor.nl; 5.1.2e @gmail.com; 5.1.2e @vnn.nl;
 5.1.2e @ede.nl; 5.1.2e @unl.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @rivm.nl; 5.1.2e Groep VGP-alcohol

Onderwerp: Tafel problematisch alcoholgebruik
Begin: maandag 23 mei 2022 13:00:00
Eind: maandag 23 mei 2022 15:00:00
Locatie: Apollozaal 1, de Resident 4e verdieping, VWS (Parnassusplein 5, 2511 VX Den Haag)
Bijlagen: [Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik 23mei2022.docx](#)
[Opbrengst werkgroepen tbv acties npa alcohol.docx](#)
[220420 Verslag WG Schoolomgeving.docx](#)
[220420 Verslag WG hoger onderwijs.docx](#)
[220419 Verslag WG handhaving en naleving.docx](#)
[220422 Verslag WG alcoholmarketing.docx](#)
[220426 Verslag WG bewustwording.docx](#)
[Bijdrage gezondheidsorganisaties aan werkgroep Bewustwording.pdf](#)
[image001.jpg](#)

Beste deelnemers,

Aanstaande maandag 23 mei 13:00u-15:00u is de tafel problematisch alcoholgebruik bij VWS.

In de bijlage vindt u de agenda van de bijeenkomst en de verslagen van de werkgroepen schoolomgeving, hoger onderwijs, naleving & handhaving, alcoholmarketing en bewustwording. Daarnaast is er een oplegger bij de verslagen toegevoegd waarin de opbrengst uit de werkgroepen verzameld is. Deze dient als input voor agendapunt 4. Staatssecretaris Van Ooijen zal bij het eerste deel van de Tafel aanwezig zijn.

Zoals eerder aangegeven is er vanaf 12.30u inloop met lunch. De bijeenkomst vindt plaats bij VWS in Den Haag in de Apollozaal 1, 4e verdieping van de Resident. Daarnaast wijs ik u erop dat bij VWS een legitimatieplicht geldt en vraag u dan ook om een legitimatiebewijs mee te nemen.

We hechten er aan dat u fysiek aanwezig bent maandag. Mocht het echt niet anders kunnen, dan is er een mogelijkheid om digitaal deel te nemen via Webex.

Hartelijke groeten,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport <<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws>> | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M: 06 5.1.2e @minvws.nl <5.1.2e @minvws.nl> | www.rijksoverheid.nl <<http://www.rijksoverheid.nl>> |

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**

Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

5.1.2e

Bezoekadres:

Pamassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +316 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

23 mei 2022

Aantal pagina's

10

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Betreft	Tafel problematisch alcoholgebruik
Vergaderdatum en -tijd	23 mei 2022 13:00-15:00
Vergaderplaats	Apollozaal 1 & Webex
Aanwezig	5.1.2e (voorzitter), 5.1.2e (STIVA), 5.1.2e (CBL), 5.1.2e (NOC*NSF), 5.1.2e (STAP), 5.1.2e (NVDI), 5.1.2e (VKN), 5.1.2e (NVAB), 5.1.2e (VNO-NCW), 5.1.2e (VDN), 5.1.2e (KSU), 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e (KHN), 5.1.2e (UNL), 5.1.2e (NL Brouwers), 5.1.2e (VH), 5.1.2e (Trimbos- instituut), 5.1.2e (St. Jeugd en Alcohol), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e (RIVM), 5.1.2e (MDL- artsen), 5.1.2e (VNG), 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (allen VWS-VGP).

1. Opening en welkom door de voorzitter

Voorzitter opent de vergadering, heet iedereen welkom en licht de agenda toe.

2. Welkom door staatssecretaris Van Ooijen

De staatssecretaris geeft aan dat het goed is hier te zijn. Hij ziet alcohol als een maatschappelijk beladen onderwerp: je hebt er elke dag mee te maken en iedereen vindt er wat van. Wil graag in dit gezelschap vooruit kijken, waarbij we de doelstellingen van het NPA als uitgangspunt hanteren. Het RIVM heeft geconstateerd dat er een stapje bij moet om die doelstellingen te halen en de staatssecretaris ziet daar mogelijkheden voor. Denk bijvoorbeeld aan een initiatief als de gezonde sportkantine dat opgestart is. De staatssecretaris geeft aan dat naar het advies van de Raad van State geluisterd dient te worden: zaken die een wettelijke basis vereisen worden niet maatschappelijk afgesproken, maar liggen bij het politieke primaat. De staatssecretaris roept partijen aan tafel op om elkaar vast te houden en grotere stappen te zetten met het oog op de doelen.

STAP begrijpt de argumenten van de staatssecretaris, maar geeft aan dat de kernfundamenten om de problematiek terug te dringen prijs, beschikbaarheid en marketing zijn. Al het andere is niet onbelangrijk, maar als je de kern niet aanpakt kom je niet verder. Blurring is één van de kernzaken. De staatssecretaris geeft aan dat discussie wel mag, maar dat het politiek primaat geldt. In het Coalitieakkoord is blurring afgesproken, maar het staat de tafel niet in de weg om de Tweede Kamer over hun standpunt te informeren.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
23 mei 2022

STIVA is het eens met de Raad van State en wil de commitments die in het kader van het NPA gemaakt zijn benadrukken, wat kunnen we doen om die doelen te bereiken? Over de weg er naartoe verschillen we aan tafel van visie, maar we moeten focussen op waar we elkaar vinden. Denk bijvoorbeeld aan de vele grijstinten bij marketing, uitlopend van een verbod naar afspraken met social media partijen. STIVA voert gesprekken met bijv. Google over fake IDs en influencers om te zorgen dat marketing verantwoord plaatsvindt.

Trimbos geeft aan dat blurring blootlegt wat lastig is aan tafel. Aan tafel wordt hard gewerkt, maar aan andere tafels wordt gelobbyd om het in de wet te krijgen. VDN geeft aan dat niemand aan deze tafel om blurring heeft gevraagd. De staatssecretaris geeft aan dat als er overeenstemming is dat te laten zien en roept op om eensgezindheid te vinden.

VDN vraagt de tafel of dit een lobbytafel of implementatietafel is.

VKN vraagt aan de voorzitter waarom de brief over blurring uiteindelijk niet gestuurd is, het is onbekend waarom.

MDL-artsen geeft aan dat we door het blurring voorstel op weg zijn elkaar kwijt te raken, het is een politieke beslissing geweest, maar de NPA doelstellingen zijn dat ook. Vindt het te makkelijk vanuit de politiek om dit bij de tafel te leggen. Wil dat tafel zich uitspreekt tegen blurring en nadruk legt op het NPA. Wijst ook op campagne Zorginstituut dat preventie voorop moet staan in de zorgverlening.

VNO-NCW geeft aan dat we moeten kijken waar we begonnen zijn in 2018 en dat er afspraken zijn gemaakt op onderwerpen waar we tot elkaar konden komen. Zo is bijv. het praten over prijsmaatregelen ingewikkeld. Wil niet buiten de reikwijdte van de afspraken om praten, want dat loopt het NPA in de wielen.

MDL-artsen geeft aan dat het niet om prijs gaat maar om een contraproductieve maatregel.

St. Positieve Leefstijl geeft aan dat als we het erover eens zijn dat beschikbaarheid een belangrijke rol speelt bij het voorkomen van problematisch alcoholgebruik in de samenleving, niet alleen bij 18- maar ook bij volwassenen, dat het uitgangspunt dan moet zijn om beschikbaarheid terug te dringen. Geeft daarnaast aan dat als we het over blurring hebben het niet alleen gaat over het wijntje bij de kapper, maar vreest vooral voor supermarkten waar gedronken mag worden. Wil dat we daarover de politiek op de hoogte stellen. En wil daarnaast afspraken maken over wanneer een brief namens de tafel uitgaat, unanimititeit of is 95% voldoende?

NL Brouwers geeft aan dat deze tafel niet bedoeld is voor de discussie over blurring. Het gaat om gezamenlijke doelstellingen te behalen op basis van

initiatieven die door iedereen zijn genomen. Het gaat niet om wettelijke maatregelen.

De staatssecretaris vraagt wat de oorspronkelijke positie van de tafel was t.a.v. blurring. VDN geeft aan dat niemand voor mengformules was, maar dat binnen de VNG een deel voor en deel tegen was en dat ze daarom neutraal was. De voorzitter geeft aan dat in het conceptakkoord werd genoemd dat de tafel geen blurring wilde, dat de VNG daar moeite mee had en de toenmalig staatssecretaris het er toen heeft uitgehaald. De staatssecretaris geeft aan dat het een meerwaarde in de discussie is dat de tafel zich uitspreekt, ongeacht of dit neutraal of negatief is t.a.v. blurring.

NVDI stelt de vraag wat we hier doen als we het niet over wetgeving mogen hebben. Blurring strookt niet met de afspraken, bijv. langs de sportvelden mag de jeugd niet in aanraking komen met alcohol(reclame), maar vervolgens wordt met blurring mogelijk gemaakt dat zij op veel meer plaatsen alcohol zien. Wil een signaal afgeven waarbij partijen aangeven voor/tegen/neutraal te zijn.

SGF geeft aan dat de tafel er is om de NPA doelstellingen te halen. Het is aan de Tweede Kamer om besluiten te nemen, maar begrijpt heel goed dat de staatssecretaris het advies van de tafel wil horen.

De staatssecretaris roept nogmaals op om de ruimte aan het politiek primaat te geven, als het niet lukt een middelpunt te vinden leg het dan terug bij de politiek. Als het wel lukt is er natuurlijk de vrijheid om dat te delen. De Raad van State redeneert vanuit de zuiverheid van wetgeving. De staatssecretaris roept partijen nogmaals op om met extra acties te komen die concreet zijn.

De voorzitter dankt de staatssecretaris voor zijn aanwezigheid.

3. Mededelingen van partijen

De voorzitter licht proces rondom blurring brief toe: tijdens de tafel werd geopperd een brief te sturen, hier is de voorzitter mee aan de slag gegaan. Kreeg een reactie van VNO-NCW en NL Brouwers, mede namens een aantal anderen, dat zij het niet eens zijn met de brief, omdat zij niet vinden dat het een lobby tafel moet worden. Inzet van de voorzitter was we sturen het namens iedereen of niet en voelde niet de vrijheid om de brief namens een deel van de tafel te sturen.

VNO-NCW geeft aan dat hij in gesprek is gegaan met de voorzitter en NL Brouwers, omdat zij hier tijdens de vergadering mee werden overvallen. Vinden dit niet een rol van de tafel. Tweede punt is de agendering bij de werkgroepen, willen niet dat daar wettelijke maatregelen besproken worden. Toen is er besloten om mede namens andere partijen die boodschap naar de voorzitter en het secretariaat van de tafel te sturen. STAP en VKN vinden dat hier samen over moet worden besloten en vraagt naar het proces. Trimbos vraagt hoe we er nu inzitten na het signaal dat de staatssecretaris zojuist heeft afgegeven. St. Positieve Leefstijl roept op om een brief uit te doen als we het erover eens worden.

VDN geeft aan dat er grote verschillen waren in 2018 en dat daarom scope problematisch alcoholgebruik (jongeren, zwangeren, overmatig drinken) is aangebracht. In ogen van VDN is dit een implementatietafel die gaat over maatregelen uit het NPA, waarbij niet de WHO norm uitgangspunt is. Wil niet als tafel adviezen geven aan de politiek. St. Positieve Leefstijl geeft aan dat

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
23 mei 2022

beschikbaarheid een instrument is bij het voorkomen van problematisch alcoholgebruik en vraagt zich af waarom we niet mogen reageren als de politiek een maatregel neemt die daartegen in gaat. NVDI benadrukt dat de handhaving en naleving het nu al niet aan kan en vraagt zich af hoe het gaat als beschikbaarheid groter wordt.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

NL Brouwers geeft aan dat twee onderwerpen door elkaar lopen: de blurring brief en het principe wat we als tafel vinden. Het principe is volgens NL Brouwers dat we hier met zijn allen een mooi samenwerkingsverband hebben en dat als we doelen niet halen we initiatieven moeten intensiveren. Het is niet aan ons om aan te geven welke wettelijke maatregelen er al dan niet komen, dat is ook niet waar we elkaar vinden.

Datum
23 mei 2022

SGF geeft aan dat zij later zijn aangesloten bij de tafel en teksten van het NPA bestudeerd hebben waarin o.a. wordt gesteld dat er naast zachte maatregelen om mensen te verleiden ook hardere maatregelen van geboden en verboden genomen kunnen worden. Geeft aan dat als we commitment aan de doelen hebben we ook de politiek moeten adviseren hierover.

VDN benadrukt wat zij missen in RIVM rapportage. Wil daarin teruglezen dat er ingezoomd wordt op de specifieke doelstellingen. Vindt het kwalijk dat VWS voorstelt nieuwe maatregelen te nemen vooruitlopend op de doorrekening van 2023.

NVDI benadrukt dat aan tafel zitten met zijn allen veel geld kost en vraagt zich af wat het voor zin heeft als blurring er dwars doorheen komt, ondanks dat er andere mooie maatregelen liggen.

STIVA benadrukt dat we naar de kwantitatieve targets moeten kijken, de grote check komt in 2023. Voordeel van de tafel is dat er dwarsverbanden gelegd zijn tussen partijen die anders niet zouden hebben plaatsgevonden. STIVA stelt dat we dichterbij komen bij het behalen van doelen en dat we niet weten wat blurring gaat doen, regels kunnen streng zijn voor bijv. kappers en kledingwinkels. De kern is dat er te makkelijk voorbij wordt gegaan aan wat wel behaald is.

KSU geeft aan dat we ook niet weten wat de nieuwe Alcoholwet heeft gedaan. Benadrukt te weinig capaciteit bij de NVWA om websites te controleren. Bij meldingen bij de NVWA en gemeenten krijgt KSU de reactie dat zij geen belanghebbende zijn. Geeft aan dat we nieuwe maatregelen kunnen verzinnen, maar dat wanneer de oorspronkelijke al niet werken het weinig zin heeft.

Trimbos geeft aan dat zij uit input NL Brouwers opmaakt dat het RIVM niet geaccepteerd als onafhankelijke organisatie. Wie toetst er dan op wat we doen? Daarnaast is niet afgesproken in het NPA dat we in 2023 evalueren. Wil graag overeenstemming van de tafel dat het RIVM de partij is die toetst. Als we het daar niet over eens zijn hebben we geen basis.

NL Brouwers benadrukt vertrouwen in RIVM, we staan achter de basis en cijfers, als we de doelen niet halen volgens het RIVM dan accepteren wij dat. De vraag is wat we ermee doen, wettelijke maatregelen zijn niet aan de tafel, we kunnen verder met maatschappelijke maatregelen. Trimbos geeft op basis van het RIVM rapport aan dat ingrijpende maatregelen nodig zijn en dat de tafel daarover kan adviseren, maar niet gaat over besluitvorming en uitvoering. Geeft geen

vertrouwen dat in andere gremia gelobbyd wordt voor andere maatregelen. NL Brouwers geeft aan dat het ongeloofwaardig zou zijn om aan te geven voorstander te zijn van prijsmaatregelen, doet ook af aan geloofwaardigheid tafel.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

VWS is het eens met NL Brouwers dat we ons verbonden hebben aan een mooie set doelen. Deelt niet de mening dat we een implementatie tafel zijn, deze tafel heeft zich namelijk verbonden aan de doelen voor 2040. Het RIVM geeft al sinds 2018 aan dat we het met deze maatregelen niet redden. We komen er op dit moment niet uit of dit de juiste maatregelen zijn, met elkaar over hebben welke maatregelen wij zo substantieel vinden om mee verder te gaan. Proberen om daar de discussie op te richten. Het is voor ons niet acceptabel dat RIVM berekeningen ter discussie worden gesteld.

Datum
23 mei 2022

KHN vraagt hoe VWS aankijkt tegen de opmerking van de staatssecretaris over het politiek primaat. Wettelijke maatregelen komen op een politieke manier toch altijd tussendoor, kijk naar de Alcoholwet en blurring. VWS geeft aan dat blurring een politieke keus is en dat we als tafel onze ambities voor 2040 hebben. Dit is niet de enige tafel waar deze gesprekken gevoerd worden, er zijn ook andere tafels/gesprekken bijv. perspectief van gemeenten, universiteiten die met OCW praten en daarbij is er een relatie met wat wij doen aan deze tafel.

Trimbos begrijpt juist daarom het punt van VNO-NCW niet. Er is nu namelijk een onderwerp waar we draagvlak hebben met elkaar en dan spreken we ons daar niet over uit. VNO-NCW benadrukt dat de top 10 maatregelen van het RIVM niet overeenkomt met afspraken die wij gemaakt hebben, we gaan als tafel niet over wettelijke maatregelen en vindt het vervelend als dat geagendeerd wordt.

De voorzitter vraagt naar het laagste niveau waar de tafel zich voor kan inzetten en vraagt bevestiging voor commitment aan doelen en acties. St. Positieve Leefstijl geeft aan dat bij de februari tafel is gevraagd om te kijken naar extra acties op basis van het RIVM rapport, daar hoorde je toen niemand over. De voorzitter vraagt of hij de conclusie mag trekken dat er niet gesproken mag worden over extra maatregelen. NL Brouwers geeft aan dat we moeten kijken naar het moment dat blijkt dat we doelen niet halen, als je dat te vroeg doet is dat niet handig. We moeten op de afgesproken jaren meten en als daaruit blijkt dat we het niet halen, dan praten we over meer maatregelen. De voorzitter geeft aan dat er een patstelling begint te ontstaan, een deel wil wachten tot de evaluatie in 2023, een ander deel zegt we weten dat we het niet halen, dus nu al kijken naar meer. NL Brouwers benadrukt dat er is afgesproken dat in 2023 een evaluatie zou plaatsvinden. Trimbos geeft aan dat dit niet is afgesproken.

VDN is het er niet mee eens dat beschikbaarheid terugdringen altijd leidt tot minder problematisch gebruik, jongeren laten zich niet leiden door het feit of er 20 slijterijen zijn of meer. St. Positieve Leefstijl geeft aan dat jongeren zich laten leiden door voorbeeldgedrag van ouders en dat zij erbij willen horen. VDN pleit daarom voor intensiveren van zien drinken doet drinken. RIVM kijkt alleen naar 3 best buys. St. Positieve Leefstijl stelt dat nalevingscijfers VDN positieve uitzondering is. VDN wil meer weten over naleving flitsbezorgers, alcohol staat niet hun gedragscode. VWS geeft aan dat flitsbezorgers als aparte categorie zijn meegenomen in nalevingsonderzoek van Objectief.

NOC*NSF geeft aan in het midden te zitten t.a.v. de maatregelen geadviseerd door het RIVM, zij vindt het vervelend niet geraadpleegd te zijn en kan zich niet

vinden in het feit dat een maatregel in de top 10 wordt opgenomen terwijl dit geen gezondheidswinst oplevert (gaat om het niet schenken in sportkantines). NOC*NSF heeft ondanks corona veel maatregelen in gang gezet, maar ziet ook dat er nog een weg te gaan is. Zij maken goede afspraken, maar hebben meer hulp nodig bij o.a. de monitoring. Willen weten wat huidige maatregelen opleveren. In bijv. het SEO rapport staan goede dingen, denk aan geen sterke drank in sportkantines. Wil weten waar we staan als we die maatregelen stapelen. NOC*NSF gaat door met uitvoeren en implementeren huidige maatregelen met **5.1.2e** en met de brouwers.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
23 mei 2022

VH vindt het opvallend dat er soort consensus lijkt te zijn t.a.v. blurring, maar dat bij het voorstel van een brief we in een soort loopgraven schieten en drie stappen vooruit denken voor toekomstige discussies waar geen overeenstemming is. Als er nu consensus is, waarom kan de brief dan niet verstuurd worden? Daarnaast kunnen afspraken gemaakt worden over de governance.

KHN uit zorgen, refereert naar opmerking STAP dat er mogelijkheid moet zijn om brief te sturen als 95% van de tafel het eens is. Vindt het terecht dat er dan zorgen zijn als het gaat om politiek onderwerp waar we het niet over eens zijn. VH geeft aan dat we daarom met elkaar afspraken moeten maken, een afspraak kan zijn dat we pas een brief sturen als we het er 100% over eens zijn. KHN vindt dat er stappen zijn genomen met de werkgroepen zonder dat er consensus was, het ging over wettelijke maatregelen en daar willen we niet over praten.

VNO-NCW doet de toezegging om de brief die gericht was aan de voorzitter en het secretariaat van de tafel naar alle deelnemers van de tafel te sturen.

St. Positieve Leefstijl benadrukt dat het vervelend is dat deelnemers hun agenda leeggeven voor de werkgroepen, waarbij zij tijdens de bijeenkomst van VWS moeten horen dat een deel niet aansluit. Belangrijk om elkaar te informeren.

NL Brouwers geeft aan dat het de intentie was om mee te werken aan de werkgroepen, maar getriggerd werd door het proces in de mail van de werkgroep marketing waar geschetst wordt dat er geen consensus aan tafel hoeft te zijn en dat uitkomsten met de staatssecretaris besproken worden. NL Brouwers vindt dat er altijd consensus moet zijn. Brief is geschreven omdat zij zich niet in het proces konden vinden, niet omdat zij niet over aanvullende maatregelen willen praten.

Trimbos vraagt om alsnog werkgroepen in te zetten om verder te komen. Wil de bevestiging dat we het RIVM als leidend mechanisme voor advisering en toetsing hebben en dat we ons committeren aan de afspraken en doelen die we hebben afgesproken.

NL Brouwers geeft aan dat het gaat om de afspraken uit 2018, cijfers over wettelijke maatregelen zijn dat niet. Trimbos wil dat we proberen het zoveel mogelijk met elkaar eens te worden, ervaart dat er nu vertraging is geweest vanaf het moment dat er gevraagd wordt om te kijken naar extra maatregelen.

De voorzitter vraagt om in petit comité te komen tot afspraken over de governance, doet het voorstel dat NL Brouwers, VNO-NCW, Trimbos, St. Positieve Leefstijl, VWS en hijzelf hierbij aansluiten. Tafel is hiermee akkoord.

KHN geeft aan dat uit de werkgroepen goede dingen zijn gekomen om mee aan de slag te gaan.

STIVA benadrukt het belang om de huidige stand van zaken mee te nemen en te kijken wat er de afgelopen vier jaar gedaan is, kijk naar kwantitatieve targets. Ziet daling van cijfers. De voorzitter geeft aan dat we te maken hebben gehad met corona en dat er maatregelen golden t.a.v. beschikbaarheid. STIVA ziet deze daling ook zonder coronamaatregelen.

VWS vindt het een goed idee om in klein gezelschap spelregels op te stellen. Benadrukt nogmaals dat de rapportages van het RIVM niet ter discussie staan. STIVA vindt dat de duiding van cijfers bij ons ligt, de cijfers zelf niet te betwifelen. De voorzitter geeft aan dat in de spelregels opgenomen kan worden dat we de RIVM cijfers niet ter discussiestellen.

SGF vraagt om naar het probleem van problematisch alcoholgebruik in de werkelijkheid te kijken en daar iets aan te doen. Iedereen kent wel iemand die kanker heeft of heeft gehad waar problematisch alcoholgebruik een rol bij speelt, gaat om meer dan 4000 gevallen per jaar.

NL Brouwers benadrukt dat we allemaal getekend hebben voor het tegengaan en terugdringen van problematisch alcoholgebruik. We moeten op zoek gaan naar de gezamenlijkheid. STAP stelt dat de specifieke maatregelen voor problematisch alcoholgebruik door de wetenschap achterhaald zijn, als je problematisch alcoholgebruik wilt verminderen moet je je op de totale samenleving richten, anders houd je jezelf voor de gek. STAP ziet het verschil tussen commerciële en volksgezondheid belangen en ziet liever twee tafels, vindt dat rol voor VWS.

De voorzitter geeft aan dat we elkaars argumenten kennen en dat het ons allemaal aan het hart gaat. Ziet het als een kracht om het samen te doen en vraagt om elkaar vertrouwen te geven om een volgende stap te zetten.

VDN geeft aan dat het iedereen vrij staat een brief te sturen als we het gezamenlijk niet eens worden, agree to disagree. Trimbos wil graag helderheid, want blurring was een klap in het gezicht. VDN geeft aan dat politiek daarvoor getekend heeft. Trimbos wil graag dat we ons als experts aan tafel daarover uitspreken.

MDL-artsen geeft aan dat zij telkens met harde cijfers en argumenten komen die iedere keer in twijfel getrokken worden, alsof deze niet solide genoeg zijn. Zolang we daarover discussie voeren komen we niet verder. Geldt ook voor RIVM cijfers waar een rookgordijn omheen wordt gehangen. Het voelt alsof gezondheid minder inspraak heeft aan tafel. VDN geeft aan meer transparantie te willen over RIVM cijfers. T.a.v. cijfers alcoholintoxicatie door jongeren wil VDN contextuele data erbij, kan bijv. reden zijn om normcampagne gebruik thuis te intensiveren. VDN heeft nog niet het gevoel dat het RIVM meet waar zij mee aan de slag kunnen.

MDL-artsen benadrukt dat cijfers aantonen dat MUP heeft geleid tot 1/3 minder problematisch alcoholgebruik in Schotland en Canada, de context is globaal epidemiologisch: MUP wordt ingevoerd in landen en daar zien we daling problematisch alcoholgebruik. Die cijfers specifieker maken, bijv. of dit thuis is, dat kan niet.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
23 mei 2022

SGF wil niet weer discussie over cijfers, benadrukt boodschap van de staatssecretaris om een signaal aan de Tweede Kamer af te geven. Wil graag afspraken met elkaar maken hierover. Kunnen we bij de politiek aangeven wie voor, tegen of neutraal is t.a.v. blurring?

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

De voorzitter stelt een tweetraps raket voor. Eerst gezamenlijk spelregels afspreken en dan de vraag. Of we een brief kunnen opstellen en dan bijv. binnen een maand weer aan tafel met elkaar?

Datum
23 mei 2022

Trimbos ziet het liever andersom, iedereen zet een handtekening om de positieve koers in te zetten, nodig voor het vertrouwen. St. Positieve Leefstijl wil dat iedereen zich uitspreekt en het signaal krijgen dat iedereen zijn best doet.

De voorzitter vraagt of een brief over blurring uit kan?

VNG geeft aan neutraal te zijn, want sommige gemeenten zijn voorstander, andere tegen of neutraal.

VNO-NCW moet bereidheid bij zijn achterban checken.

NL Brouwers geeft aan eerder neutraal te zijn geweest t.a.v. blurring, heeft geen voorkeur om zich uit te spreken. Als NL Brouwers zich wil uitspreken moet dit ook met achterban gecheckt worden.

Voor KHN ligt ondertekening aan vorm van de brief. Het initiatief van de VVD ligt er al drie jaar, maar tafel wil pas iets doen omdat het in het Coalitieakkoord staat.

De voorzitter wil kijken hoe we verder gaan aan tafel. De gezondheidspartijen hebben een vertrouwenwekkende stap nodig, dat zou een brief over blurring zijn. Een aantal partijen moet terug naar de achterban, o.a. VNG, VNO-NCW en NL Brouwers. Kunnen we de terugkoppeling daarvan over een maand op tafel leggen?

VDN geeft aan dat wanneer je je uitspreekt tegen blurring je ook niet meer aan tafel zit om het zo goed mogelijk te regelen, zit liever wel aan tafel.

STAP en NVDI geven aan zich te beraden over hun positie aan tafel.

Trimbos benadrukt dat we bijv. bij bingedrinkende jongeren geen centimeter verbetering zien en willen ook graag maatregelen nemen daar waar het pijn doet.

De voorzitter geeft aan dat er uit de discussie drie afspraken volgen: 1) in klein comité worden de spelregels voor de tafel bekeken, 2) blurring brief kan een vertrouwwekkende stap zijn, 3) partijen die niet hebben deelgenomen aan de werkgroep krijgen tot 24 juni de kans om te komen met aanvullende maatregelen. Dit alles kunnen we over een maand op tafel leggen en bekijken.

SGF wil graag dat het om een substantiële bijdrage gaat met bewezen effectieve maatregelen.

VWS stelt dat het belangrijk is om te kijken naar effectieve maatregelen die SMART geformuleerd (dus meetbaar) zijn en ook haalbaar zijn.

VDN ziet bij werkgroep marketing maatregelen over inrichting supermarkten, terwijl CBL niet aan tafel zat en vraagt zich af of dat erin blijft staan. St. Positieve Leefstijl geeft aan dat CBL niet wilde deelnemen aan werkgroep alcoholmarketing.

VKN ziet aantal maatregelen op voorlichting en campagnes, benadrukt dat we weten dat dit niet heel effectief is.

VWS ziet dat dit proces van alle partijen wat vraagt. Er ligt een document voor ons met opbrengsten vanuit de werkgroepen, we zijn er niet aan toegekomen deze met elkaar te bespreken. Wil graag partijen die niet aanwezig zijn geweest mogelijkheid geven om met aanvullingen te komen en dit tijdens de volgende tafel bespreken. Daar kunnen we dan met elkaar van zeggen dat we ermee aan de slag gaan. Benadrukt oproep van de staatssecretaris om in gezamenlijkheid stappen te zetten.

NVDI geeft aan dat het door partijen die niet hebben deelgenomen aan de werkgroepen weer gerekt wordt. Vindt het vervelend dat het nu richting de vakantieperiode besproken wordt.

De voorzitter geeft aan dat dit een ultieme poging is om de tafel bij elkaar te houden, het is duidelijk wat de gezondheidspartijen nodig hebben.

SGF, VKN, STAP en NVDI vragen zich af of het wezenlijk anders gaat worden. VKN geeft aan dat het nog steeds niet gaat over effectieve interventies.

De voorzitter geeft aan dat nadrukkelijk gaat om aanvullingen op het opbrengsten document.

KHN geeft aan dat dit voorbij gaat aan het proces wat er met de werkgroepen is gebeurd en dat daarom de brief is gestuurd. KHN gaat naar het verslag kijken en kijkt of er aanvullingen gedaan kunnen worden.

NL Brouwers geeft aan dat het niet deelnemen aan de werkgroepen geen onwil was, maar dat het ging om proces en besluitvormingsprocedure.

NL Brouwers geeft aan dat zij veel doen, ook extra dingen, denk aan afspraken rondom de hectoliterbonus bij studentenverenigingen waar zij voor hebben geknukt. NL Brouwers wil de doelen halen, maar wel met het juiste proces en door op de juiste manier met elkaar samen te werken, daar moeten we scherp op zijn met elkaar.

NOC*NSF heeft wel bij de werkgroepen gezeten, daar ging het vooral over aanvullende maatregelen op basis van het RIVM rapport. NOC*NSF wil maatregelen die gestart zijn doorzetten en vraagt wat de status is van aanvullende maatregelen die zij aanleveren.

VWS geeft aan dat de staatssecretaris rond de zomer beleidsbrieven wil sturen naar de Tweede Kamer over de NPA onderwerpen. Die voor alcohol gaat pas nadat dit proces doorlopen is. Voor de staatssecretaris is het duidelijk dat we de doelen in 2040 niet halen met de huidige maatregelen, daarom wil hij dat wij kijken naar vervolgafspraken: kijk naar de set regels die er ligt, kijk individueel naar wat er meer kan (ook continueren waar we nu mee bezig zijn) en in het verlengde

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
23 mei 2022

daarvan bekijken waarom je aan tafel zit en hoe je verwacht dat de bijdrage die geleverd wordt bijdraagt aan de doelen van 2040.

STAP geeft aan dat de gezondheidspartijen overwegen of zij door willen aan tafel.

De voorzitter begrijpt de overweging en vraagt om de tafel hierin mee te nemen.

St. Positieve Leefstijl geeft aan dat gezondheidspartijen een sterk signaal van vertrouwen nodig hebben: dit zou de gezamenlijke verzending van de brief over blurring kunnen zijn. NL Brouwers heeft er moeite mee dat de blurring brief als middel gebruikt wordt.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5 1 2e

Datum
23 mei 2022

4. Discussie over opbrengst werkgroepen

Dit punt is geagendeerd voor de volgende tafel problematisch alcoholgebruik.

5. Vervolgafspraken

De vervolgafspraken die uit de bijeenkomst volgen:

- In klein comité stellen we op korte termijn een verdere verduidelijking van de spelregels op voor de werkwijze van de tafel en de werkgroepen. VWS neemt initiatief om de afspraak te plannen (voorzitter, VWS, NL Brouwers, VNO-NCW, Trimbos en St. Positieve Leefstijl).
- Er wordt een brief opgesteld over blurring voor verzending naar de Tweede Kamer met de strekking dat blurring indruist tegen de ambities van het NPA (concept wordt t.z.t. met vergaderstukken verzonden). Partijen geven vervolgens hun standpunt aan: wil zij ondertekenen of niet of zijn zij neutraal. Partijen die het eens zijn met het verzenden van de brief worden als ondertekenaar genoemd.
- Partijen laten **uiterlijk 24 juni** weten of en zo ja welke aanvullende maatregelen zij willen nemen om het bereiken van de doelstellingen te versnellen, aanvullend op de opbrengst van de werkgroepen (zie stukken in mail van 18 mei). Maatregelen dienen effectief en SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed gemonitord kunnen worden in relatie tot de doelstellingen van het NPA.
- Eind juni organiseren we een volgende tafel, waarin we de opbrengst van de werkgroepen en de aanvulling daarop van partijen (punt 3 bespreken) Een datum volgt z.s.m.

VWS deelt deze afspraken na afloop van de bijeenkomst.

6. Wvttk

VNO-NCW vindt de afspraken die gemaakt gaan worden over blurring en spelregels tafel belangrijk, sluit graag aan.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Overige toezeggingen die volgen uit de bijeenkomst:

- VNO-NCW stuurt de brief die gericht was aan de voorzitter en het secretariaat van de tafel naar alle deelnemers van de tafel.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

Betreft	Werkgroep schoolomgeving
Vergaderdatum en -tijd	20 april 2022 10:00-11:00
Vergaderplaats	Terminal Noord K.1.125
Aanwezig	5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e 5.1.2e (VO-raad), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e (VWS), 5.1.2e (VWS).
Afwezig	5.1.2e (GGD GHOR NL), 5.1.2e 5.1.2e (Mondriaan GGZ).

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**

Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

5.1.2e

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +31(0)6- 5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

20 april 2022

Aantal pagina's

4

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1. Introductie, doel bijeenkomst, proces

VWS legt het proces uit en geeft aan dat het Nationaal Preventieakkoord een aantal doelstellingen en acties bevat over alcohol en onderwijs. We blijven inzetten om de afgesproken doelstellingen te behalen. Daarvoor vragen we de partijen in verschillende werkgroepen hun inzet voor de komende jaren ten aanzien van deze doelstellingen te bespreken. Voor po-, vo- en mbo-locaties is de ambitie om in 2040 op 100% van de scholen een Gezonde School Coördinator (GSC) actief te hebben.

VO-raad geeft aan dit te zien als een stip op de horizon. Via het programma Gezonde School werken Gezonde School Adviseurs (GSA, vanuit de GGD) met scholen aan een gezonde leefstijl, en kan de GSA de GSC op school ondersteunen met het implementeren van het programma. Met het vignet is geprobeerd om op bepaalde momenten te toetsen of vanuit de pijlers gewerkt wordt en of het op de afgesproken standaard is. Voor de VO-raad kun je op verschillende manieren werken aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, uiteindelijk belangrijk dat leerlingen de juiste informatie krijgen om keuzes te maken. Het liefst werken met erkende interventies en dat werkzame elementen op een goede manier gebracht worden. Trimbos geeft aan dat het programma Helder op School, waarbij gewerkt wordt met de deze methodiek, lang niet altijd via de GS wordt geïmplementeerd. Implementatie kan ook verlopen via de regionale Instelling voor Verslavingszorg. Trimbos geeft aan dat het een kwestie van een lange adem is: integrale aanpak, langdurig investeren en borgen. Niet alleen een coördinator, er moet draagvlak zijn in de hele schoolomgeving. Het gaat er vooral om dat er op structurele wijze aandacht is voor middelenpreventie. Het op papier beleggen van de verantwoordelijkheid is daar onderdeel van maar niet afdoende.

VO-raad zegt dat het programma Gezonde School een goede infrastructuur kent en netwerk heeft om scholen op een structurele manier te ondersteunen.

SGF trekt de parallel met de werkgroep van gisteren over handhaving en naleving en rol gemeenten. Omgeving kind van belang, focus op beschermen van het kind. Zenden en vinkjes zetten voor de boeken voorkomen, dialoog aangaan.

Trimbos geeft aan dat er in principe voldoende materialen en aanbod is, behalve voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs waarvoor vanuit het eerste preventieakkoord nieuwe materialen zijn ontwikkeld. Daarnaast geldt ook voor het mbo dat hier minder materialen voor beschikbaar zijn. Afhankelijkheid van financiering blijft een probleem, bijv. stop regionale financiering kan ervoor zorgen dat een project in elkaar stort. Een gemeente of regio moet telkens de financiering voor de programma's voortzetten.

VWS vraagt of GGD gezondheidsbevorderaars contactpersonen zijn voor GS breed. VO-raad geeft aan dat dit klopt, GSA werkt bij de GGD, is ambassadeur en gaat kijken met scholen waar energie en problemen zitten om vervolgens aan de slag te gaan. Trimbos geeft aan dat dit dus ook kan betekenen dat er gekozen wordt om met een ander thema dan middelenpreventie aan de slag te gaan. Vanuit Helder op School (HoS) logisch om samen te werken met preventiewerkers van IVZ. Zij beschikken over meer specialistische kennis over middelenpreventie en kunnen bijvoorbeeld een belangrijke rol spelen in deskundigheidsbevordering en signalering en begeleiding van leerlingen met (problematisch) gebruik. Trimbos geeft aan dat in mooiste geval GGD en IVZ afspraken maken.

VWS constateert dat op scholen niet altijd een brede geborgde preventie-aanpak is, en dat het kan afhangen van enkele personen binnen een instelling. Maar ook op het niveau van GSA of regiocontactpersonen is er geen vaste afstemming per se. De vraag is of het voordelig kan zijn om GSA's ook als groep meer in verbinding met elkaar te brengen. VO-raad zegt dat dit klopt, maar dat er nu wel een e-learning voor GSA's is over roken, alcohol en drugs, waarin o.a. aandacht is voor samenwerking met IVZ. Hier zou meer energie in gestoken kunnen worden. Misschien een optie voor GGD GHOR om daar meer aandacht aan te besteden?

Trimbos geeft aan dat er ook meer deskundigheidsbevordering naar gemeenten kan plaatsvinden, daar wordt namelijk bepaald wie preventieactiviteiten in de regio mag uitvoeren en er niet altijd gekozen wordt voor de meest deskundige partijen. Zonder financiering komt samenwerking meestal niet of moeizaam tot stand. SGF heeft recent een webinar met Trimbos en VNG georganiseerd om gemeenten praktische handvatten te geven wat zij lokaal kunnen doen op het gebied van alcoholpreventie. Volgens Trimbos kan je eerst met een paar enthousiaste gemeenten starten en vervolgens verder uitrollen. VO-raad verwijst naar Opgroeien in Kansrijke Omgeving (OKO). Hierbinnen kan de Gezonde School-aanpak ook gebruikt worden en in sommige gemeenten wordt OKO ook gebruikt om Helder op School te implementeren.

VO-raad stelt dat samenwerking GSA en IVZ verbeterd kan worden, met als doel om elkaar beter te kennen en hoe afspraken richting scholen te maken. Andere optie kan zijn om een factsheet voor gemeenten op te leveren met info waarom het belangrijk is om aan leefstijl te werken, gebaseerd op vier pijlers GS. Ziet dat aanvragen voor alcohol, drugs en roken niet stijgt, wel stijging voor (mentaal) welbevinden en seksualiteit. Proberen laagdrempelig op te stellen en duidelijk te

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
20 april 2022

maken dat zij scholen faciliteren en ontzorgen, en dat aandacht besteden aan roken, alcohol en drugs ook belangrijk blijft.

VWS vraagt of we bij GGD kunnen nagaan of er specifiek specialisme in huis is voor roken, alcohol en drugs. VO-raad geeft aan dat ook GGD'en onderbezet zijn (o.a. door corona). Trimbos geeft aan dat GGD'en verschillend georganiseerd zijn: soms op thema, soms worden medewerkers aan gemeenten gekoppeld.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
20 april 2022

Trimbos geeft aan dat mbo wat onderbelicht blijft en tussen vo en ho in valt, daar mag een boost op. VWS geeft aan dat subsidie Testjeleefstijl verlengd is en dat bekeken wordt om de tool te borgen in Gezonde School. De interventies die voor het mbo beschikbaar zijn zijn echter wel beperkt.

VO-raad zou het mooi vinden als er voor alle kinderen en jongeren één monitor is, zoals ook in IJsland het geval is. SGF zou dit ook graag willen waarbij belangrijk is dat de cijfers internationaal vergelijkbaar blijven. SGF wil ook graag specifieke doelstellingen voor 16-18- en 18-24-jarigen in NPA. Voor het meten van de doelstelling onder 18 jaar wordt nu alleen gemonitord op het onderzoek onder 12 tot 16 jarigen. Om de doelstelling onder 18 jaar goed te monitoren moet ook de groep 16-18 jarigen meegenomen worden. Trimbos geeft aan dat er wel gemeten wordt, maar zit niet in kernrapportage omdat het niet vergelijkbaar is. De 16-18 jarigen uit het Peilstationsonderzoek zijn uitsluitend havo en vwo leerlingen. Daarnaast wordt in een aparte monitor ook het middelengebruik van mbo en hbo studenten in dezelfde leeftijdsgroep gemeten. SGF geeft aan dat 16-18 ook meegenomen moet worden in voortgang NPA. VWS vraagt of het denkbaar is dat Trimbos cijfers uit verschillende onderzoeken 12-18 jaar naast elkaar legt. Trimbos geeft aan dat hier zeker iets van te maken is, maar dat wel gekeken moet worden waar de uren vandaan gehaald worden.

VWS geeft aan dat het RIVM ook ouderbetrokkenheid noemt als een component in middelengebruik en school, omdat het een belangrijke factor is in de omgeving van jongeren. VO-raad zegt dat ouders erg belangrijk zijn, en daarom is hun betrokkenheid ook onderdeel van de programma's. Echter is het in de praktijk lastig om ouders echt actief te betrekken, zeker bij hogere leerjaren. Bij ouderavonden kan het een onderdeel zijn, maar op avonden alleen over middelengebruik komen toch niet veel mensen af en scholen zijn soms terughoudend omdat ze niet willen doen voorkomen alsof er bij hen problemen zijn op dat vlak. SGF voegt toe dat met webinars ouders laagdrempelig kunnen worden voorgelicht en dat daar goede bezoekersaantallen zijn behaald. Belangrijk is ook om ouders van leerlingen met elkaar in contact te brengen. Nu voelen ouders zich vaak niet gesteund omdat ze in de veronderstelling zijn dat andere ouders meer toestaan. Het is goed als zij daarover van gedachten kunnen wisselen en de ouders leren kennen van de medeleerlingen waar hun kinderen mee omgaan.

VO-raad voegt graag naast evidence-based ook evidence-informed werken toe, om naast kennis uit wetenschappelijk onderzoek ook kennis uit (praktijk)onderzoek en kennis over de praktijk te kunnen vertalen naar interventies die aansluiten bij de verschillende schooltypes. Deskundigheidsbevordering bij school belangrijk, bijv. is het wel of niet effectief om ervaringsdeskundigen in te zetten (kan een toegevoegde waarde zijn, maar hoeft niet zo te zijn).

2. Samenvatting en conclusie

VWS vraagt of het mogelijk is om vanuit Gezonde School een brede informatiebrief naar scholen te sturen, of bijv. factsheet, routekaart of kleine handreiking die dient als informatiefolder om impuls te geven. Trimbos benoemt dat het naast informatie om scholen te enthousiasmeren voor het onderwerp, het ook behulpzaam kan zijn om een uitgebreider draaiboek te hebben over de manier waarop scholen dit het beste kunnen aanpakken met goede voorbeelden uit de praktijk. Trimbos en VO-raad plannen op korte termijn een gesprek in om dit te bekijken of dit kansrijk is, bijv. op basis van oude DGSG-handboek.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Datum
20 april 2022

SGF zegt dat in RIVM-rapport ook wordt geadviseerd om aanbieden alcohol binnen 500m van een school te verbieden. VO-raad geeft aan dat dit bijdraagt aan doelstellingen, maar dat dit buiten de verantwoordelijkheden van scholen ligt, en verwijst naar handhaving van het verstrekken van alcohol aan minderjarigen. Trimbos wijst op minder zichtbaarheid en beschikbaarheid zeker zal bijdragen aan normverandering. SGF geeft aan dat uit intern onderzoek blijkt dat jongeren weinig goede voorbeelden uit de omgeving krijgen.

Opbrengst werkgroepen t.b.v. tafel problematisch alcoholgebruik 29 juni 2022

In dit document is de inbreng van de werkgroepen schoolomgeving, hoger onderwijs, naleving & handhaving, alcoholmarketing en bewustwording voor extra maatregelen/acties om de doelen op problematisch alcoholgebruik te behalen gebundeld. Alleen de suggesties voor niet-wettelijke maatregelen zijn hier vermeld. Een aantal verstrekkers en producenten was niet aanwezig bij de werkgroepen naleving & handhaving en alcoholmarketing. VNO-NCW heeft namens meerdere partijen op 20 april 2022 een brief naar de voorzitter van de tafel problematisch alcoholgebruik gestuurd, met in cc VWS, waarin een toelichting op dit besluit werd gegeven.

Werkgroep schoolomgeving (po, vo en mbo)

- Doel is om op alle scholen aandacht te hebben voor bevorderen gezonde leefstijl, en daarmee ook alcoholpreventie. Gezonde School is hiervoor een goede weg, met daarin het programma Helder op School voor middelenpreventie. Er is nog een verbeteringslag te maken op het structureel aanbieden van de programma's rondom middelenpreventie.
- Gezonde School Adviseurs worden geschoold om aansluiting te zoeken met de verslavingszorg, daar is ook de GGD nodig. Die hebben mede door corona te maken met onderbezetting.
- Monitoring zou kunnen worden uitgebreid naar 16-18 jaar en ook van 18-24 jaar.
- Verkennen mogelijkheid om een brede informatiebrief naar scholen te sturen met het preventieaanbod zodat mogelijk meer wordt aanbodgestuurd wordt aangeboden in plaats van het vaker voorkomende incident/vraag-gestuurd.

Werkgroep hoger onderwijs (hbo en wo)

- Onderwijsinstellingen hebben naar verwachting dit jaar allemaal het beleid 'Alcohol en studieomgeving' geïmplementeerd.
- Studentenverenigingen hebben, op één stad na, overal een alcoholconvenant getekend. LKvV wil in de toekomst graag een vertrouwenspersoon bij iedere vereniging die weet welk hulpaanbod beschikbaar is en hoe een student kan worden doorverwezen.
- Besprekingspunt is de afhankelijkheidsrelatie van studentenverenigingen en inkomsten uit alcoholverkoop. LKvV ziet het belang om een lage contributie te bieden om toegankelijk te zijn voor alle studenten en wil zich bovendien niet mengen met financiële zaken van individuele lidverenigingen. Wel een rol voor studentenverenigingen om normen uit te dragen.

Werkgroep naleving en handhaving:

- Partijen zijn van mening dat er meer gedaan moet worden om ervoor te zorgen dat paracommerciële rechtspersonen de leeftijdsgrens bij de verkoop van alcohol beter naleven.
- **KHN: kijken of er in periodiek nalevingsonderzoek meer aandacht kan zijn voor paracommerciële instellingen dan sport.**
- De aanwezige industriepartijen en verstrekkers willen doorgaan met de bestaande initiatieven zoals de e-learning over het verantwoord verstrekken van alcohol en een toolkit voor barpersoneel bij sportevenementen en deze verder verspreiden.
KHN: Dit geldt ook voor de samenwerking Trimbos en KHN voor vernieuwing van de Barcode-training.
Daarnaast sluiten de partijen actief aan bij de NIX18-campagnes en brengen ze deze onder de aandacht bij hun achterban. In 2022 verspreidt KHN de communicatiematerialen tijdens de campagneperiode weer actief onder de achterban.
VDN: VDN-leden brengen NIX18-logo en -campagne actief onder de aandacht, zichtbaar in winkels, online en zo mogelijk ook op verzendverpakkingen.
Slijtersunie: Actief gebruik van de NIX18-campagnes.
- Verschillende partijen zijn voorstander van het oprichten van een expertisecentrum handhaving, waar gemeentelijke handhavers met vragen terecht kunnen.
- Ook geven enkele partijen aan dat er meer prioriteit gegeven zou moeten worden aan de naleving en handhaving van de bepalingen rond dronkenschap.
- **KHN: Meer aandacht voor naleving en handhaving van verbod op wederverstrekking, hiervoor is bijvoorbeeld na 1 juli 2021 geen publiekscampagne meer voor geweest.**

Het niet doorgeven van alcohol aan minderjarigen is niet alleen een verantwoordelijkheid van verstrekkers, maar is ook onderdeel van de maatschappelijke omslag voor bv meerderjarige vrienden, broers/zussen en ouders.

- **KHN: Verdere inzet om naleving en handhaving bij alcoholverkoop op afstand te verbeteren, waarbij nadrukkelijk ook inzet wordt verwacht van externe bezorgdiensten (retail) en online bezorgplatforms (horeca). Denk daarbij ook aan het breder onder de aandacht brengen van de geborgde werkwijze en de verplichte leeftijdscontrole aan de deur.**
- **VDN en Slijtersunie: In geborgde werkwijze opnemen dat alle online te versturen producten die via een derde partij worden verstuurd waar alcohol een onderdeel van is met "NIX18" of "bevat alcohol" moet worden gelabeld, zodat door bezorgdienst én door afhaalpunt duidelijk is te herkennen. VDN-leden doen dit al.**
- **VDN en SlijtersUnie: In geborgde werkwijze opnemen dat alcohol alleen mag worden beleverd via online bezorging mét leeftijdscontrole dienstverlening (of je moet het zelf uitleveren). Maar niet meer "regulier". VDN-leden doen dat nu al 100%**
- **VDN en Slijtersunie: Meer prioriteit/menskracht of vaker melden bij handhavers (burgemeester en/of NVWA) van overtreding van de Alcoholwet in algemene zin, dus ook ten aanzien van bijvoorbeeld ongeoorloofde prijsaanbiedingen (met name online) en aan ongeoorloofd drank schenken / organiseren van proeverijen op plaatsen waar dit niet mag (doorgaans luxere modezaken, bruidswinkels, woonzaken, luxe kappers) alsook aan wederverstrekking (aldaar).**

Werkgroep alcoholmarketing:

Op basis van input van de preventiepartijen en NOC*NSF zijn de volgende maatregelen voorgesteld (extra maatregelen zijn op basis van vrijwilligheid van partijen):

- Instellen structurele monitor door VWS over inhoud en volume alcoholmarketing en het bereik ervan bij risicogroepen, met name kinderen en jongeren
- **VDN stelt voor te schrappen:** Voorlichting over verantwoord schenken en verantwoord alcoholgebruik (waaronder ook het onder de aandacht brengen van alcoholvrije alternatieven) aan studenten via onafhankelijke partijen
- Onderzoek in de sportsector met kassasystemen (voorstel NOC*NSF)
- Geen verkoop van sterke drank in sportkantines (voorstel NOC*NSF)
- **VDN en KHN stellen voor te schrappen: Afzien van alcoholmarketing via traditionele mediakanalen, sociale mediakanalen (inclusief influencers) en sponsoring**
- **CBL en VDN stellen voor te schrappen:** Beperken alcoholmarketing in supermarkten zoals:
 - o Alcoholreclame en producten uitsluitend in alcoholshops (geldt ook voor 0.0)
 - o Alcoholshops bij elkaar en niet tegenover andere producten die ook gericht op kinderen en jongeren zijn, zoals o.a. chips, frisdrank, koek en snoep
 - o Alcoholshops zoveel mogelijk buiten de reguliere looproute door de winkel.
- **CBL stelt voor om:**
 - o **Extra aandacht te besteden aan de RvA en toekomstige RvAVA. In 2022 zal het CBL met STIVA extra aandacht genereren voor de naleving van deze regels. Bijvoorbeeld door het verzorgen van STIVA on Tour voor supermarkten**
 - o **Terughoudend te zijn met bepaalde reclame-uitingen zoals:**
 - **Het nabouwen van sportstations met verpakkingen van alcoholhoudende dranken**
 - **Het bouwen van een ereboog bij de entree van een supermarkt waar iedere bezoeker van de supermarkt onderdoor moet lopen**
 - **Het gebruik maken van rollende actie displays met verlichte elementen**
 - **Het gebruik maken van interactieve rollende actie displays**
 - **Het gebruik van stoepborden buiten de winkel met slechts 1 of 2 alcoholhoudende producten**
 - o **Alcoholvrije en/of alcoholarme producten mee te nemen in de aanbieding en/of de uitingen op de winkelvloer**

- **STIVA gaat TikTok helpen om eigen TikTok regels rond alcoholreclame na te leven. STIVA zal alle vormen van alcoholreclame melden bij TikTok. Daarnaast zal in de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken opgenomen worden dat alcoholreclame op TikTok niet is toegestaan. Realisatie: juli 2022**
- **Stiva voert de voorstelling KIKID Booze ook in 2023 uit. Gemikt wordt in ieder geval op 100 voorstellingen, het bereiken van 3000 leerlingen via die voorstellingen en 3 miljoen impressies via social media (Instagram, Snapchat en TikTok). Realisatie: 2023**
- **STIVA gaat (voor zover nog niet gebeurd is) contact opnemen met alle relevante managementbureaus van influencers en hen de regels uitleggen. Daarnaast ook workshops geven voor influencers. Realisatie: eind 2022**
- **STIVA zal – samen met onze internationale koepelorganisatie – de social media platforms pushen om niet alleen alcoholreclame content van adverteerders op hun eigen account onder 18+ filter te laten vallen, maar ook content van derden/influencers waarmee alcoholmerken commerciële samenwerking hebben. Een rapportage hierover volgt uiterlijk eind 2023. Realisatie: medio 2023**
- **STIVA: Nu worden alle televisie-, radio- en bioscoopcommercials voor uitzenden getoetst, dat gaat vanaf 1 januari 2023 ook het geval zijn voor online video's die 5 seconden of langer duren. Realisatie: eind 2023**
- **STIVA: Er zal structureel maandelijks overleg plaatsvinden met bioscopen/bioscoopcommercialdistributeurs waarbij overlegd wordt bij welke films wel en geen alcoholreclame in de reclameblokken wordt ingeprogrammeerd. Realisatie: eind 2022**
- **NL Brouwers: brouwerijen zullen verantwoorde alcoholconsumptie verder verankeren in contracten met studentenverenigingen. Brouwerijen zullen zorgen dat verantwoorde consumptie verder wordt geïntensiveerd in contracten tussen studentenverenigingen en brouwerijen. Zo zal de hectoliterbonus in haar huidige vorm verdwijnen en zal onder andere alcoholvrij bier en het bewerkstelligen van verantwoord alcoholbeleid in toenemende mate worden opgenomen in contracten. De brouwers gaan de komende jaren bij het afsluiten van nieuwe contracten verantwoord alcoholgebruik meenemen.**
- **NL Brouwers: brouwerijen brengen alcoholvrij bier in toenemende mate onder de aandacht bij studenten. Individuele brouwerijen intensiveren de activiteiten die zij uitvoeren op studentenverenigingen om alcoholvrij bier onder de aandacht te brengen als alternatief voor alcoholhoudend bier. Dit doen brouwerijen bijvoorbeeld door het samplen van alcoholvrij bier of het organiseren van een alcoholvrije borrel tijdens de tentamenperiode.**
- **NL Brouwers: heeft de afgelopen twee jaar een campagne gevoerd onder aankomende eerstejaarsstudenten tijdens de introductieperiode, bestaande uit een flyer en bijbehorende online quiz. Deze campagne wordt dit jaar uitgebreid naar elf studentensteden.**
- **NL Brouwers: zal alcoholvrij bier breder beschikbaar maken op sportevenementen. Nederlandse Brouwers heeft met NOC*NSF een intentieverklaring ondertekend over het tot stand brengen van een gezonde sportomgeving. Leden van Nederlandse Brouwers zullen in dat kader zorgen dat alcoholvrij bier zo breed mogelijk beschikbaar is op sportevenementen en dat alcoholvrij bier op evenementen actief onder de aandacht wordt gebracht als alternatief voor alcoholhoudend bier. De afspraken zijn in het kort als volgt:**
 1. Bij ieder groot sportevenement wordt actief alcoholvrij bier aangeboden in het assortiment.
 2. Actief aanbieden van zoveel mogelijk verkoopondersteunend POS materiaal in de 0.0 variant.
 3. Sportevenementen waar meer dan 25% van het publiek onder de 18 jaar is, wordt er geen alcoholmarketing (reclame uitingen) gedaan, ook niet 0.0 marketing. Verkoop is wel toegestaan.

4. Nederlandse Brouwers voorzien sportevenementen van een toolkit voor het barpersoneel over het actief aanbieden van alcoholvrij of alcoholarm bier bij sportevenementen.

5. Nederlandse Brouwers ondersteunen de NIX-18 campagne van NOC*NSF om alcohol schenken onder de 18 jaar tegen te gaan.

- **NL Brouwers: de Sportsector en Brouwers sluiten geen nieuwe contracten meer om langs sportvelden op amateurclubs reclame (signing) voor alcoholhoudende drank te plaatsen en er wordt voorzien in een uitfasering van bestaande borden binnen 4 jaar na ondertekening. Dit is eind 2022 afgerond.**
- **NL Brouwers ism STIVA: vanuit de vraagkant kopen alcoholmerken niet in op profielen die jonger zijn dan 18 jaar.**
- **NL Brouwers ism STIVA: code voor de verantwoorde marketing van alcoholvrij bier goed in de gaten houden en breed uitzetten.**
- **NL Brouwers ism STIVA: In 2024 de nieuwe accijnswetgeving invoeren waarbij zwaar alcoholische bieren zwaarder belast worden.**

Werkgroep bewustwording:

- Voorafgaand hebben de gezondheidspartijen gezamenlijk tien punten geformuleerd die volgens hen van belang zijn om de bewustwordingsdoelen te behalen (zie bijlage).
- In het gesprek is de inzet van VWS de komende jaren en de tien punten van de partijen besproken (zie verslag).
- Gezondheidspartijen stellen voor om gelet op de doelen voor bewustwording een communicatiestrategie of campagne te ontwikkelen die gericht is op het vergroten van de kennis over schadelijkheid van alcohol. De gezondheidspartijen geven aan dat Dranquilo hier niet genoeg aandacht aan besteedt.
- Naast de tien ingestuurde punten zijn er bij het overleg 3 acties besproken die opgepakt moeten worden:
 1. De gezondheidspartijen zetten een traject op gang om preventieafdelingen verslavingszorg in te zetten t.b.v. educatie bij introductieweken.
 2. Binnen het SVA komt extra aandacht voor de educatie van specifieke beroepsgroepen zoals lokale beleidsambtenaren. Daarnaast is er specifieke aandacht voor het opnemen van alcoholproblematiek in de opleidingen van (gezondheids)professionals.
 3. Er wordt in gezamenlijkheid een communicatieve jaarkalender opgesteld. Deze kalender dient als integrale communicatiestrategie om de bewustwordingsdoelen over schadelijkheid over alcohol uit het NPA te behalen. Deze strategie moet in het najaar gereed zijn. Er moet nog worden afgesproken welke partij hiertoe het initiatief neemt.
- **VDN: De meeste minderjarigen die met alcoholvergiftiging in het ziekenhuis belanden, geven aan alcohol te hebben gekregen van/via hun ouders of van/via meerderjarige vrienden (al dan niet in illegale horeca/hokken/zuipketen). Deze groepen weten nog niet dat in de nieuwe Alcoholwet wederverstreking strafbaar is. Deze informatieboodschap moet ook onderdeel zijn van de communicatiestrategie. NIX18 zou daar indringend het brede publiek in moeten voorlichten: dat wederverstreking aan minderjarigen, zelfs in huiselijke kring (of overal behalve in huiselijke kring), strafbaar is.**
- **STIVA: draagt bij aan bereik BOB, STIVA is van mening dat alcohol en verkeersdeelname gezien moet worden als problematisch alcoholgebruik. STIVA gaat promotieteams van Veilig Verkeer Nederland faciliteren waarmee 400.000 bezoekers van evenementen bereikt zullen worden. Realisatie: eind 2022**
- **STIVA pakt BOB in sportkantines actief op. In het bijzonder gaan we inzetten om ook rond setting van sportkantines BOB actief te promoten in samenwerking met VVN en NOC*NSF. Daarbij kijken we welke settings het meest geschikt zijn, wat**

onze bijdrage zou kunnen zijn en hoe ook de boodschap tot zijn recht komt dat ook passagiers van de BOB niet overmatig drinken. Realisatie: medio 2023.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

T.a.v. 5.1.2e

Postbus 20350

2500 EJ Den Haag

Leidschendam, 13 december 2021

Referentie: 21.023/RR/MRJ

Betreft: Plan van aanpak inzake alcoholmarketing

bezoekadres

Overgoo 13

2266 JZ Leidschendam

070 3376200

info@cbl.nl

www.cbl.nl

postadres

Postbus 262

2260 AG Leidschendam

NL15 ABNA 0513 5446 74

BIC: ABNANL2A

KvK V 40412403

Geachte heer Blokhuis,

Op 13 november 2020 is het onderzoek 'Alcoholmarketing gericht op jongeren' van Breuer&Intraval door u gedeeld met de Tweede Kamer. In deze brief deed u een appèl op verstrekkers en producenten om met u in gesprek te gaan over de mogelijkheden om alcoholmarketing onder jongeren, in lijn met de doelstelling van het NPA, te beperken. Helaas bleek het niet mogelijk om een bestuurlijk overleg over dit onderwerp in te plannen. Om deze reden lichten wij de plannen van de supermarkten aangesloten bij het CBL graag in deze brief toe.

Het CBL is graag bereid om het bereik van minderjarigen met alcoholmarketing te verminderen. Hierbij hebben wij gekeken naar de resultaten van het Breuer&Intraval onderzoek. Overigens willen wij wel benoemen dat wij het jammer vinden dat dit onderzoek enigszins op de vlakte blijft. Het blijft namelijk bij de brede constatering dat jongeren op zekere momenten een supermarkt bezoeken en dat supermarkten gebruik maken van onder andere advertenties en premiums. Wij hadden graag gezien dat het onderzoek nog een slag verder was gegaan. Interessanter en relevanter was geweest om te onderzoeken welke concrete vormen van alcoholmarketing jongeren het meeste opvallen.

Resultaten onderzoek

In het Breuer&Intraval onderzoek staan een aantal constatering over alcoholmarketing in de supermarkt die wij hebben gebruikt om het gesprek met onze leden over het verminderen van het bereik van minderjarigen met alcoholmarketing.

- Bij advertenties buiten de supermarkt kan ook sprake zijn van blootstelling zonder dat jongeren daadwerkelijk de supermarkt bezoeken;
- Er is een tweedeling in hoe supermarkten advertenties opmaken;
 - o één advertentie met reclame van verschillende alcoholhoudende en niet alcoholhoudende producten. Dat het om alcohol gaat is ook op een afstand te herkennen de merknaam en/of het logo van het desbetreffende product waarschijnlijk niet.
 - o een advertentie met één à twee producten. Indien zo'n advertentie reclame maakt voor alcoholhoudende dranken is deze vaak goed zichtbaar door het gebruik van opvallende kleuren en groot afgedrukte logo's.
- Er zijn weinig advertenties voor 0.0% varianten van dezelfde merken;

Daarnaast heeft uw ministerie in een later stadium laten weten zorgen te hebben over de inzet van interactieve rollende actie displays. Deze worden in het onderzoek omschreven als 'ervaringspremiums'.

Bij het CBL zijn aangesloten:

Albert Heijn | Aldi | Bidfood | Boni Markten | Boon Food Group | Coop Supermarkten | Deen Supermarkten | Detailresult | Hoogvliet | Jan Linders | Jumbo Supermarkten | Lekkerland | Lidl Nederland | Makro Nederland | Nettorama | NS Stations Retail Bedrijf | PLUS Retail | Poiesz Supermarkten | Sligro | Spar | Vakcentrum | Groothandel in Levensmiddelen Van Tol | Vomar Voordeelmarkt |

Actieplan CBL

Het doel van ons actieplan is concreet gericht op het verminderen van het bereik van minderjarigen met alcoholmarketing. Aanbiedingenbeleid en schapruimte laten wij dan ook buiten beschouwing. De aandacht gaat met name uit naar het verder terugbrengen van de zogenaamde 'fun-factor' die mogelijk aantrekkelijk kan zijn voor jongeren. Ons actieplan is drieledig.

1. Extra aandacht voor RvA en toekomstige RvAVA

Het CBL heeft zich vrijwillig aangesloten bij de Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken (RvA) en zal zich in de toekomst ook aansluiten bij de Reclamecode voor Alcoholvrije- en alcoholarme Varianten van Alcoholhoudende dranken (RvAVA). Voor alcoholreclame die plaatsvindt in de supermarkt geldt daarom dat alle artikelen uit de RvA hierop van toepassing zijn. Zo wordt bijvoorbeeld ook op de winkelvloer volop aandacht gevraagd voor NIX18.

In 2022 zullen wij samen met STIVA extra aandacht genereren voor de naleving van deze regels. Bijvoorbeeld door het verzorgen van STIVA on Tour voor supermarkten.

2. Terughoudend met bepaalde reclame-uitingen

Om het bereik van jongeren door alcoholmarketing te beperken, spreken de leden van het CBL daarnaast af om terughoudend te zijn met de volgende reclame-uitingen:

- Het nabouwen van sportstadions met verpakkingen van alcoholhoudende dranken;
- Het bouwen van een ereboog bij de entree van een supermarkt waar iedere bezoeker van de supermarkt onderdoor moet lopen;
- Het gebruik maken van rollende actie displays met verlichte elementen;
- Het gebruik maken van interactieve rollende actie displays;
- Het gebruik van stoepborden buiten de winkel met slechts 1 of 2 alcoholhoudende producten.

3. Alcoholvrij/alcoholarm

Om de promotie van alcoholvrije en/of alcoholarme producten te stimuleren, spreken de leden van het CBL af om – indien beschikbaar – ook de alcoholvrije en/of alcoholarme producten mee te nemen in de aanbieding en/of de uitingen op de winkelvloer.

Mededinging

Wij hebben advies op gebied van mededinging ingewonnen met betrekking tot bovenstaande afspraken. Wij verwachten dat bovenstaande afspraak de mededinging niet beperken. Alhoewel reclame een belangrijke concurrentieparameter kan zijn, leiden bovenstaande afspraken namelijk niet tot een algeheel verbod op het maken van reclame.

Verder is ons geadviseerd een informele zienswijze in te dienen bij de Autoriteit Consument & Markt (ACM). Wij stellen voor om dit samen met uw ministerie te doen. Gelet op het maatschappelijk belang van de afspraken, verwachten wij dat de positie van het CBL sterker is richting ACM wanneer ook VWS de afspraken steunt en achter dit verzoek richting ACM staat. Wij vernemen dan ook graag of u hiertoe bereid bent.

Invoering

Tot slot hebben wij gekeken naar de mogelijkheden om bovenstaand Actieplan vast te leggen. Helaas is het niet mogelijk een artikel op te nemen in de RvA. Daarom hebben wij besloten om de afspraken vast te leggen in de CBL Code 'Verantwoorde alcoholverkoop in de supermarkt'.

Bij het CBL zijn aangesloten:

Albert Heijn | Aldi | Bidfood | Boni Markten | Boon Food Group | Coop Supermarkten | Deen Supermarkten | Detailresult | Hoogvliet | Jan Linders | Jumbo Supermarkten | Lekkerland | Lidl Nederland | Makro Nederland | Nettorama | NS Stations Retail Bedrijf | PLUS Retail | Poiesz Supermarkten | Sligro | Spar | Vakcentrum | Groothandel in Levensmiddelen Van Tol | Vomar Voordeelmarkt |

Alle leden van het CBL committeren zich aan deze Code en beschouwen de maatregelen in de Code als de minimale standaard die gehanteerd wordt om op verantwoorde wijze alcohol te verkopen. Supermarktorganisaties kunnen boven op deze Code nog ketenspecifieke maatregelen instellen.

Wij zijn voornemens om bovengenoemde afspraken in het eerste kwartaal van 2022 op te nemen in onze Code en daarmee te bekrachtigen.

Wij zijn uiteraard graag bereid om met u in overleg te treden over de inhoud van deze brief. Wij zijn namelijk nog steeds voorstander van het basisidee van het Nationaal Preventieakkoord: gezamenlijk optrekken om zo stappen te zetten en Nederland gezonder te maken.

5.1.2e

Bij het CBL zijn aangesloten:

Albert Heijn | Aldi | Bidfood | Boni Markten | Boon Food Group | Coop Supermarkten | Deen Supermarkten | Detailresult | Hoogvliet | Jan Linders | Jumbo Supermarkten | Lekkerland | Lidl Nederland | Makro Nederland | Nettorama | NS Stations Retail Bedrijf | PLUS Retail | Poiesz Supermarkten | Sligro | Spar | Vakcentrum | Groothandel in Levensmiddelen Van Tol | Vomar Voordeelmarkt |

Annotatie Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik

Woensdag 29 juni 2022: **13.00 – 15.00 uur**

Locatie: vergadercentrum **ZZIIN op Centraal Station** (ingang via brede trap)
Den Haag.

Adres: Koningin Julianaplein 10, 2595 AA Den Haag.

Inloop: **vanaf 12.30 uur, lunch aanwezig**

1. Opening en welkom door de voorzitter: 13:00-13:05

Melding over eventuele afwezigheid/aanwezigheid; wie er via webex deelneemt (wordt nog geactualiseerd); in elk geval **5.1.2e** (RIVM), **5.1.2e**, en **5.1.2e**

5.1.2e (SGF, ipv **5.1.2e**)

2. Mededelingen 13:05 – 13:10

RIVM zal digitaal de uitkomsten van zijn voortgangsrapportage presenteren en daarna de vergadering verlaten. Dan hebben we de rest van de tijd voor discussie over de overige onderwerpen en afspraken die we aan de vorige tafel gemaakt hebben

3. Presentatie RIVM uitkomsten voortgangsrapportage: 2021 13:10-13:15

Het RIVM geeft een korte presentatie over de uitkomsten van de voortgangsrapportage. Daarna verlaten ze de vergadering.

5.1.2e zal hierna toelichten wanneer dit document naar de Tweede Kamer gaat.

4. Bespreking spelregeldocument (zie bijlage): 13:15-13:45

Hier kun je het proces over de totstandkoming van het stuk toelichten:

- Bij de vorige tafel van 23 mei is er afgesproken dat we in klein comité verder zouden praten over explicitering van de spelregels van de tafel. Er zijn 2 overleggen geweest (31 mei en 23 juni). Dit heeft geresulteerd in bijgesloten document.
- Daarin hebben we geprobeerd een aantal uitgangspunten en werkwijze te verhelderen. Het is nadrukkelijk een spelregeldocument: niet de opzet om e.e.a. in juridische termen te gaan gieten.
- In dit document zijn de punten waarover nog geen overeenstemming is bereikt, gemarkeerd.
- Reacties vragen aan partijen, inschatting aan jou: of partijen die betrokken waren bij dit overleg eerst vragen, of misschien juist eerst een neutrale partij, of open aan alle partijen?

**5. Bespreking opbrengst werkgroepen, inclusief ingestuurde initiatieven n.a.v. de vorige tafel:
13:45 – 14:45**

Op basis van de input uit de werkgroepen en aangevuld met de afgelopen week ontvangen bijdrages van (even hier benoemen van wie we iets gekregen hebben) heeft het secretariaat een document opgesteld met alle rode draden per thema (bewustwording, naleving etc.). Voorstel is om dit stuk per thema te bespreken: onderwijs, bewustwording, marketing, naleving/handhaving. Voor alle partijen geldt dat de initiatieven nog niet smart geformuleerd zijn: wat ga je precies doen, in welke mate, wanneer is het gerealiseerd. De vraag naar **wanneer** is ook belangrijk om het tempo er in te houden, zet toch wat meer urgentie op onze acties.

Dit is nodig om elkaar scherp te houden op de voortgang, en ook voor de monitoring van het NPA door het RIVM.

VWS bereidt beleidsbrief voor die in oktober naar de Tweede Kamer gaat. Daarin wil VWS ook graag opnemen wat de partijen gaan doen.

Betekent dat we graag eind augustus de smart formulering van acties ontvangen. Eind september kan dit een laatste keer aan Tafel besproken worden.

6. Wvttk: 14:45 – 15:00

Conclusie en afspraken

Als de voorgaande discussies te weinig hebben opgeleverd, dan kunnen je hier het voorstel aangeven om een rondje langs partijen te organiseren, met de vraag of en op welke manier we verder kunnen gaan met de Tafelén over de stappen die partijen gaan nemen om bereiken van ambities te bereiken.

- Daarmee leggen we van álle partijen vast waar we staan. Op basis van de uitkomsten bekijken we hoe we verder gaan.
- Dit proces: zetten we dan nu in gang, planning om eind september af te ronden.

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e @devuurtoren.nl; 5.1.2e 5.1.2e @vnoncw-mkb.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @cbl.nl; 5.1.2e @outlook.com; 5.1.2e
 5.1.2e @hotmail.com; 5.1.2e
 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl; 5.1.2e @knov.nl; 5.1.2e @knov.nl;
 5.1.2e @oudersenonderwijs.nl; 5.1.2e @kbo-
 pcob.nl; Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen; 5.1.2e
 5.1.2e @zn.nl; 5.1.2e @ggdghor.nl; 5.1.2e @gmail.com; 5.1.2e @vnn.nl;
 5.1.2e @ede.nl; 5.1.2e @unl.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @rivm.nl; 5.1.2e Groep VGP-
 alcohol; 5.1.2e @hotmail.com
Cc: 5.1.2e @zn.nl
Onderwerp: Tafel Problematisch Alcoholgebruik 29 juni
Datum: dinsdag 28 juni 2022 10:48:19
Bijlagen: [Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik29juni2022.docx](#)
[brief - governance en reikwijdte thematafel NPA.docx](#)
[21.023 CBL-brief aan staatssecretaris Blokhuis.pdf](#)
[image001.png](#)
[Opbrengst werkgroepen tbv acties npa alcohol 29juni.docx](#)
[SpelregelsTafel Alcohol concept Tbv29juni.docx](#)

Beste allen,

In vervolg op de mail van 5.1.2e van afgelopen donderdag met de uitnodiging voor de Tafel (locatie Zinn CS Den Haag), sturen wij u hierbij de agenda met bijlagen. Hierbij is ook een concept spelregeldocument.

Zoals afgesproken tijdens de laatste tafel van 23 mei is er in klein comité (voorzitter, VWS, NL Brouwers, VNO-NCW, Trimbos en St. Positieve Leefstijl) gewerkt aan een verdere verduidelijking van de spelregels voor de werkwijze van de tafel en de werkgroepen. In de bijlage treft u de laatste versie van het document aan zoals dat na het laatste overleg donderdag 23 juni is opgesteld. Helaas zijn de partijen het op een aantal belangrijke punten in dit document niet eens geworden, dit is in kleur in het document aangegeven. Er ligt nog een nadrukkelijke vraag van de gezondheidspartijen naar een aanscherping van de rollen, commitment aan de inhoud, transparantie en de vraag hoe individuele partijen worden aangesproken op hun inzet (geel). De industrie geeft op veel punten terug die er niet in te willen hebben omdat dat gaat om afspraken tussen individuele partijen dan wel om inhoudelijke noties (blauw). Dit document is geagendeerd voor morgen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie | Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl | [www.rijksoverheid.nl](#) |

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e
Cc: 5.1.2e
Onderwerp: update annotatie
Datum: dinsdag 28 juni 2022 13:32:23
Bijlagen: [Annotatie_Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik29juni2022REV.docx](#)

Ha 5.1.2e

Hierbij nog een update van de annotatie.

Inmiddels heeft VNO op de stukken gereageerd met het doorsturen van het 1^e concept spelregels (waarmee zij akkoord waren).

Bovendien mij gebeld: volgens VNO heeft VWS-secretariaat in de 2^e versie alleen punten toegevoegd van gezondheidspartijen.. In de nu rondgestuurde versie lijkt het net of industrie heel veel bezwaren heeft, terwijl zij zich heel constructief opgesteld hadden door over een aantal bezwaren in versie 1 heen te stappen. Versie 2 kan echt niet bij de achterban. Gezondheidspartijen blokkeren vindt hij. Onze werkwijze noemde hij 'flauw', heb gezegd zo niet toegesproken te willen worden.

Wordt een lastige morgen!

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e @devuurtoren.nl; 5.1.2e 5.1.2e @vnoncw-mkb.nl;
 5.1.2e @cbl.nl; 5.1.2e @outlook.com;
 5.1.2e @hotmail.com;
 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @knov.nl; 5.1.2e @oudersenonderwijs.nl;
 5.1.2e @kbo-pcob.nl; "Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen"; 5.1.2e
 5.1.2e @zn.nl; 5.1.2e @ggdghor.nl; 5.1.2e @gmail.com;
 5.1.2e @vnn.nl; 5.1.2e @ede.nl; 5.1.2e @unl.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @hotmail.com
Cc: 5.1.2e @zn.nl; 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: versturen stukken
Datum: donderdag 30 juni 2022 10:21:12
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Beste allen,
 In reactie op de mail van 5.1.2e (waarvoor dank) van onze kant het verzoek om stukken aan de Tafel in het vervolg door het secretariaat te laten verzenden.
 Dat is: 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl

Bij het verzenden van de stukken afgelopen dinsdag was door mij een fout in een emailadres gemaakt, waardoor de mails bij de verkeerde persoon terecht (blijven) komen.
 Dit is nu hierboven hersteld.
 Ook blijkt de adressering groep VGP alcohol die VWS gebruikt niet te werken als die door externen worden gebruikt, waardoor hier e.e.a. fout gaat.

Excuus voor deze gang van zaken.

Hartelijke groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e @rivm.nl>
Verzonden: donderdag 30 juni 2022 09:16
Aan: 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e @devuurtoren.nl
 <5.1.2e @devuurtoren.nl>; 5.1.2e @jellinek.nl; 5.1.2e
 <5.1.2e >; 5.1.2e @vnoncw-mkb.nl <5.1.2e @vnoncw-mkb.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @cbl.nl'
 <5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @stap.nl>;
 5.1.2e @outlook.com' <5.1.2e @outlook.com>; 5.1.2e
 <5.1.2e @vng.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e
 5.1.2e <5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @hotmail.com'
 <5.1.2e @hotmail.com>; 5.1.2e <5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e
 5.1.2e @nocnsf.nl; 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl' <5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl>;
 5.1.2e <5.1.2e @rdgg.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @rndweb.nl>;
 5.1.2e @knov.nl' <5.1.2e @knov.nl>; 5.1.2e @knov.nl' <5.1.2e @knov.nl>; 'S.
 5.1.2e @vereniginghogescholen.nl>; 5.1.2e
 <5.1.2e @ipabo.nl>; 'a 5.1.2e @oudersenonderwijs.nl'
 <5.1.2e @oudersenonderwijs.nl>; 5.1.2e @kbo-pcob.nl'
 <5.1.2e @kbo-pcob.nl>; 'Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen'
 <5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @stiva.nl>; 5.1.2e
 <5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e @zn.nl' <5.1.2e @zn.nl>; 5.1.2e @ggdghor.nl'
 5.1.2e @ggdghor.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @vo-raad.nl>;
 5.1.2e gmail.com' <5.1.2e gmail.com>; 5.1.2e @vnn.nl' <5.1.2e @vnn.nl>;
 'l 5.1.2e @ede.nl' <5.1.2e @ede.nl>; 5.1.2e @unl.nl' <5.1.2e @unl.nl>; 5.1.2e
 5.1.2e <5.1.2e @unl.nl>; 5.1.2e

<[redacted]@amsterdamumc.nl>; [redacted] <[redacted]@ede.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>;
 [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; _Groep VGP-alcohol <[redacted]
 [redacted]@minvws.nl>; [redacted]@hotmail.com' <[redacted]@hotmail.com>
CC: [redacted]@zn.nl' <[redacted]@zn.nl>

Onderwerp: RE: Tafel Problematisch Alcoholgebruik 29 juni

Beste allen,

Gisteren heb ik jullie vanwege technische problemen bij ZINN de presentatie over de voortgangsrapportage van het Nationaal Preventieakkoord gemaïld. Wellicht ten overvloede: de resultaten en de presentatie mogen niet gebruikt en verder verspreid worden (ook niet binnen de eigen organisatie) totdat de voortgangsrapportage door het RIVM is gepubliceerd. Dit zal waarschijnlijk eind deze week of begin volgende week gebeuren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Hartelijke groeten,

[redacted]

Please note my new phonenumber (see below). My cellphone number stays the same.

[redacted]

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

National Institute for Public Health and the Environment (RIVM) | Center for Nutrition, Prevention and Health Services |
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven | Tel: +31 (0)88 [redacted] | Mob: +31 (0)6 [redacted] | email:

[redacted]@rivm.nl |

[redacted]

Member of the Dutch Academy of Nutrition Sciences (Nederlandse Academie van Voedingwetenschappen)

From: [redacted]

Sent: woensdag 29 juni 2022 13:23

To: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted]@devuurtoren.nl; [redacted]
 <[redacted]@jellinek.nl>; [redacted] <[redacted]>;
 [redacted]@vnoncw-mkb.nl; [redacted]@cbl.nl>;
 [redacted]@cbl.nl; [redacted] <[redacted]@stap.nl>; [redacted]@outlook.com;
 [redacted] <[redacted]@vng.nl>; [redacted]
 <[redacted]@VNG.NL>; [redacted] <[redacted]@trimbos.nl>;
 [redacted]@hotmail.com; [redacted] <[redacted]@khn.nl>; [redacted]
 <[redacted]@nocnsf.nl>; [redacted]@gezondheidsfondsen.nl; [redacted]
 <[redacted]@rdgg.nl>; [redacted] <[redacted]@rndweb.nl>; [redacted]@knov.nl;
 [redacted]@knov.nl; [redacted] <[redacted]@vereniginghogescholen.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@ipabo.nl>; [redacted]@oudersenonderwijs.nl;
 [redacted]@kbo-pcob.nl; Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen
 <[redacted]@lkvv.nl>; [redacted] <[redacted]@stiva.nl>; [redacted]
 <[redacted]@dranken.org>; [redacted]@zn.nl; [redacted]@ggdghor.nl; [redacted]

<[REDACTED]@vo-raad.nl>; [REDACTED]@gmail.com; [REDACTED]@vnn.nl;
 [REDACTED]@ede.nl; [REDACTED]@unl.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@unl.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@amsterdamumc.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@ede.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@minvws.nl>; _Groep VGP-
 alcohol <[REDACTED]@minvws.nl>; [REDACTED]@hotmail.com

Cc: [REDACTED]@zn.nl

Subject: RE: Tafel Problematisch Alcoholgebruik 29 juni

Please note my new phonenumber (see below). My cellphone number stays the same.

National Institute for Public Health and the Environment (RIVM) | Center for Nutrition, Prevention and Health Services |
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven | Tel: +31 (0)88 [REDACTED] | Mob: +31 (0)6 [REDACTED] email:
 [REDACTED]@rivm.nl |

[REDACTED]

Member of the Dutch Academy of Nutrition Sciences (Nederlandse Academie van Voedingwetenschappen)

From: [REDACTED] <[REDACTED]@minvws.nl>

Sent: dinsdag 28 juni 2022 10:48

To: [REDACTED]@devuurtoren.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@jellinek.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]>; [REDACTED]@vnoncw-mkb.nl; [REDACTED]
 <[REDACTED]@cbl.nl>; [REDACTED]@cbl.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@stap.nl>;
 [REDACTED]@outlook.com; [REDACTED] <[REDACTED]@vng.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@VNG.NL>; [REDACTED] <[REDACTED]@trimbos.nl>;
 [REDACTED]@hotmail.com; [REDACTED] <[REDACTED]@khn.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@nocnsf.nl>; [REDACTED]@gezondheidsfondsen.nl; [REDACTED]
 <[REDACTED]@rdgg.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rndweb.nl>; [REDACTED]@knov.nl;
 [REDACTED]@knov.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@verenighogescholen.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@ipabo.nl>; [REDACTED]@oudersenonderwijs.nl;
 [REDACTED]@kbo-pcob.nl; Assessor der Landelijke Kamer van Verenigingen
 [REDACTED]@lkvv.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@stiva.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@dranken.org>; [REDACTED]@zn.nl; [REDACTED]@ggdghor.nl; [REDACTED]
 <[REDACTED]@vo-raad.nl>; [REDACTED]@gmail.com; [REDACTED]@vnn.nl;
 [REDACTED]@ede.nl; [REDACTED]@unl.nl; [REDACTED] <[REDACTED]@unl.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@amsterdamumc.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@ede.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rivm.nl>; [REDACTED] [REDACTED]
 <[REDACTED]@minvws.nl>; _Groep VGP-alcohol <[REDACTED]@minvws.nl>;
 [REDACTED]@hotmail.com

Cc: [REDACTED]@zn.nl

Subject: Tafel Problematisch Alcoholgebruik 29 juni

Beste allen,

In vervolg op de mail van 5.1.2e van afgelopen donderdag met de uitnodiging voor de Tafel (locatie Zinn CS Den Haag), sturen wij u hierbij de agenda met bijlagen. Hierbij is ook een concept spelregeldocument.

Zoals afgesproken tijdens de laatste tafel van 23 mei is er in klein comité (voorzitter, VWS, NL Brouwers, VNO-NCW, Trimbos en St. Positieve Leefstijl) gewerkt aan een verdere verduidelijking van de spelregels voor de werkwijze van de tafel en de werkgroepen. In de bijlage treft u de laatste versie van het document aan zoals dat na het laatste overleg donderdag 23 juni is opgesteld. Helaas zijn de partijen het op een aantal belangrijke punten in dit document niet eens geworden, dit is in kleur in het document aangegeven. Er ligt nog een nadrukkelijke vraag van de gezondheidspartijen naar een aanscherping van de rollen, commitment aan de inhoud, transparantie en de vraag hoe individuele partijen worden aangesproken op hun inzet (geel). De industrie geeft op veel punten terug die er niet in te willen hebben omdat dat gaat om afspraken tussen individuele partijen dan wel om inhoudelijke noties (blauw). Dit document is geagendeerd voor morgen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie | Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag | **M 06** 5.1.2e | 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

Betreft	Tafel problematisch alcoholgebruik
Vergaderdatum en -tijd	7 december 2021 15:00-17:00
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	5.1.2e (voorzitter), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e (RIVM), 5.1.2e (VH), 5.1.2e 5.1.2e (STAP), 5.1.2e (St. Positieve Leefstijl), 5.1.2e (Trimbos), 5.1.2e 5.1.2e (Trimbos), 5.1.2e (NL Brouwers), 5.1.2e (GGD GHOR), 5.1.2e 5.1.2e (STIVA), 5.1.2e (VNG), 5.1.2e 5.1.2e (NVMDL), 5.1.2e (UNL), 5.1.2e (NOC*NSF), 5.1.2e (VKN), 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e (NVAB), 5.1.2e (VNO-NCW), 5.1.2e 5.1.2e (St. Jeugd en Alcohol), 5.1.2e 5.1.2e (CBL), 5.1.2e (PO-raad), 5.1.2e (KHN), 5.1.2e (KNOV), 5.1.2e (NVDI), 5.1.2e (VDN), 5.1.2e (VWS-DCo), 5.1.2e (VWS-DCo) 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (allen VWS-VGP)

Opening en welkom

Korte introductie van nieuwe gezichten aan tafel: 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e
5.1.2e (VH), 5.1.2e (MDL-artsen).

Presentatie Nederlandse Vereniging Maag- Darm- Leverartsen (NVMDL)

5.1.2e (NVMDL) presenteert de organisatie en de bijdrage die zij wil leveren in het kader van het Nationaal Preventieakkoord. NVMDL laat zien dat alcoholgebruik een grote risicofactor is voor het krijgen van slokdarm-, maag-, duodenum- en leveraandoeningen, zoals leververvetting, levercirrose, kanker, alvleesklier ontsteking, dikke darm- en slokdarmkanker. MDL-specialisten worden daar dagelijks mee geconfronteerd. Het is bekend dat met meer kennis over de

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +316 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum

17 december 2021

Aantal pagina's

6

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

schadelijke effecten, meer preventie en meer maatregelen alcohol schade aanzienlijk te voorkomen is.

NVMDL wil het volgende doen om bij te dragen aan de doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord: 1) kennis en bewustwording overdragen onder algehele bevolking, 2) zich hard maken voor preventie en vroegsignalering, ook via de reguliere zorg in de eigen ziekenhuizen, 3) het gevoel van urgentie vergroten, 4) norm veranderende acties richting publiek en politiek uitvoeren.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie**

5.1.2e

Datum
17 december 2021

Presentatie Studentenmonitor

5.1.2e (Trimbos) presenteert de resultaten alcoholgebruik die volgen uit de studentenmonitor. Uit de monitor blijkt dat bijna alle studenten drinken, 1/10 drinkt overmatig, 1/6 drinkt zwaar (kan overlap zitten tussen deze twee groepen). Alcoholgebruik is over het algemeen onder studenten erg geaccepteerd. Motieven voor gebruik zijn vooral enhancement, conformity en social. Studenten geven zelf aan dat alcoholgebruik tijdens de coronacrisis afnam. Desondanks is er nog steeds een hoge mate van gebruik en verplaatst het zich meer naar de thuissituatie. Uit de monitor blijkt een samenhang tussen studieschuld en alcoholgebruik, al is het nog niet precies duidelijk hoe die relatie precies werkt.

Vroegtijdig signaleren is belangrijk. Het ontwikkelen en ondersteunen van een integrale aanpak voor het bevorderen van mentale gezondheid en middelenpreventie onder studenten in het hoger onderwijs is van belang. Daarnaast is het belangrijk om te investeren in zelfhulpaanbod, aandacht creëren voor specifieke groepen (internationale studenten en studenten met een psychische stoornis of concentratie-, leer- en rekenproblemen) en instellingen te ondersteunen bij beleid en interventies.

Reacties

NL Brouwers presenteert wat zij doen om problematisch alcoholgebruik onder studenten tegen te gaan: het beschikbaar stellen en promoten van alcoholvrij, bewustwording creëren over verantwoorde alcoholconsumptie. Dit doen zij door o.a. bar-/IVA-trainingen, samenwerking St. Jeugd en Alcohol en LKvV tijdens symposium verantwoord alcoholgebruik, campagne/reclame voor alcoholvrij. Daarnaast afspraak gemaakt met brouwers over staffelkorting: hectoliterbonus in huidige vorm verdwijnt uit nieuw af te sluiten contracten en er worden extra afspraken gemaakt om meer in te zetten op bewustwording. Uiteindelijk is cultuurverandering en bewustwording belangrijk.

LKvV vindt de cijfers heftig. Zijn betrokken bij verschillende NPA initiatieven en hebben afgelopen 1.5 jaar stappen gezet. De resultaten zijn nog niet zichtbaar, omdat verenigingen gesloten zijn i.v.m. corona. Op verenigingen zijn vertrouwenspersonen ingesteld waar studenten ook terecht kunnen met problemen rondom middelengebruik, en werkt LKvV aan het vergroten van de zichtbaarheid hiervan.

UNL werkt verder aan preventief beleid. Er is een werkgroep gestart waar coördinatoren van instellingen zijn aangesloten om beleid hierop te ontwikkelen.

VH geeft aan dat mentale gezondheid meer aandacht krijgt bij hoge scholen. Voor wat betreft alcohol- en middelengebruik worden instellingen geïnformeerd over hoe beleid opgesteld en hulpmiddelen ingezet kunnen worden en worden zelfhulp modules onder de aandacht gebracht.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie**
5.1.2e

NL Brouwers geeft desgevraagd aan dat er ook korting op 0.0% wordt gegeven. Ook wordt gesproken over het thuisgebruik, dat instellingen en verenigingen lastig kunnen aanpakken.

Datum
17 december 2021

Discussie/vragen

- Voorzitter vraagt of het een idee is om andere studentengroepen aan tafel uit te nodigen. **5.1.2e** geeft aan dat daarbij gedacht kan worden aan ISO, LSvB en STIP.
- NVMDL vraagt wanneer korting aan studentenverenigingen gestopt wordt. NL Brouwers benadrukt nieuwe afspraken om staffelkorting te stoppen, dit haalt een stimulans weg.
- Trimbos heeft gehoord van een geval waarin een studentenhuus beschouwd wordt als horeca en dus ook dezelfde staffelkorting ontvangt. Trimbos mailt informatie naar NL Brouwers, die dit gaat uitzoeken.
- St. Positieve Leefstijl vraagt waarom er korting wordt gegeven aan studentenverenigingen. NL Brouwers geeft aan dat korting bij contracten in de markt hoort. Over inhoud van contracten mogen geen afspraken gemaakt worden. Volume korting blijft dus wel mogelijk.
- STIVA vraagt of de cijfers over overmatige en zware drinkers specifieker gemaakt kunnen worden dan leeftijdscategorie 16-25 jaar. Antwoord: dit is niet mogelijk, omdat er per categorie is uitgevraagd. Het verzoek wordt meegenomen voor een volgende meting.
- Trimbos vraagt waarom niet gekeken is naar gevolgen die studenten op korte termijn ervaren (bv. letsel). Antwoord: dit kan bekeken worden bij een volgende meting.
- KHN vraagt naar adviezen om sociale norm te veranderen en peer pressure aan te pakken. Antwoord: dit wordt gepoogd mee te nemen in het beleid van de instellingen, maar blijft een lastig punt. SGF geeft aan om niet alleen sociale norm ter discussie te stellen. In RIVM rapportage worden concrete maatregelen voorgesteld om problematisch alcoholgebruik terug te dringen, deze aanbevelingen niet vergeten.

Meting voortgang NPA in 2022

5.1.2e (RIVM) presenteert methode en planning voortgangsmeting in 2022. Het wordt een outputgerichte voortgangsrapportage, waarbij alleen doelstellingen met output afspraken uitgevraagd worden, sommige partijen kunnen dus niet benaderd worden. In december 2021/januari 2022 wordt uitvraag gedaan, tweede helft mei 2022 oplevering voortgangsrapportage. In 2022 worden voorbereidingen getroffen voor doorrekening impact van NPA maatregelen, waarvoor partijen benaderd kunnen worden. Het rapport wordt mei 2023 verwacht.

Discussie/vragen

- SGF vraagt hoe onderdelen gemonitord worden waar geen concrete doelen zijn, bv. marketing. RIVM probeert zo concreet mogelijk interventie te definiëren. Als het om proces gaat, dan zullen we dat waarschijnlijk niet

meenemen, tenzij uit overleg met VWS blijkt dat dit punt belangrijk is om op te nemen. Daarnaast geven we bij VWS aan als op doelstellingen te weinig bereikt wordt. Met het bepalen van indicatoren probeerde RIVM eerder acties zo meetbaar mogelijk te maken.

- St. Positieve Leefstijl stelt voor om begin 2022 een tafel te organiseren om te bekijken of proces loopt zoals we willen en om inhoudelijke aanvullende voorstellen te doen. Een bijeenkomst gericht op de toekomst, niet op uitwisselen van informatie. Rapportage 2023 niet afwachten, eerdere doorrekeningen en rapporten RIVM zijn al bekend. GGD GHOR sluit zich hierbij aan.
- VWS reageert dat we kunnen wachten op een nieuw kabinet of vooruitlopend daarop alvast het eerste gesprek voeren op de inhoud.
- STIVA vraagt of RIVM ook de doelen (o.a. minder zwaar drinken, minder drinken door 18-, afname alcoholgebruik zwangerschap) checkt. RIVM geeft aan dat deze prevalentiecijfers ook in deze rapportage terugkomen.
- SGF geeft aan dat met NPA-afspraken 18- gemonitord wordt, maar dat 16-18 jarigen buiten beeld blijven, datzelfde geldt voor 18-24 jaar. Wil graag concrete doelstellingen voor deze doelgroepen.
- VDN haalt tweejarig onderzoek mystery shoppers aan dat 18- monitort. Benadrukt dat gesprek gevoerd moet worden over problematisch alcoholgebruik. VKN reageert dat mystery shoppers onderzoek gaat om mogelijkheden tot aankoop, niet om prevalentie.
- Trimbos geeft aan dat uit eerdere RIVM-rapportage blijkt dat het NPA-alcohol het minst specifieke akkoord is en vraagt wat we daaraan kunnen veranderen. RIVM geeft aan dat bij nieuwe afspraken partijen gevraagd wordt hun doelstellingen SMART te formuleren.
- STAP stelt voor om een bijeenkomst in januari zorgvuldig voor te bereiden, bv. door stukken aan te leveren door partijen.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie

5.1.2e

Datum
17 december 2021

Actiepunt: voorzitter en Trimbos brainstormen over agenda, bespreken dit verder met VWS en komen wellicht met gerichte vragen terug bij partijen. Mogelijk weten we in januari ook meer over een nieuw regeerakkoord en wie de bewindspersoon wordt. VWS plant bijeenkomst voor eind januari/begin februari 2022.

Campagnenieuws Dranquilo

5.1.2e (VWS-DCo) presenteert nieuwe campagne flight Dranquilo, die rondom feestdagen draait, aan de hand van drie filmpjes. Filmpjes worden vertoond in bioscopen en online, daarnaast radiospot op Spotify. Ook zijn er posters en digitaal bewegende posters voor horeca en bioscopen. Zie ook [Dranquilo | Dranquilo](#).

VKN vraagt of er een link is met IkPas. VWS-DCo geeft aan dat er bewust in één filmpje is gekozen om een maand Dranquilo te doen, maar dat er niet expliciet naar elkaar verwezen wordt. Op website van Dranquilo is wel een link naar IkPas.

IkPas

5.1.2e (St. Positieve Leefstijl) geeft aan dat IkPas 6 december oud-deelnemers heeft benaderd met Dry January mail, tot nu toe 3.500 aanmeldingen. Maken dit jaar gebruik van dezelfde uitingen als vorig jaar. Dit jaar worden

studenten beter bediend (bv. website in het Engels). 7 Of 8 december volgt er een persbericht waarin zwangeren (en hun partners) opgeroepen worden hun gebruik 9 maanden op pauze te zetten. Daarnaast wordt een IkPas cannabis opgezet met een aantal jongerencentra in Eindhoven, deze actie richt zich op doelgroep 18-25 jaar.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie**
5.1.2e

Tijdens Dry January twee experimenten: 1) zelfhulp gids met extra tools om gewoonte gedrag te doorbreken, 2) UvA biedt gedurende Dry January experimentjes aan die ingaan op het weerstand bieden.

Datum
17 december 2021

Zien Drinken Doet Drinken

5.1.2e (STAP) geeft aan dat begin november de campagne Zien Drinken Doet Drinken van AAN plaatsvond. Doelgroep is ouders, en de campagne is gebaseerd op wetenschappelijke kennis. Essentie is om ouders/verzorgers te informeren dat drinken in aanwezigheid van kinderen, ook al is het kind pas een paar jaar oud, een negatief effect kan hebben op toekomstig drinkgedrag van het kind. De campagne is met name gericht op het overbrengen van kennis. Voorlopig resultaat is dat 1/5 van de ouders van de campagne weet en dat 1/7 de campagne heeft gezien (posters, maar ook Instagram, Facebook, YouTube). Daarnaast geven ouders aan dat zij voornemens zijn hun opgedane kennis om te zetten in gedrag. We weten echter niet of dit daadwerkelijk gebeurt.

Overig nieuws en reacties van deelnemers

St. Positieve leefstijl voert samen met SVA-partners gesprekken met ZN en VWS. Zoeken naar mogelijkheden om een overbruggingsperiode te financieren tot er een nieuw financieringsstelsel van preventie komt. Willen afspraken maken die betrekking hebben op voornemens NPA waarmee preventieactiviteiten waaronder inzet zorgprofessionals gefinancierd kunnen worden.

SGF vraagt hoe het staat met actieplannen van STIVA op het gebied van alcoholmarketing, mede omdat vorige week een onderzoek naar alcoholmarketing op TV is uitgekomen. STIVA geeft aan dat bereik 18- door alcoholreclame op TV met 83% gedaald is sinds 2002. Benadrukt internationale afspraken met sociale media platforms. Werken nu aan het beter bereiken van influencers met afspraken op het gebied van alcoholmarketing, met name door met managementbureaus van influencers om tafel te gaan. SGF vraagt wanneer concrete afspraken met tafel gedeeld worden. STIVA geeft aan dat er ook nog een reclamecode voor alcoholvrij (wijn en gedistilleerd) komt, verwacht resultaten eerste of tweede kwartaal 2022 te delen.

VNG geeft aan dat inmiddels 300 gemeenten een lokaal NPA of preventie-aanpak hebben, wel zijn er grote verschillen tussen akkoorden. Eind december eerste analyse van enquête gemeenten met NPA. Cijfers laten zien dat er veel inzet is op alcohol, maar zoeken nog verdieping. IkPas wordt bv. vaak ingezet door gemeenten. Eind januari 2022 gaat VNG in gesprek met VWS over doorontwikkeling lokale akkoorden. STAP vraagt of VNG samenwerkt met handhavers NVDI. VNG geeft aan dat een collega daar contact mee heeft. VKN vraagt naar verbinding lokale akkoorden met het landelijke. VNG geeft aan dat erkende interventies gebruikt worden en dat gemeenten gebruik maken van landelijke cijfers, maar nog niet allemaal SMART-doelstellingen formuleren. De

voorzitter doet een oproep aan de GGD om verbinding te maken tussen nationale en lokale akkoorden, omdat gemeenten kunnen leunen op cijfers van de GGD. VNG geeft aan dat hierover een vraag is opgenomen in de enquête. GGD GHOR voegt toe dat zij ook gaat inventariseren wat er wordt ingezet en pleit er o.a. voor dat preventie infrastructuur aangepast wordt en hoopt dat het terecht komt in een nieuw regeerakkoord. Zij heeft hierover een brief geschreven aan de informateur. Idealiter komt er een soort basispakket, zodat dezelfde interventies gebruikt kunnen worden voor alle burgers.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Datum
17 december 2021

De voorzitter dankt de deelnemers en sluit de tafel af.

Richtlijn VWS omgaan met onderzoeken Nationaal Preventieakkoord

Aan de Tafel problematisch alcoholgebruik is de behoefte uitgesproken om afspraken te maken over de wijze waarop wordt omgegaan met onderzoeken die VWS binnen het kader van het Nationaal Preventieakkoord laat uitvoeren. Deze onderzoeken dragen bij aan meer inzicht in factoren die van invloed zijn op problematisch alcoholgebruik (oa marketing), geven onderbouwing aan mogelijke maatregelen (oa MUP) of geven inzicht in de bestaande situatie (oa de naleving van de leeftijdsgrens, de reclamecode voor alcoholhoudende dranken). Het doen uitvoeren van deze onderzoeken behoort tot de afspraken die VWS binnen het NPA heeft gemaakt.

Volgend op de gezamenlijke wens om zo goed mogelijk over de onderzoeken in gesprek te blijven aan de Tafel en gegeven het feit dat de rijksoverheid zich een aantal richtlijnen heeft gesteld over het doen uitvoeren van onderzoek en publiceren van de resultaten, komt VWS tot de volgende werkwijze:

- VWS laat onderzoeken uitvoeren volgens een vastgelegde procedure, zodat gegarandeerd is dat het onderzoek op onafhankelijke wijze binnen de gestelde wettelijke kaders plaats vindt. Zo gelden er openbare aanbestedingsprocedures en vaste criteria om de kwaliteit van voorstellen te beoordelen teneinde een onafhankelijk onderzoeksbureau te selecteren, met een optimale prijs-kwaliteit verhouding.
- VWS informeert de relevante werkgroep en de Tafel over de opzet en de vraagstelling van het onderzoek, de uitvoerende partij en de planning.
- Indien er een conceptrapport ligt, zal VWS de betrokken werkgroep informeren en zo mogelijk bij elkaar roepen. Doel hier van is het - onder embargo - delen van de uitkomsten. Partijen krijgen de gelegenheid om verduidelijkende vragen te stellen aan het onderzoeksbureau dat het onderzoek heeft uitgevoerd en de betekenis van het onderzoek met oog op de gezamenlijke ambities van het NPA te bespreken.
- Het is aan de bewindspersoon van VWS om er al dan niet voor te kiezen het onderzoek te voorzien van een beleidsreactie wanneer hij de rapporten naar de Tweede Kamer stuurt.
- VWS is verplicht de onderzoeken binnen een redelijke termijn openbaar te maken aan de Tweede Kamer en aan de samenleving. Transparantie is een belangrijke norm.
- Wanneer een bewindspersoon een rapport op korte termijn openbaar moet maken ivm een aanstaand debat met het Parlement, wordt de Tafel in ieder geval - onder embargo - schriftelijk geïnformeerd over het rapport.
- VWS informeert de Tafel over het daadwerkelijk verzenden van het onderzoek aan de Tweede Kamer.

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e @devuurtoren.nl; 5.1.2e @vnoncw-mkb.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @cbl.nl; 5.1.2e @outlook.com; 5.1.2e
 5.1.2e @hotmail.com; 5.1.2e @utrecht.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @knov.nl; 5.1.2e @knov.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @oudersenonderwijs.nl; 5.1.2e @kbo-pcob.nl; Assessor der Landelijke Kamer
 van Verenigingen; 5.1.2e @zn.nl; 5.1.2e @ggdghor.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @gmail.com; 5.1.2e @vnn.nl; 5.1.2e @ede.nl; 5.1.2e
 5.1.2e @unl.nl; 5.1.2e
Cc: Groep VGP-alcohol; 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: Tafel 9 februari 2022
Datum: vrijdag 4 februari 2022 15:19:25
Bijlagen: [image001.png](#)

Beste deelnemers,
 Komende woensdag 9 februari vindt de volgende Tafel Problematisch Alcoholgebruik plaats. De webex link is verstuurd per mail van 23 december.

Zoals verzocht en afgesproken bij de vorige Tafel in december gaan we dan nader kijken naar mogelijke aanvullende voorstellen die kansrijk zijn om de afgesproken ambities van 2040 te halen.

Het RIVM en het Trimbos-instituut hebben gezamenlijk een presentatie hiervoor opgesteld. Zij hebben daarbij gekeken naar mogelijke combinaties van maatregelen en opties, en wat de effecten zullen zijn op de prevalenties van de verschillende indicatoren. Zie eventueel voor achtergrondinformatie het RIVM-rapport: <https://www.rivm.nl/publicaties/inventarisatie-aanvullende-maatregelen-nationaal-preventieakkoord-mogelijke>.

Van de kant van VWS zal de laatste stand van zaken worden toegelicht over de voortgang van de Tafels en Preventieakkoorden, na de eerste gesprekken met staatssecretaris Van Ooijen.

Hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie |
 Parnassusplein 5 | 2515 XP | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e minvws.nl

verslag

Betreft

Vergaderdatum en -tijd

26 april 2022 10:00

Vergaderplaats

Ministerie van VWS

Aanwezig

5.1.2e (voorzitter, VWS)
5.1.2e (Trimbos)
5.1.2e (SPL, IkPas)
5.1.2e (STAP)
5.1.2e (SGF)
5.1.2e (Tranzo, IkPas)
5.1.2e (VWS, VGP)
5.1.2e (VWS, VGP)

Datum

28 april 2022

Aantal pagina's

4

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1. Opening en voorstelronde

- Voorzitter opent de vergadering.
- Aanwezigen vragen om een lijstje van (nieuwe) medewerkers bij team alcohol VGP te delen met de leden van dit overleg. Voorzitter zegt dit lijstje toe.
- Deelnemers stellen zich voor.

2. Doel werkgroep

- Voorzitter geeft aan wat het doel van de werkgroep is: "Komen tot een voorstel van smart geformuleerde maatregelen en acties om de ambities van het NPA op het thema bewustwording in 2040 te behalen." Hierbij ligt het voor de hand om het advies van het RIVM-rapport te volgen. Voorzitter geeft aan wat de doelen omtrent bewustwording zijn uit het NPA: 80 procent van de NL'ers heeft kennis van gezondheidseffecten van alcoholgebruik en kent de richtlijn van de Gezondheidsraad.
- VWS geeft aan dat wettelijke maatregelen aan de Alcoholtafel niet uit onderhandeld mogen worden, dat is aan het Kabinet en de TK.

3. Inzet VWS

- VWS geeft aan wat de inzet vanuit VWS is op het thema bewustwording:

- Voortzetting NIX 18 tot 2023 / 2024, recent herijkt
 - Korte termijn: inzet op norm / schadelijkheid via campagne gericht op jonge uitgaanders in de horeca en festivals (tussenflight Dranquilo voor de zomer 2022)
 - Voortzetting/doorontwikkeling Dranquilo
 - Structureel aandacht preventie-thema's op sociale media VWS
 - Podcast 'Eerlijk over alcohol'
 - Ondersteuning IkPas en Zien drinken doet drinken (voorzetting in 2022 in gang gezet)
- Na toelichting plannen VWS ontstaat het gesprek over Dranquilo. SPL en STAP geven aan dat bij volwassenen te weinig kennis over alcoholgebruik bestaat. Er wordt bij Dranquilo ingezet op sociale norm maar de stap van het 'waarom moet je Dranquilo doen' is overgeslagen. In die zin appelleert de campagne niet aan een gedragen gevoel in de samenleving. Eigenlijk komt de campagne te vroeg. Daarom dient geïnvesteerd te worden in kennis over de gezondheidsschade en de richtlijn van de Gezondheidsraad. Trimbos en SGF herkennen zich in dit beeld.
- Trimbos geeft aan dat de rationale indertijd bij de keuze voor een campagne als onderdeel van het NPA was dat die kon zorgen voor agendasetting en draagvlak en voegt toe dat er in die context aandacht moet zijn in campagnes voor de breedte van de schade door alcoholgebruik. SGF geeft aan dat inderdaad basiskennis ontbreekt, bijvoorbeeld over alcohol en dementie. VWS geeft mee dat het tegelijkertijd de kunst is een boodschap richting het grote publiek met voldoende, maar ook niet onoverzichtelijk veel informatie te laden.
- Gezondheidspartijen geven aan dat het goed zou zijn als zij eerder Gezondheidspartijen geven aan dat het goed zou zijn als zij eerder betrokken worden bij het opstarten van campagnes omtrent alcoholgebruik.
- VWS stelt de vraag hoe de partijen kijken naar de doorontwikkeling van Dranquilo.
- SPL adviseert vanwege genoemde redenen stopzetten of in de koelkast zetten. Trimbos is het daarmee eens. SGF geeft aan dat er in gezamenlijkheid een communicatiestrategie afgepeld zou moeten worden. VWS werpt tegen dat de Dranquilo nog niet de kans heeft gehad om tot wasdom te komen. Tijdens de coronaperiode heeft de campagne zeldzaam afgestaan aan andere campagnes.
- Trimbos brengt als idee op om Dranquilo "massamediaal" in de koelkast te zetten en op dit moment primair te investeren in kennis op schade. Wel ziet Trimbos een mogelijkheid om Dranquilo op korte termijn in te zetten op een selectief deel van de bevolking, bijvoorbeeld op plekken waar veel gedronken wordt, zoals de horeca en festivals. SGF geeft aan dat je met je boodschap ook in zou kunnen spelen op de tijdgeest van grenzen bewaken.
- VWS geeft aan dat dit idee past bij de plannen voor een Dranquilo zomercampagne, en zegt de feedback mee te nemen in de evaluatie van Dranquilo als massemedia campagne.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Datum
28 april 2022

4. Inventarisatie voorstellen deelnemers

- VWS vraagt de deelnemers om een toelichting van de tien gezamenlijke punten op de (gewenste) inzet op het thema bewustwording. De tien punten zijn te vinden in de bijlage.

- Voorzitter stelt voor de punten één voor een af te lopen en na te gaan hoe deze punten kunnen worden omgezet in SMART geformuleerde acties.
- Trimbos trapt af met het punt dat partijen die belang hebben bij de verkoop van alcohol of gefinancierd worden door dergelijke partijen geen voorlichting en educatie zouden mogen geven aan (potentiële) consumenten en het algemeen publiek. Dit punt wordt breed gesteund door de aanwezige gezondheidsorganisaties. Hierbij vraagt VWS hoe er van dit punt een concrete actie geformuleerd kan worden. SPL geeft aan dat lokale preventieafdelingen verslavingszorg ingezet kunnen worden, bijvoorbeeld bij introductieweken. SGF geeft aan dat deze afdelingen het dan wel net zo leuk als de industrie moeten kunnen maken. SPL geeft aan dat het met name belangrijk is contact te krijgen met besturen van verenigingen.
- Het tweede punt van de ingestuurde voorstellen van gezondheidspartijen is het bekendheid geven aan de richtlijn van de Gezondheidsraad (drink niet, of maximaal 1 drankje per dag) en de gezondheids- en maatschappelijke schade a.g.v. alcoholgebruik. VWS geeft aan dat dit al één van de doelen is van het NPA. Aanwezigen constateren dat het nodig is dat de bevolking deze bewustwordingsdoelen weer helder voor ogen heeft. Aanwezigen geven aan dat het voor alle partijen nuttig zou zijn om een gezamenlijke communicatieagenda te maken, waarbij alle acties omtrent bewustwording op elkaar afgestemd worden. Deze agenda zou in het najaar af kunnen zijn en in de alcoholbrief gecommuniceerd kunnen worden. Trimbos geeft aan dat in aanloop daarvan idealiter al campagnes moeten gaan lopen.
- Het derde punt dat gezondheidspartijen hebben aangedragen is het verplichten van productinformatie en gezondheidsinformatie en -waarschuwingen op etiketten van alcoholhoudende dranken. In reactie op dit punt geeft VWS aan genoteerd te hebben dat dit een wens is. VWS geeft aan dat er een EU-voorstel in de maak is dat hier aandacht aan besteedt.
- Het vierde punt dat wordt genoemd gaat in op voorlichting en educatie aan diverse beroepsgroepen over risico's van alcoholgebruik. Trimbos geeft aan dat er al veel gebeurt op dit onderwerp, maar dat er binnen het SVA extra aandacht moet komen voor bijvoorbeeld (lokale) beleidsambtenaren en zorgprofessionals. Partijen adviseren ook de andere departementen bij het beleid te betrekken zodat de boodschap van schadelijkheid ook wordt meegenomen in (voorlichtings)trajecten van deze departementen.
- Het vijfde punt ligt in het verlengde van punt vier. De gezondheidspartijen noemen de aandacht voor gezondheidsschade door alcoholgebruik, vroegsignalering van alcoholproblematiek & leefstijlgeneeskunde in de diverse opleidingen.
- Omtrent het zesde punt, het vaststellen van een voorlichtings- en educatie jaaragenda, geeft VWS aan dat dit mogelijk een uitwerking van punt 2 kan zijn. De aanwezigen zijn het daarmee eens, en stippen nogmaals aan dat het goed is om bij deze educatieve communicatieagenda gezamenlijk de oorspronkelijke NPA doelen als uitgangspunt te nemen.
- Het zevende punt vraagt aandacht voor de bewustwording van de invloed van de omgeving en de sociale norm op kinderen. VWS vraagt wat partijen hier nu al zelf op doen. SGF geeft aan te onderzoeken hoe de toekomstige communicatie eruit moet zien om goed te sluiten bij hun doelgroepen. SGF noemt in het kader het onderwerp omgeving en

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie**
5.1.2e

Datum
28 april 2022

kinderen het belang van monitoring van drankgebruik van 16- tot 18-jarigen en 18- tot 24-jarigen. Het alcoholgebruik onder 18-24 jarigen is nu in de monitoringscijfers van Trimbos niet goed terug te vinden. Trimbos geeft aan dit punt te herkennen, maar noemt de internationale vergelijkbaarheid van de monitoringscijfers als aandachtspunt.

- Omtrent punt nummer acht, de continuering en uitbreiding van de jaarlijkse campagnes die bijdragen aan punt 2 en 3 geven aanwezigen mee dat het belangrijk is dat campagneboodschappen goed geladen worden met de NPA doelstellingen rond kennis over schadelijkheid.
- Nummer negen: aandacht voor het koppelen van voorlichting en educatie aan de juiste vormen van on- en offline zorg. SPL en Trimbos onderkennen beiden het belang van samenwerking zodat feitelijke informatie, bijvoorbeeld op alcoholinfo.nl en de toeleiding naar zorg goed op elkaar aansluiten. VWS geeft aan dat hier bij het opstellen van toekomstige plannen aandacht voor moet zijn.
- Aanwezigen zijn het eens over het belang van punt tien, namelijk dat campagnes het meest effectief zijn als ze ondersteunend zijn aan geldende en voorgestelde maatregelen binnen het alcoholbeleid, zoals met NIX18. Het is van belang samen te kijken naar een goede timing van bewustwordingscampagnes, zodat dit samen kan vallen met eventuele veranderingen binnen het alcoholbeleid.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie

5.1.2e

Datum
28 april 2022

5. Samenvatting en conclusie

- Ter afronding doet de voorzitter een procesvoorstel: VWS maakt verslag met daarin een voorstel met smart geformuleerde maatregelen en acties om de ambities van het NPA op het thema bewustwording in 2040 te behalen. De maatregelen en acties die zijn genoemd bij de werkgroep zijn de volgende:
 - Aan de kant van VWS de acties genoemd onder agendapunt 3.
 - De gezondheidspartijen geven aan de genoemde tien punten te adviseren bij het vormgeven van beleid voor bewustwording. Uit het gesprek onder agendapunt 4 zijn bij deze werkgroep aanvullend enkele specifieke acties naar voren gekomen:
 1. Er wordt in gezamenlijkheid een educatieve jaarkalender opgesteld. Deze kalender dient als integrale communicatiestrategie om de bewustwordingsdoelen over schadelijkheid van alcohol uit het NPA te behalen. Deze strategie moet in het najaar gereed zijn. Er moet nog afgesproken worden welke partij hiertoe het initiatief neemt.
 2. De gezondheidspartijen zetten een traject op gang om preventieafdelingen verslavingszorg in te zetten t.b.v. educatie bij introductieweken.
 3. Binnen het SVA komt extra aandacht voor de educatie van specifieke beroepsgroepen zoals lokale beleidsambtenaren. Daarnaast is er specifieke aandacht voor het opnemen van alcoholproblematiek in de opleidingen van professionals.

4.1

Prijsregulering

Het verhogen van de prijs van alcoholische dranken is één van de meest effectieve interventies om problematisch alcoholgebruik tegen te gaan [48]. Prijsregulering kan onder andere worden ingezet voor het verminderen van drankgebruik onder minderjarigen en het stoppen van de ontwikkeling van het drinken van grote hoeveelheden alcohol en/of zwaar drinkgedrag. Zware drinkers en jongeren zijn namelijk met name gevoelig voor de veranderingen in de prijs van alcoholische dranken [48]. Onderzoek laat consequent zien dat een verhoging van accijnzen en daarmee de prijs van alcohol invloed heeft op de consumptie [18, 59, 60]. Prijsregulering, door middel van het verhogen van accijnzen, wordt gezien als één van de “best buys” om alcoholgebruik terug te dringen.

Een “best buy” is een bewezen effectieve en kosteneffectieve maatregel [52]. De WHO beveelt aan om de belastingen specifiek op alcoholische dranken die aantrekkelijk zijn voor jongeren te verhogen, of een stimulans in te stellen op vergelijkbare dranken met een lager alcoholpercentage [50]. Verder hangt de effectiviteit van het prijsbeleid af van factoren als persoonlijke voorkeur, veranderingen in inkomen, alcoholprijzen in buurlanden en alcoholvrije alternatieven aanwezig in een land [48].

Het reguleren van de prijs van alcohol met beleid kan bijvoorbeeld door het heffen van alcoholbelastingen [61], het stellen van een minimumprijs voor alcohol (of wel *minimum unit pricing* (MUP)) [48, 50, 53], en het reguleren van kortingsprijzen [62]. Het verhogen van belastingen op alcohol is de meest gebruikte strategie voor het verhogen van de prijs van alcoholische dranken. In Nederland worden alcoholprijzen beïnvloed via accijnzen, waarbij de hoogte van de accijns afhankelijk is van het type alcoholhoudende drank³ [61, 63]. Wat betreft prijsregulering staat in het NPA dat MUP, zoals die nu in Schotland wordt toegepast, nader zal worden geanalyseerd. Hierbij zal worden gekeken naar de effectiviteit van een dergelijke maatregel in Nederland. Experts adviseren ook dat er een wettelijke MUP wordt ingevoerd, waar alle verkopers van alcohol zich aan moeten houden en zodanig dat in elk geval een redelijk percentage van de totale alcoholconsumptie er onder valt.

Om weerstand vanuit consumenten en verkopers tegen te gaan is het belangrijk dat prijsbeleid ondersteund wordt met voorlichting en bewustwordingsmaatregelen [48]. Het is belangrijk dat het heffen van belastingen gecombineerd wordt gedaan in verhouding tot andere prijzen en inkomsten [52], bijvoorbeeld het regelmatig (her)beoordelen van de alcoholprijzen in relatie tot het inkomensniveau en inflatie [48]. Deze aanbeveling wordt ook gedaan door de experts. Zij geven aan dat de prijs van alcoholhoudende dranken middels accijns de komende jaren geleidelijk verhoogd zou moeten worden, in elk geval met een hoger percentage dan de inflatie, zodat de prijsverhoging opgemerkt wordt en de prijs van alcoholhoudende drank hoger wordt dan van alcoholvrije drank. Specifiek in de sportcontext wordt in de literatuur genoemd dat de prijzen van alcohol in sportkantines lager zijn dan in de reguliere horeca. Om alcoholgebruik in sportkantines te verminderen wordt aanbevolen om de prijs gelijk te trekken [17].

Andere beleidsopties zijn restricties of een verbod op directe en indirecte prijspromoties, kortingen of prijzen onder de minimumprijs [48, 52] en het verstrekken van prijsprikkels voor alcoholvrije dranken [48]. Experts adviseren een verbod op het aanbieden van alcoholhoudende drank met kortingen (prijzsacties). Hieronder vallen ook kortingen gegeven door brouwers op het kopen van grote hoeveelheden alcoholhoudende dranken. Deze aanvullende maatregel sluit aan bij het wetsvoorstel van Deze aanvullende maatregel sluit aan bij het wetsvoorstel van het wijzigingstraject van de Drank- en Horecawet in Nederland. Hierin is opgenomen dat prijsacties voor alcoholhoudende dranken voor gebruik elders dan ter plaatse van meer dan 25% korting niet langer zijn toegestaan [64]. Een andere beleidsopties die nog in de literatuur naar voren komt is het verminderen of stoppen van het verstrekken van subsidies aan marktdeelnemers op het gebied van alcohol [48].

4.2 Aanbod en leefomgeving

Het reguleren van de fysieke beschikbaarheid van alcoholische dranken kan op veel verschillende manieren. Voorbeelden zijn het reguleren van het aantal en de dichtheid van verkooppunten van alcoholische dranken in een bepaald gebied en het reguleren van verkooptijden [50, 53, 55]. Internationale studies laten zien dat hoe meer alcohol er beschikbaar is, hoe meer er geconsumeerd wordt [50]. Implementatie van kleine aanpassingen op het gebied van de beschikbaarheid van alcohol kunnen al leiden tot minder problematisch alcoholgebruik [50].

In het NPA staan een aantal afspraken die gericht zijn op het aanbod van (non-) alcoholische dranken, zoals in de deelthema's 'Alcohol en de school en studie omgeving' en 'Een gezonde sportomgeving'. Een voorbeeld van een afspraak is om bij studentenorganisaties alcoholarm en alcoholvrij bier standaard beschikbaar te hebben in het assortiment en dit te promoten. De experts stellen voor deze afspraak uit te breiden met het promoten van alcoholvrij tijdens evenementen en het gratis beschikbaar stellen van water. Ook staan er afspraken in het NPA voor sportverenigingen met een eigen accommodatie om aan de slag te gaan met hun alcoholbeleid en modelkantines voor sportverenigingen te ontwikkelen en monitoren. Experts adviseren om sport- en culturele verenigingen financieel te ondersteunen zodat ze niet meer afhankelijk hoeven te zijn van de verkoop van alcohol. Ook stellen ze voor dat in sportkantines geen alcoholhoudende dranken meer aangeboden mag worden, maar alleen alcoholvrije alternatieven. Ook de ontwikkeling van een vignetsysteem voor de modelkantines, zoals in Australië via het Good Sports Program⁴, wordt aangeraden [65]. Een overzicht van alle voorgestelde aanscherpingen is te vinden in de [online bijlage](#). Verder wordt in de literatuur aangeraden om het gebruik van alcohol in sportkantines en bij sportevenementen te verminderen [17]. Dit sluit aan bij de hierboven genoemde aanscherpingen van NPA afspraken van de experts. Ook noemen de experts het verlagen van het aantal 'zuipketen' en het gebruik daarvan door jongeren op het platteland als aanpak voor problematisch alcoholgebruik voor de doelgroep jongeren.

De WHO noemt het belang van het reguleren van het aanbod van alcohol voor de aanpak van problematisch alcoholgebruik, onder andere door het verbeteren van handhaving [50]. Met name wetgeving over de leeftijdsgrens en het stoppen van de verkoop van alcoholische dranken aan dronken mensen zijn volgens de WHO vaak lastig te handhaven [50]. De WHO "availability of alcohol" is één van de tien "target areas" voor de aanpak van problematisch alcoholgebruik [48]. Hierin wordt genoemd dat wetgeving, beleid en programma's belangrijke instrumenten zijn om de gemakkelijke toegang tot alcohol bij risicogroepen en kwetsbare groepen te voorkomen, waaronder jongeren[48]. Ook één van de "best buys" van de WHO is gericht op de fysieke

⁴ Good Sports is een Australisch programma, georganiseerd door de Alcohol and Drug Foundation (ADF). Good Sports ondersteunt sport clubs in het ontwikkelen van een op-maat-beleid omtrent alcohol, roken, drugs, mentale gezondheid en transport. Clubs die alle acties in hun actieplan hebben uitgevoerd mogen zichzelf een "b" noemen. <https://goodsports.com.au/program/>

beschikbaarheid van alcoholische dranken. Een “best buy” is een bewezen effectieve en kosteneffectieve maatregel [52]. De WHO beschrijft dat interventies zich moeten richten op het wettelijk bepalen en handhaven van de fysieke beschikbaarheid van alcohol in de detailhandel (via het terugdringen van het aantal verkooppunten) [52]. Een vereiste hiervoor is een goede infrastructuur en voldoende capaciteit voor de implementatie en het vaststellen van wetgeving [52]. In Nederland is sinds 2014 bij wet bepaald dat een gemeente verplicht is een preventie- en handavingsplan op te stellen. Hierin legt de gemeente vast hoe ze invulling geeft aan haar toezichts- en handhavingstaak in het kader van de Drank- en Horecawet. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid met betrekking tot de preventie van alcoholgebruik door jongeren en de handhaving van de wet [66].

Beleidsopties en interventies die genoemd worden voor de aanpak van de fysieke beschikbaarheid van alcohol zijn het opstellen, invoeren, aanscherpen en handhaven van een systeem dat de productie en (ver)koop van alcoholische dranken reguleert [48, 50]. Voorbeelden hiervan zijn het introduceren van een licentiesysteem voor productie- en/of verkooppunten, onder meer door het stellen van bepaalde voorwaarden aan een vergunning, of een monopolie door de overheid op de verkoop van alcohol door introductie van staatswinkels [48, 53, 54]. Daarnaast wordt in de literatuur het reguleren van het aantal en de locatie van ‘on-premise’ en ‘off-premise’ verkooppunten genoemd als een beleids optie [48], zoals het reguleren van of restricties op drinken in het openbaar, bijvoorbeeld bij onderwijsinstellingen, sportevenementen en openbaar vervoer [53], of het reguleren van verkoop op (officiële) evenementen. Ook de experts adviseren het aantal verkooppunten van alcoholische dranken te verminderen. Dit kan bijvoorbeeld gereguleerd worden door het moeilijker te maken om een drankvergunning te krijgen, een limiet te stellen op het aantal vergunningen dat in een gebied afgegeven mag worden, een grens te stellen aan de dichtheid van verkoopkanalen in steden, of een verbod in te stellen op blurring⁶.

Experts adviseren om alcoholische dranken alleen in slijterijen te verkopen. Verder adviseren de experts specifiek voor de aanpak van zwaar en/of overmatig alcoholgebruik om experimenten op te zetten en uit te voeren om alcoholconsumptie tijdens het uitgaan te verlagen.

Bijvoorbeeld vroegere sluitingstijden van de horeca en niet doorschenken bij dronkenschap, met aandacht voor het voorkómen van gezondheidsschade, overlast en uitgaansgeweld.

In de literatuur worden ook het reguleren van verkooptijden [17, 50, 53-55] en verkoopdagen [24, 58] en het vaststellen van een geschikte minimumleeftijd [48] genoemd als beleids opties. Verdere aanbeveling met betrekking tot de leeftijdsgrens van 18 jaar is om in te zetten op voorlichting en wetgeving, waarmee handhaving van de leeftijdsgrens verbeterd kan worden [50]. Ook wordt genoemd dat de leeftijdsgrens verhoogd zou kunnen worden naar 21 jaar [53]. Daarnaast is beleid gericht op preventie van doorschenken bij dronkenschap, door bijvoorbeeld wettelijke verantwoordelijkheid te leggen bij de verkopers, een optie voor beleid [48]. Naar aanleiding van afspraken uit het NPA is het strafbaar stellen van wederverstreking in Nederland opgenomen in een wetsvoorstel om de Drank- en Horecawet te verbeteren en moderniseren [68, 69]. Experts doen verschillende aanbevelingen voor maatregelen, zoals regelgeving rondom schenktijden in horeca en clubs, uitbreiding van het aanbod van alcoholvrije alternatieven op evenementen en een verbod op het verkopen van alcoholische dranken voor off-premise gebruik binnen een vastgestelde straal van alle scholen (zie de [online bijlage](#) voor een overzicht van alle voorgestelde maatregelen in deze categorie).

4.3 Marketing

Volgens de Reclamecode voor alcoholhoudende dranken is reclame voor alcoholhoudende drank (i.e. alcoholmarketing) gedefinieerd als: ‘iedere openbare en/of systematische directe dan wel indirecte aanprijzing van alcoholhoudende drank en van niet-alcoholhoudende drank. Voor zover deze wordt aangetreft om te worden gebruikt in combinatie met alcoholhoudende dranken door een adverteerder of geheel of deels ten behoeve van deze, al dan niet met behulp van derden. Onder reclame wordt mede verstaan diensten’ [70]. In de in 2020 verschenen kennissynthese alcoholmarketing wordt geconcludeerd dat alcoholmarketing in Nederland zeer aanwezig is en dat deze ook minderjarigen bereikt [57]. Maatregelen op het gebied van alcoholmarketing zijn belangrijk, omdat

blootstelling aan alcoholmarketing het nuttigen van alcohol stimuleert [71]. Jongeren (12-17 jaar) en jongvolwassenen (18-30 jaar) zijn extra vatbaar voor alcoholmarketing [56]. Uit onderzoek blijkt dat hoe vaker jongeren worden blootgesteld aan alcoholmarketing, des te groter de kans is dat zij alcohol gaan drinken voordat zij 18 jaar oud zijn [71].

In het NPA is 'Marketing van alcoholhoudende drank' één van de vijf deelthema's van het deelakkoord problematisch alcoholgebruik. Hierin staat bijvoorbeeld de afspraak over het uitschakelen van reclameborden van alcoholhoudende dranken in de sportomgeving en de afspraak dat alcoholmarketing jongeren niet bereikt via social media. Daarnaast zijn in het deelthema 'Alcohol en de school en studie omgeving' afspraken gemaakt die zich richten op universiteiten en hogescholen en de ontwikkeling en uitvoering van een 'Alcoholpreventie & Studie' plan (zie [online bijlage](#)). Aanvullend hierop adviseren experts dat, om problematisch alcoholgebruik terug te dringen, het van belang is dat universiteiten en hoger onderwijsinstellingen (hbo's) een alcoholbeleid ontwikkelen en implementeren. Hierin dient onder andere aandacht besteed te worden aan alcohol verkoop- en marketing.

De WHO noemt alcoholmarketing als één van de tien 'target areas' voor de aanpak van problematisch alcoholgebruik [48]. De impact van marketing zou teruggedrongen moeten worden, met name op jongeren en rondom alcoholmarketing om blootstelling te beperken, ook één van de "best buys" van de WHO [52]. Een "best buy" is een bewezen effectieve en kosteneffectieve maatregel [52]. Zowel de content als de mate waarin blootstelling aan alcoholmarketing plaatsvindt zijn belangrijke aanknopingspunten voor beleid en van belang om te voorkomen dat alcoholmarketing jongeren bereikt. Daarnaast is de ontwikkeling van een onafhankelijke organisatie die verantwoordelijk is voor een surveillance systeem voor alcoholmarketing belangrijk, aangevuld met een systeem dat overtredingen op het gebied van alcoholmarketing afhandelt [48].

Beleidsalternatieven die genoemd worden in de literatuur voor de aanpak van alcoholmarketing zijn: het opzetten van regelgeving (bij voorkeur via wetgeving) voor het reguleren van content van marketing, het reguleren van de hoeveelheid marketing en reguleren van directe en indirecte marketing via (een deel van de of) alle media [48]. Sinds 2009 heeft Nederland de Mediawet. Deze wet betreft een verbod op alcoholreclame op televisie en radio van 06.00 uur tot 21.00 uur. Experts adviseren het instellen van een algeheel verbod op marketing van alcoholhoudende dranken en alcoholvrije alternatieven (inclusief slukreclame). Daarbij zou begonnen moeten worden met een marketingverbod in de nabijheid van kinderdagverblijven, po, vo, mbo's, hbo's en universiteiten en verslavingsklinieken. Ook het tijdslot waarin reclame voor alcoholhoudende dranken en alcoholvrije alternatieven gemaakt wordt zou volgens de experts verkleind moeten worden. Daarnaast adviseren de experts dat marketing voor 0.0% dranken duidelijk te onderscheiden dienen te zijn van alcoholhoudende dranken. Ook adviseren de experts dat alcoholmarketing in de supermarkt, zoals indirecte marketing voor prijsstapeling, verboden zou moeten worden (zie de [online bijlage](#) voor het gehele overzicht van voorgestelde marketingmaatregelen).

In de literatuur wordt ook aanbevolen om sponsoractiviteiten die alcohol promoten te reguleren [48]. Specifiek wordt hierbij door experts genoemd dat er een verbod op alcohol sponsoring van sportevenementen of sportorganisaties zou moeten komen en zou het verboden moeten worden om een link te leggen tussen sport en alcohol in reclame uitingen.

Daarnaast wordt aanbevolen om promoties gericht op jongeren te beperken of verbieden en nieuwe vormen van alcoholmarketing, bijvoorbeeld via social media te reguleren [48]. Ook experts geven aan dat op evenementen waar (ook) jongeren, zwangere vrouwen en (ex)- verslaafden komen in de toekomst alleen nog maar reclame zou mogen worden gemaakt voor alcoholarm of alcoholvrij bier. Verder noemen de experts dat brouwers geen contact meer mogen leggen met studentenverenigingen of sportverenigingen. Daarnaast geven de experts aan dat alcoholmarketingactiviteiten specifiek in de richting van studentenverenigingsbesturen zouden moeten stoppen en zij alleen nog reclame maken voor alcoholvrije varianten in de studentenhuishouding.

De WHO benoemt verder dat maatregelen voor het reguleren omvangrijk moeten zijn door alle verschillende onderdelen (bijvoorbeeld de sportsector en 'product placement') en kanalen (bijvoorbeeld via podcasts en social media) die gebruikt worden voor marketing aangepakt dienen te worden [50]. Ook is op internationaal gebied actie nodig, omdat commerciële communicatie ook landsgrenzen overgaat ('cross-border marketing') [50]. Cross-border marketing op social media of tv en radio zou

⁷ Window advertising is een manier van adverteren waarbij ramen van panden op A-locaties volledig beplakt worden met branding van een bepaald merk.

4.4 Voorlichting en educatie

Onder initiatieven met betrekking tot voorlichting en educatie vallen hier zowel campagnes als onderwijsprogramma's. Voorlichting kan binnen verschillende omgevingen plaatsvinden, waaronder binnen de zorg, scholen en de sportsector. Vanwege tegenwerkende krachten, zoals verleidelijke alcoholmarketing en een brede beschikbaarheid van alcohol, leiden initiatieven met betrekking tot voorlichting zelf niet tot een langdurige verandering in alcohol-gerelateerd gedrag [47, 72]. Wel zijn ze essentieel voor het verhogen van bewustzijn en kennis omtrent alcohol. Ook is voorlichting een belangrijk onderdeel van alcoholbeleid in bredere zin, omdat het draagvlak kan creëren voor andere maatregelen [24].

Binnen het NPA zijn in de deelthema's 'Alcohol en de school en studie omgeving', 'Bewustwording en vroeg signalering' en 'Naleving en handhaving bij leeftijdsgrenzen en dronkenschap' verschillende afspraken gemaakt met betrekking tot voorlichting en educatie. Voor campagnes gaat het om voortzetten van IkPas/40 dagen zonder alcohol, het stimuleren van alcoholvrij, de NIX18 campagne en het creëren van bewustzijn over de gezondheidsrisico's van alcohol. Met betrekking tot educatie staat er in het NPA wat binnen het po, vo, mbo, hogescholen en universiteiten zou moeten gebeuren om alcoholgebruik tegen te gaan. Binnen het po, vo en mbo draait het voornamelijk om voorlichting en interventies, terwijl er voor hogescholen en universiteiten wordt gefocust op beleidsplannen (zie [online bijlage](#)).

Campagnes

Uit de literatuur blijkt dat massamedia campagnes over het algemeen niet direct schade door problematisch alcoholgebruik verlagen en dat campagnes georganiseerd door de industrie zelf voornamelijk positieve gevolgen hebben voor de adverteerder [47]. Desondanks worden er in de literatuur verschillende aanbevelingen gedaan met betrekking tot campagnes. Er dient voornamelijk te worden ingezet op bewustwording en het vergroten van de kennis over de omvang en aard van problemen die veroorzaakt worden door schadelijk alcoholgebruik, ondersteund door monitoring [53]. Zo zouden er bewustwordingscampagnes moeten worden opgezet gericht op "drinking-driving", gericht op alcoholgebruik onder jongeren en gericht op het effect van alcoholgebruik op de gezondheid [53, 58]. Massamediale campagnes zouden voornamelijk opgezet moeten worden ter ondersteuning van ander beleid, zoals aanbodbeperking, omdat het hier draagvlak voor kan creëren [18]. Deze aanbevelingen vanuit de literatuur worden onderstreept door de experts, welke adviseren om een verbod op wederverstrekking aan minderjarigen te ondersteunen met een campagne. Zo'n campagne dient om burgers te informeren over de nieuwe wetgeving en handhaving hierop. Ook dient het om de sociale norm met betrekking tot alcoholgebruik en het doorgeven van alcohol aan minderjarigen te veranderen. Een andere aanvullende maatregel die door experts wordt genoemd is de inzet van campagnes om de sociale norm rond alcoholgebruik te veranderen. De boodschap hierbij is dat alcoholgebruik niet verbonden is aan gezelligheid en dat alcoholvrij eerder regel is dan uitzondering. Om jongeren beter te bereiken zou er daarnaast ingezet moeten worden op de betrokkenheid van influencers bij voorlichting en cultuurverandering rondom alcohol (zie de [online bijlage](#) voor het overzicht van alle door de experts voorgestelde voorlichtingsmaatregelen).

Onderwijsprogramma's

Onderwijsprogramma's op het gebied van alcoholgebruik die enkel informierend zijn van aard leiden ook niet direct tot een verlaging van alcoholgebruik, maar kunnen wel bijdragen aan de kennis en sociale norm omtrent alcoholgebruik [24, 47]. De effectiviteit van onderwijsprogramma's kan vergroot worden door bijvoorbeeld onderscheid te maken tussen vroege, midden en late adolescentie en door ouders in de voorlichting te betrekken [18, 49]. Ook experts adviseren dat ouders via scholen of ouderverenigingen minstens eens per jaar zouden moeten samenkomen om geïnformeerd te worden en afspraken te maken over alcoholconsumptie van hun kinderen. Ook is het volgens de literatuur essentieel dat onderwijsprogramma's niet enkel focussen op alcoholgebruik, maar juist ook op sociale vaardigheden en competenties [18, 49]. In aanvulling daarop raden experts aan om alcoholvoorlichting op scholen te koppelen aan activiteiten, zodat het niet

concurrere met andere leefstijllessen. Voorlichtingsactiviteiten zouden moeten worden ingebed in programma's met deskundigheidsbevordering, beleidsontwikkeling en ouderinterventies en toeleiding naar zorg. Daarnaast dient op alle onderwijsinstellingen via evidence-based methoden voorlichting gegeven te worden over alcoholgebruik. Verder wordt er geadviseerd om in Nederland onder studenten te investeren in een cultuuromslag wat betreft alcoholgebruik, in samenwerking met studentenverenigingen, universiteiten en hbo- instellingen. Ook raden experts aan een hulpaanbod voor ouders van aankomende studenten te ontwikkelen, gebaseerd op een evidence- based aanpak (zie [online bijlage](#)).

Met betrekking tot voorlichting binnen de sport raden experts aan met verschillende partijen bewustwordingsbijeenkomsten te ontwikkelen, om via voorlichting en educatie te werken aan cultuurverandering binnen sportverenigingen. Met betrekking tot voorlichting binnen de zorgsector zeggen experts dat artsen vaker de gezondheidseffecten van alcohol naar patiënten moeten communiceren. In de opleiding dient er dan ook meer aandacht besteed te worden aan de gevolgen van alcoholgebruik. Ook dient hierbij gebruik gemaakt te worden van de kennis en ervaring van artsen van het netwerk poliklinieken en alcohol. Met betrekking tot zwangere vrouwen adviseren experts om huisartsen een training motiverende gespreksvoering te laten volgen, om zwangere vrouwen te motiveren niet te drinken en om het alcoholgebruik bespreekbaar te maken.

4.5 Handhaving en naleving

Wetgeving valt of staat met de naleving en/of handhaving hiervan [54]. Handhaving is een belangrijk instrument om de impact van interventies en beleid te vergroten. Zo kan een verbeterde handhaving op het verbod op doorschenken bij dronkenschap en de verkoop aan minderjarigen zorgen voor een vermindering van alcoholgerelateerde schade [47]. Desondanks blijkt uit Nederlands onderzoek dat de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar getest onder 17-jarigen is (38%). De naleving is het hoogst bij ketenslijterijen (88%), borrelshops (83%) en ketensupermarkten (72%), en het laagst bij horecagelegenheden (18%), webshops (2%) en thuisbezorgdiensten (1%) [73].

In het NPA gaat het deelthema 'Naleving en handhaving bij leeftijdsgrens en dronkenschap' specifiek over handhaving, met als doel vanaf 2030 100% naleving van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol. De maatregelen in het NPA zijn gericht op het ontwikkelen van e-learnings over de leeftijdsgrens en doorschenken bij dronkenschap voor verstrekkers van alcohol, versterking van handhaving door gemeenten, versterking van naleving door verstrekkers, cursussen voor Drank- en Horecawet (DHW) inspecteurs, en communicatie ter bevordering van naleving door de consument. Experts raden aan deze afspraken aan te scherpen door bijvoorbeeld boetes uit te delen of vergunningen in te trekken bij overtredingen.

In de literatuur wordt aanbevolen te zorgen voor een aanzienlijke verbetering van de handhaving [17, 49]. Handhaving door verkopers is het meest effectief, omdat zij niet hun recht om alcohol te verkopen willen verliezen [54]. Training voor verkopers van alcohol en bar- en horecapersoneel, ondersteund met handhaving, leidt dan ook tot een verbeterde kennis en houding ten aanzien van verantwoord alcohol schenken [47]. Meer specifiek noemen experts bijvoorbeeld dat gemeenten toezicht houden op de naleving van niet doorschenken bij dronkenschap en mogelijke strafbaarstelling als dit overtreden wordt. Hiervoor dient er een kwaliteitsstandaard en/of richtlijnen te komen voor de toezichts- en handhavingstaak van gemeenten, zodat grote verschillen in lokale handhaving worden beperkt. Daarnaast wordt genoemd dat de opleidingen voor handhavers (van bijvoorbeeld de

leeftijdsgrens verbeterd moeten worden, zodat zij meer praktijkervaring krijgen. Ook barvrijwilligers en barcommissies binnen studentenverenigingen dienen opgeleid te worden. Dit dient ondersteund te worden met campagnes, onderzoek en voorlichting aan barpersoneel (zie [online bijlage](#)). Specifiek voor de aanpak van zwaar en overmatig alcoholgebruik adviseren experts om regionaal tweedelijns handhaving op te zetten voor het doorschenken bij dronkenschap. Bewustwording van de vervelende situaties voor barpersoneel en verantwoordelijkheid van barpersoneel om niet door te schenken bij dronkenschap dient hierbij goed in kaart te worden gebracht.

Vanwege de opkomst van online verkoop van alcohol, waarbij de naleving van de leeftijdsgrens laag blijkt te zijn, wordt er tot slot geadviseerd een sluitend identificatiesysteem te ontwikkelen onder toezicht van een landelijke organisatie. Een alternatief dat geadviseerd werd door experts is dat online verkoop van alcohol via thuisbezorgd kanalen geheel verboden wordt. Experts adviseren verder om betere handhaving te realiseren door de invoering van betere kassa-systemen die kunnen ondersteunen bij het handhaven van de leeftijdsgrens. Ook wordt aanbevolen dat specifiek binnen culturele organisaties, studenten- en sportverenigingen gevraagd moet worden om een legitimatiebewijs bij iedereen onder de 25 jaar.

4.6 (Zorg)interventies

Kortdurende interventies kunnen significante verminderingen in alcoholgebruik teweegbrengen onder problematisch drinkers [74]. Ook verschillende in Nederland geïmplementeerde interventies, zoals trainingen, interventies voor signalering, kortdurende interventies en zelfhulpprogramma's, zijn bewezen effectief⁸. Deze interventies kunnen plaatsvinden in verschillende settings, zoals de zorg, maar ook binnen de schoolomgeving en op het werk.

In het NPA staan verschillende afspraken met betrekking tot zorg(interventies), zowel via "Alcohol en de school en studie omgeving" als "Bewustwording en vroegsignalering". In de [online bijlage](#) staan de door experts aangedragen aanscherpingen op de afspraken uit het NPA. Zorgverleners hebben een belangrijke rol in het aanpakken van problematisch alcoholgebruik op individueel niveau. In de internationale literatuur worden screening, kortdurende interventies en persoonlijke begeleiding namelijk beschreven als effectieve vormen van behandeling die in de zorg voor volwassenen met problematisch alcoholgebruik kunnen worden ingezet [24, 49, 50, 54, 58]. Hiervoor worden verschillende mogelijkheden genoemd, zoals therapie en advies aangeboden vanuit de eerste lijn [58], kortdurende psychosociale interventies [53], evenals farmacologische behandeling en behandelingsprogramma's [54]. Volgens de geraadpleegde experts zouden interventies systematisch aangeboden moeten worden via maatschappelijk of sociaal werk, de verslavingszorg of de geestelijke gezondheidszorg. Verder wordt in de literatuur aanbevolen om behandeling bij alcoholverslaving te vergoeden door de zorgverzekering [53]. Een vergoeding vanuit het basispakket voor vroegsignalering, screening op problematisch alcoholgebruik en kortdurende interventies wordt ook door experts aangeraden.

Verder dient er volgens de literatuur speciale aandacht uit te gaan naar alcoholgebruik onder specifieke doelgroepen, waaronder ouderen [49]. Ook de experts benoemen dat er binnen preventieve interventies en voorlichting aandacht nodig is voor alcoholgebruik onder specifieke groepen, zoals mensen met een licht verstandelijke beperking, jongeren in justitiële en jeugdinstituten en ouderen (50+). Dit laatste kan bijvoorbeeld middels een individueel gesprekkentraject voor personen die kritisch willen kijken naar hun eigen alcoholgebruik⁸. Voor de aanpak van drinken onder zwangere vrouwen adviseren experts een interventie op te zetten gericht op verloskundigen, in samenwerking met andere medici (kinderartsen, huisartsen).

Het is voor interventies binnen de zorgsector dus belangrijk dat zorgverleners goed opgeleid worden en dat er richtlijnen en materialen beschikbaar zijn, zodat zorgverleners de motivatie en het zelfvertrouwen hebben om zorgprogramma's op te zetten en interventies uit te voeren [54]. Het Trimbos-instituut adviseert het bewustzijn bij zorgverleners omtrent de schadelijkheid van alcohol te vergroten, zodat zij scherper oog krijgen voor het signaleren van alcoholproblemen [49]. Hierbij is met name de rol van huisartsen, praktijkondersteuners huisartsenzorg (POH's), wijkteams, verloskundigen en artsen op de spoedeisende hulp belangrijk [49].

Met betrekking tot interventies op het werk staat er in het NPA dat er werkgroepen worden opgezet, waaronder één op het deelgebied werknemers/bedrijven. De werkgroepen werken de acties en interventies verder uit en zoeken daarbij zoveel mogelijk aansluiting bij bestaande structuren en initiatieven, inclusief de zorg-, welzijns- en vrijwilligersinfrastructuur. Aanvullend wordt in de literatuur geadviseerd "werkprogramma's" uit te voeren. Dit betekent dat er ingezet moet worden op preventie en counseling, ondersteuning door collega's, of optionele interventies die op verzoek beschikbaar zijn, zoals voorlichtingsprogramma's en training van psychosociale vaardigheden [50]. Specifiek voor de Nederlandse situatie wordt er door experts geadviseerd in kaart te brengen in welke mate er door werknemers uit verschillende bedrijfstakken en in verschillende functies wordt gedronken, en te

Daarnaast dient er voor de aanpak van zwaar en overmatig alcoholgebruik onder studenten een online en offline hulpaanbod te komen, die aansluit bij de keten van vroegsignalering. Hierbij dienen ook lokale preventieafdelingen van de verslavingszorg betrokken te worden. Daarnaast geven experts aan dat problematisch alcoholgebruik onder jongeren aangepakt zou moeten worden door te focussen op de kern van het probleem, zoals de gezinssituatie, de omgeving en/of buurt. Hierbij dient te worden gekeken naar sociaaleconomische verschillen van mensen bij de start van alcoholgebruik en geïndiceerde preventie dient hierop te worden aangepast.

4.7 Ranking aanvullende maatregelen

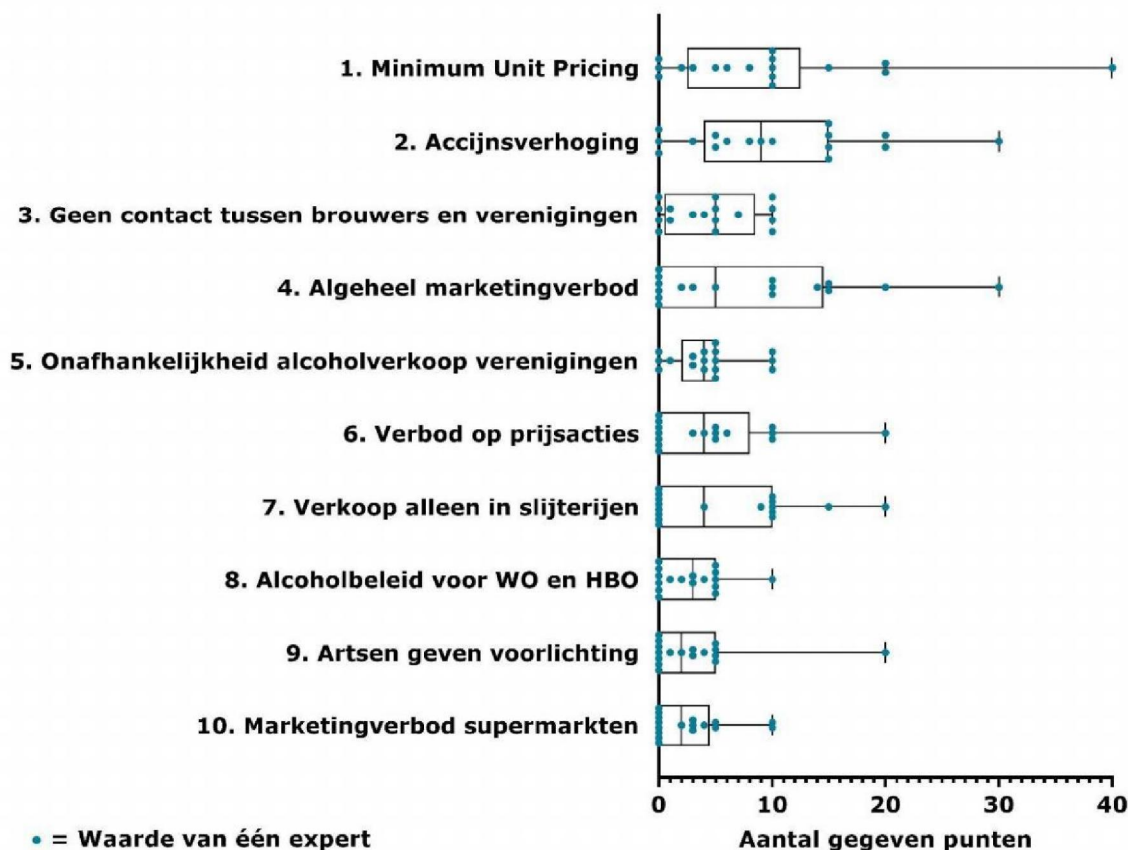
Hieronder worden eerst de belangrijkste voorgestelde maatregelen voor de gehele bevolking (overkoepelende maatregelen) gepresenteerd, daarna worden specifieke maatregelen voor de ambitie gericht op verminderen van zwaar/overmatig alcoholgebruik en alcoholgebruik onder jongeren gepresenteerd (zie de inleiding voor de ambities). Voor de ambitie gericht op zwangere vrouwen zijn vier maatregelen aangedragen, maar niet gerankt (zie hiervoor de [online bijlage](#)).

Maatregelen voor de gehele bevolking

In de eerste en tweede ronde van de uitvraag hebben experts 34 overkoepelende maatregelen voorgesteld en geconcretiseerd voor het thema problematisch alcoholgebruik. In de derde ronde hebben de experts vervolgens de maatregelen geselecteerd waarvan ze de grootste bijdrage verwachtten aan het behalen van de ambities en daarover honderd punten verdeeld die deze verwachte bijdrage representeert.

De experts hebben gemiddeld 14 (minimaal 4, maximaal 26) maatregelen geselecteerd om 100 punten over te verdelen. In Figuur 1 worden de tien overkoepelende maatregelen weergegeven waar de meeste experts de meeste punten aan hebben toegekend. De ranking geeft aan wat de experts belangrijke maatregelen vinden, maar geeft geen absoluut oordeel over de maatregelen.

De maatregelen waar de meeste experts de meeste punten aan hebben toegekend zijn de Minimum Unit Pricing (14 van de 17), accijnsverhoging (14 van de 17) en het verbieden van contact tussen brouwers en studentenverenigingen (13 van de 17). Binnen deze drie maatregelen hebben de Minimum Unit Pricing (MUP) en de accijnsverhoging de hoogste mediaan (namelijk 10 en 9 uit 100), het verbod op contact tussen brouwers en studentenverenigingen kreeg een mediaan van 5.

Figuur 2 Boxplot van puntentoekenning experts aan aanvullende maatregelen. De figuur geeft de spreiding weer van het aantal punten dat de experts toekennen per maatregel. Experts verdeelden 100 punten over de maatregelen. De maatregelen zijn geordend op basis van de mediaan van de toegekende punten, ofwel het aantal punten dat de helft van de experts minimaal aan de maatregel toekenden. De corresponderende maatregelen staan in dezelfde volgorde volledig uitgeschreven in Tabel 5.

In Tabel 5 staan de Top 10 maatregelen behorend bij *Figuur 2* beschreven. Hieronder vallen 3 prijsmaatregelen, 4 maatregelen gericht op marketing, 2 gericht op leefomgeving en aanbod en 1 maatregelen gericht op voorlichting en educatie. Een overzicht van alle voorgedragen overkoepelende maatregelen gericht op het terugdringen van (problematisch) alcoholgebruik staan in de [online bijlage](#).

Tabel 5 Top 10 aanvullende maatregelen volgens experts om (problematisch) alcoholgebruik terug te dringen.

In deze tabel staan de 10 meest geselecteerde maatregelen, de categorie waarin ze vallen, het aantal experts dat punten toekende aan de maatregelen en de mediaan van het aantal punten dat de experts de maatregelen gaven, ofwel hoeveel punten de helft van de experts de maatregel minimaal gaf.

	Maatregel	Categorie	# experts	Mediaan
1	Een wettelijke minimum eenheidsprijs (minimum unit pricing) wordt ingevoerd waar alle verkopers van alcohol zich aan moeten houden. Dit wordt zodanig ingevoerd dat in elk geval een redelijk percentage van de totale alcoholconsumptie er onder valt.	Prijsregulering	14	10
2	De prijs van alcoholhoudende dranken wordt middels accijns de komende jaren geleidelijk verhoogd, in elk geval met een hoger percentage dan de inflatie, zodat de prijsverhoging opgemerkt wordt en zodat de prijs van alcoholhoudende drank hoger wordt dan van alcoholvrije drank.	Prijsregulering	14	9
3	Brouwers stoppen hun alcoholmarketingactiviteiten richting besturen van (studenten)verenigingen en maken alleen reclame voor alcoholvrij in de (studenten)horeca.	Marketing	13	5

4	Er komt een algeheel verbod op marketing van alcoholhoudende dranken en alcoholvrije alternatieven (inclusief slukreclame). Er wordt er begonnen met een marketingverbod in de nabijheid van kinderdagverblijven, po, vo, mbo's, hbo's en universiteiten en verslavingsklinieken en het verkleinen van het tijdslot waarin reclame voor alcoholhoudende dranken en alcoholvrije alternatieven gemaakt kan worden.	Marketing	11	5
5	Sport- en culturele verenigingen zijn niet meer afhankelijk van de verkoop van alcohol, hiertoe krijgen ze zo nodig meer subsidie. In voorbereiding hierop word er onderzoek gedaan naar in hoeverre sport- en culturele verenigingen financieel afhankelijk zijn van de alcoholverkoop.	Aanbod en leefomgeving	14	4
6	Verbod op het aanbieden van alcoholhoudende drank met kortingen (prijsacties) door verstrekkers van alcohol. Hieronder vallen ook kortingen gegeven door brouwers op het kopen van grote hoeveelheden alcoholhoudende dranken.	Prijsregulering	10	4
7	Alcohol wordt alleen verkocht in slijterijen en er komt daarmee ook een verbod op de verkoop via thuisbezorgdiensten.	Aanbod en leefomgeving	9	4
8	Universiteiten en hoger onderwijsinstellingen (hbo's) hebben een alcoholbeleid ontwikkeld en geïmplementeerd. Hierin wordt onder andere aandacht besteed aan alcoholverkoop en -marketing.	Marketing	11	3
9	Artsen communiceren de gezondheidseffecten van alcohol vaker richting hun patiënten. In hun opleiding wordt er aandacht besteed aan de gevolgen van alcoholgebruik. Ook wordt er gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van artsen van het netwerk poliklinieken en alcohol.	Voorlichting en educatie	10	2
10	Alcoholmarketing in de supermarkt wordt verboden, zoals indirecte marketing voor prijsstapeling.	Marketing	9	2

Maatregelen voor specifieke doelgroepen

De experts hadden tevens de mogelijkheid om punten toe te kennen aan maatregelen gericht op specifieke doelgroepen. De experts hebben voor de ambitie gericht op zwaar/overmatig alcoholgebruik in de tweede en derde ronde 11 maatregelen voorgesteld specifiek gericht op het verminderen van zwaar en overmatig alcoholgebruik (zie de Inleiding voor de ambities). Zestien experts hebben over deze specifieke maatregelen 100 punten verdeeld. Gemiddeld hebben zij 100 punten over 7 (minimaal 3, maximaal 11) maatregelen verdeeld. In Tabel 6 staan de drie maatregelen gepresenteerd waar de meeste experts (12 tot 15) de meeste punten aan hebben toegekend. Een volledig overzicht van de voorgestelde maatregelen gericht op zwaar alcoholgebruik is te vinden in de [online bijlage](#).

Tabel 6 Top 3 maatregelen gericht op zwaar/overmatig alcoholgebruik.*

In deze tabel staan de 3 meest geselecteerde maatregelen, de categorie waarin ze vallen, het aantal experts dat punten toekende aan de maatregelen en de mediaan van het aantal punten dat de experts de maatregelen gaven, ofwel hoeveel punten de helft van de experts de maatregel minimaal gaf.

	Maatregel	Categorie	# experts	Mediaan
1	Er worden experimenten opgezet en uitgevoerd om alcoholconsumptie tijdens het uitgaan te verlagen. Bijvoorbeeld vroegere sluitingstijden van de horeca en niet doorschenken bij dronkenschap, met aandacht voor het voorkómen van gezondheidsschade, overlast en uitgaansgeweld.	Aanbod en leefomgeving	13	14

2	Er wordt regionaal tweedelijns handhaving opgezet voor het doorschenken bij dronkenschap. Dit vereist inzet van middelen en mensen om de vaardigheden en kennis van barpersoneel te ontwikkelen. Bewustwording van de vervelende situaties voor barpersoneel en verantwoordelijkheid van barpersoneel om niet door te schenken bij dronkenschap dient hierbij goed in kaart te worden gebracht. Ook worden campagnes gehouden om het geven van drank aan mensen die dronken zijn te de-normaliseren. Studentenverenigingen laten hun barvrijwilligers en barcommissies een training volgen over alcoholvrije dranken in brede zin. Dit wordt gegeven als bijscholingstraject vanuit het horecavakonderwijs. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan het ontwikkelen van vaardigheden om niet meer door te schenken bij dronkenschap.	Handhaving en naleving	15	11,5
3	Er komt een online en offline evidence-based hulpaanbod voor studenten die problematisch drinken. Dit sluit aan bij de keten van vroegsignalering en hierbij worden lokale preventie afdelingen van de verslavingszorg betrokken.	(Zorg) interventies	12	10

*De expert die geen punten heeft verdeeld binnen deze ambitie is bij de berekening van de mediaan niet meegenomen. De punten voor deze maatregelen zijn niet te vergelijken met de punten maatregelen gericht op andere ambities, omdat er 100 punten zijn verdeeld over verschillende hoeveelheden maatregelen.

Voor de ambitie gericht op jongeren (zie ambitie 3 in tabel 1) hebben de experts in de eerste en tweede ronden 11 maatregelen voorgesteld.

Zestien experts hebben in de derde ronde 100 punten over gemiddeld 8 (minimaal 2, maximaal 11) maatregelen verdeeld. In Tabel 9 staan de drie maatregelen gepresenteerd waar de meeste experts (13 of 14) de meeste punten aan hebben toegekend. Een volledig overzicht van de voorgestelde maatregelen gericht op alcoholgebruik onder jongeren is te vinden in de [online bijlage](#).

Tabel 7 Top 3 maatregelen gericht op jongeren. In deze tabel staan de 3 meest geselecteerde maatregelen, de categorie waarin ze vallen, het aantal experts dat punten toekende aan de maatregelen en de mediaan van het aantal punten dat de experts de maatregelen gaven, ofwel hoeveel punten de helft van de experts de maatregel minimaal gaf.

	Maatregel	Categorie	# experts	Mediaan
1	Alcoholvoorlichting op school wordt gekoppeld aan activiteiten als klassenfeesten en de werkweek zodat het niet concurreert met andere leefstijllessen. Voorlichtingsactiviteiten zijn ingebed in programma's met deskundigheidsbevordering, beleidsontwikkeling en ouderinterventies en toeleiding naar zorg.	Voorlichting en educatie	14	10
2	Bij het invoeren van het verbod op wederverstrekking door het ministerie van VWS wordt een campagne gehouden om burgers te informeren over de nieuwe regels en de handhaving van het verbod. Deze campagne is ook gericht op het veranderen van de sociale norm met betrekking tot alcoholgebruik en het doorgeven van alcohol aan minderjarigen.	Voorlichting en educatie	13	10
3	De opleidingen voor handhavers worden verbeterd, zodat handhavers meer praktijkervaring krijgen.	Handhaving en naleving	13	10

* De expert die geen punten heeft verdeeld binnen deze ambitie is bij de berekening van de mediaan niet meegenomen. De punten voor deze maatregelen zijn niet te vergelijken met de punten voor maatregelen gericht op andere ambities, omdat er 100 punten zijn verdeeld over verschillende hoeveelheden maatregelen.

- Met betrekking tot alcoholbeleid formuleert de WHO drie "best buys" die het meest effectief zijn in het tegengaan van problematisch alcoholgebruik, namelijk maatregelen met betrekking tot prijsregulering, beschikbaarheid van alcohol (aanbod) en alcoholmarketing [52]. Veel van de door experts aangedragen maatregelen hebben ook betrekking op deze "best buys". Een "best buy" is een bewezen effectieve en kosteneffectieve maatregel [52].
- Maatregelen gericht op *prijsregulering* zijn niet opgenomen in het NPA. Wel is er een maatregel gericht op prijsregulering opgenomen in het wetsvoorstel van het wijzigingstraject van de Drank- en Horecawet in Nederland. Hierin is opgenomen dat prijsacties voor alcoholhoudende dranken voor gebruik elders dan ter plaatse van meer dan 25% korting niet langer zijn toegestaan [64]. Maatregelen gericht op prijsregulering worden vaak door experts genoemd als mogelijke aanvullende maatregelen. Drie maatregelen gericht op prijsregulering komen terug in de top tien van door experts meest aangedragen maatregelen, namelijk minimum unit pricing, accijnsverhoging en een verbod op prijsacties.
- Het *reguleren van de fysieke beschikbaarheid* van alcoholische dranken komt meerdere malen terug in het NPA, met name op gebied van sport- en studentenverenigingen. In de top tien staan ook het (financieel) ondersteunen van verenigingen zodat ze onafhankelijk kunnen zijn van alcoholverkoop. En gericht op de bredere *leefomgeving* het beperken van verkoop van alcohol tot enkel slijterijen.
- In het NPA is 'Marketing van alcoholhoudende drank' één van de vijf thema's van het deelakkoord problematisch alcoholgebruik. Twee hieruit aangescherpte afspraken komen tevens terug in de top tien, namelijk een verbod voor brouwers om contact te leggen met studenten- en sportverenigingen, en een algeheel verbod op marketing van alcoholhoudende dranken en alcoholvrije alternatieven. Verder staan in de top tien nog twee maatregelen gericht op *marketing*. Namelijk dat universiteiten en hogescholen alcoholbeleid ontwikkelen en implementeren dat onder andere aandacht besteedt aan alcoholverkoop- en marketing. Daarnaast de maatregelen dat alcoholmarketing in de supermarkt, zoals indirecte marketing voor prijsstapeling, verboden wordt.
- Maatregelen die informerend van aard zijn (*voorlichting en educatie*) zijn met name belangrijk om bewustzijn en kennis omtrent alcohol te vergroten en draagvlak te creëren voor alcoholbeleid in brede zin. Binnen het NPA staan al een aantal maatregelen op dit gebied genoemd. Experts noemen als belangrijkste aanvullende maatregel het vaker communiceren van gezondheidsrisico's van alcohol door artsen aan hun patiënten.
- Vroegsignalering en doelgroepgerichte (*zorg*)interventies kunnen zorgen voor significante verminderingen in alcoholgebruik onder problematisch drinkers en zwangere vrouwen die alcohol drinken.
- *Handhaving en naleving* zijn van belang voor de ondersteuning van beleid en van specifiek belang voor het terugdringen van alcoholgebruik onder zware drinkers en jongeren. Experts adviseren onder andere de invoering van betere kassa-systemen en tweedelijns handhaving op het verbod op doorschenken bij dronkenschap.

UIT DE BIJLAGEN

2.2 Problematisch alcoholgebruik

2.2.1 Prijsregulering

1. "Verbod op het tegen betaling aanbieden van alcoholhoudende drank met meer dan 25% korting (prijsacties) door verstrekkers van alcohol voor gebruik elders dan ter plaatse (bijv. supermarkten of slijterijen)."

2.2.2 Aanbod en leefomgeving

1. "Nederlandse Brouwers en meer specifiek de individuele brouwers zullen samen met die studenten organisaties waarmee contracten zijn (denk aan studentenverenigingen en studentensportverenigingen) alcohol arm- en alcoholvrij bier standaard beschikbaar hebben in het assortiment en promoten. Minimaal twee keer per jaar organiseren brouwers en de betrokken besturen een campagne om alcoholvrij te stimuleren. Daarbij zetten zij in op de introductietijd en op een van de tentamenperiodes."

– *Zorg dat het drinken van niet-alcoholhoudende dranken zeker tijdens de introductietijd gepromoot wordt.*

– *Zorg als studentenorganisatie ervoor dat er ook altijd gratis water beschikbaar is op studentenfeesten.*

– *Laat deze campagne uitvoeren door een onafhankelijke partij.*

– *Maak voorlichting over alcoholvrije dranken als substituut voor alcoholhoudende dranken onderdeel van deze campagne.*

2. "In 2040 biedt minimaal 80% van de sportverenigingen met een eigen kantine/ accommodatie een gezonde sportomgeving. Deze kantines hebben bijvoorbeeld een expliciet alcoholbeleid. Dit houdt bijvoorbeeld in dat happy hours en 'meters bier' zijn verdwenen, kantines een frisse en gezonde uitstraling hebben, er geen alcohol wordt geschonken bij jeugdwedstrijden en stimulering van het alcoholvrije alternatief. De leeftijdsgrens voor verstrekking wordt uiteraard nageleefd".

– *Gebruik een evidence based vignetsysteem bijvoorbeeld gebaseerd op het Good Sports Program uit Australië Ondersteun sportverenigingen bij het behalen van de vignetten[3]*

– *Zorg dat sportkantines helemaal geen alcoholhoudende dranken meer aanbieden, maar alleen alcoholvrije alternatieven. Alcoholvrije alternatieven worden ook niet aangeboden bij jeugdwedstrijden.*

3. "Er worden modelkantines in de sport ontwikkeld en uitgevoerd waar alle aspecten van gezonde sportomgeving worden ingezet, uitgetest en gemonitord, startend met minimaal 10 modelkantines verspreid over Nederland. Op basis van de ervaringen die we daar opdoen, kunnen landelijke richtlijnen en interventies worden (door) ontwikkeld. Tevens dienen de modelkantines als inspiratie- en leerplekken, voor zowel andere verenigingen als voor de coaches die andere verenigingen begeleiden."

– *Gebruik een evidence based vignetsysteem bijvoorbeeld gebaseerd op het Good Sports Program uit Australië[3]. Ondersteun sportverenigingen bij het behalen van de vignetten.*

2.2.3 Marketing

1. "De Sportsector en Brouwers sluiten vanaf 2019 geen nieuwe contracten meer om langs sportvelden op amateurclubs reclame (signing) voor alcoholhoudende drank te plaatsen en er wordt voorzien in een uitfasering van bestaande borden binnen 4 jaar na ondertekening. Reclame voor alcoholvrij bier blijft daarbij een optie tenzij uit (onderstaand) onderzoek blijkt dat het een negatieve impact heeft op alcoholgebruik of op de risicofactoren voor alcoholgebruik."

– *Vervang de bestaande materialen door neutrale producten zonder beeldmerk van alcoholhoudende dranken.*

– *Zet dit om in een verbod op reclame voor alcoholhoudende drank langs sportvelden.*

– *Breid dit verbod uit naar zowel in als rondom de sportclubs.*

2. "Het streven is dat alcoholmarketing jongeren niet of zo weinig mogelijk bereikt en beïnvloedt. Dit gaat verder dan dat alcoholmarketing niet gericht mag zijn op jongeren."

– *Zorg dat alcoholmarketing niet alleen jongeren, maar ook zwangere vrouwen, probleemdrinkers en naasten niet meer bereikt.*

– *Zorg ervoor dat deze alcoholmarketing dan niet vervangen wordt door 0.0% marketing.*

- Promoot ook geen alcoholvrije producten in settings waar normaal gesproken geen alcohol gedronken wordt (zoals bij sport of tijdens werkpauses).
- 3. “STIVA en de Nederlandse Brouwers spreken af dat vanuit de vraagkant alcoholmerken niet inkopen op profielen die jonger zijn dan 18 jaar.”
- 4. “In alle steden met universiteiten en grote hogescholen zijn in 2021 plannen ‘Alcoholpreventie & Studie’ ontwikkeld en in uitvoering. Deze plannen hebben tot doel om middels evidence-based maatregelen risicovol en problematisch alcoholgebruik onder studenten stevig terug te dringen.”

2.2.4 Productregulering Geen NPA-afspraken met verwacht direct effect.

2.2.5 Voorlichting en educatie

1. “Stichting Positieve Leefstijl en KBO-PCOB zetten IkPas/40 dagen geen druppel voort. Zij dragen bij aan normverandering en bewustwording van problematisch drinkgedrag.”
 - Zet IkPas/40 dagen geen druppel breder in het land in. Betrek bijvoorbeeld bedrijven en gemeenten of voer de campagne op meerdere momenten in het jaar.
 - Zet de campagnes ook in als kanaal voor het verhogen van de kennis over de persoonlijke en maatschappelijke schade van alcohol.
2. “Het ministerie van VWS zet de inzet op de NIX18 campagne zonder ID voort. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het tegengaan van de wederverstrekking.”
 - Breid de campagne uit zodat het zich ook richt op het niet verstrekken van alcohol aan jongeren.
 - Zorg dat risicogroepen bereikt worden, mede door het aanpakken van de omgevingsinvloeden in die groepen.
3. “In 2040 kent 80% van de Nederlanders van 12 jaar en ouder de belangrijke (gezondheids)effecten van alcohol.”
 - Zorg dat mensen ten minste drie lichamelijke gezondheidseffecten van alcohol (e.g., kanker, dementie, harten vaatziekten); ten minste drie geestelijke gezondheidseffecten van alcohol (e.g., angst, depressie, eenzaamheid); ten minste drie maatschappelijke effecten van alcohol in de vorm van schade aan anderen (e.g., (on)bedoeld letsel door verkeersongevallen of (huiselijk) geweld, toxische schade aan anderen (Foetaal Alcohol Syndroom), schade aan andermans eigendom) én kosten (gezondheidszorg, onderwijs en politie en justitie) kennen.
 - Zorg dat dit via kenniscampagnes gebeurt.
 - Besteed hierbijaandacht aan het corrigeren van ongezonde misvattingen, waarbij mensen het alcoholgebruik van hun peers overschatten (Social Norm Approach). Door deze misvattingen te corrigeren kan alcohol drinken minder normaal worden.
4. “In 2020 is er een evidence-based aanbod van alcoholpreventie in primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en mbo beschikbaar. Onderdeel hiervan is een aanbod aan selectieve en geïndiceerde alcoholpreventie. Voor het Praktijkonderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs is er in 2020 een op maat gemaakt en integraal aanbod alcoholpreventie volgens de pijlers beleid, educatie, vroegsignalering/zorg en de omgeving (waaronder ouders). Dit aanbod wordt op effectiviteit onderzocht en is in 2040 op 100% van de Praktijkscholen en scholen voor Voortgezet Speciaal Onderwijs ingevoerd.”
 - Zorg dat het aanbod ook geëvalueerd is.
 - Bied ook universele alcoholpreventie aan.
 - Haak lokale netwerken (zoals verslavingszorginstellingen en GGD-en aan).
 - Richt bij PO het aanbod vooral op de ouders.
5. “De MBO Raad zorgt ervoor dat in het mbo tijdens lessen Vitaal Burgerschap structureel aandacht wordt besteed aan de Gezonde leefstijl waarbij gebruik wordt gemaakt van o.a. Testjeleefstijl.nu. Ambitie is dat meer studenten aan deze leefstijltest meedoen.”

- Maak ook gebruik van de programma's en activiteiten die momenteel al uitgevoerd worden.
- Besteed specifieke aandacht aan het motiveren van studenten voor gedragsverandering.
- Besteed ten minste één keer per jaar aandacht (bijvoorbeeld middels een interventie) aan het verminderen van (binge) drinken.
- Zorg dat er aandacht is voor peer-to-peer invloeden en autonomie.

2.2.6 Handhaving en naleving

1. "Het ministerie van VWS zet zich in om wederverstreking strafbaar te stellen, zoals die voorkomt in horeca en op festivals."
 - Om publiek draagvlak te stimuleren dient wederverstreking jaarlijks gemonitord te worden.
2. "De ambitie is 100% naleving van de leeftijdsgrens bij verstrekking van alcohol vanaf 2030. Dit geldt voor alle verstrekkers van alcohol, zowel voor thuisconsumptie als voor consumptie ter plaatse en zowel offline als online."
 - Alcoholverstrekkers dienen zelf een alcoholverkoopbeleid op te stellen en een kwaliteitssysteem hiervoor te hanteren.
 - Gemeenten worden geacht SMART doelen op te nemen in hun alcoholbeleidsplannen, zoals verplicht mystery shoppers inzetten en het uitdelen van boetes.
 - Hierop wordt toezicht gehouden door de regio en bij overtreding worden boetes uitgedeeld of worden vergunningen (tijdelijk) ingetrokken.
 - Prioriteer bepaalde locaties bij de handhaving, zoals bars, cafés en discotheken. Via bijvoorbeeld de CAAE berekeningstool bepaald worden welke locatie de meeste prioriteit krijgt [4].

2.2.7 (Zorg)interventies

1. "In 2020 is er:
 - Een keten van matched care (online) interventies;
 - Er zijn per doelgroep zorgpaden ontwikkeld en op lokaal niveau geïmplementeerd;
 - Vrijwilligers zijn getraind zodat zij goed geëquipeerd zijn voor vroeg signalering;
 - Er zijn steunpunten voor consultatie, advies en deskundigheidsbevordering;
 - Er is een landelijk aanbod voor naastengeïmplementeerd."
 - Zorg dat mensen met een verslavingsvraagstuk online zelfhulp beter kunnen vinden en beter hiernaar worden door verwezen.
 - Zorg dat registratie hiervoor niet nodig is.
 - Zorg ervoor dat de wachtlijsten voor offline hulpverlening afnemen.
2. "Aanbod voor naasten; er wordt een evidence-based interventie voor naasten geschikt gemaakt en landelijk geïmplementeerd door regionale verslavingszorginstellingen op te leiden om deze interventie aan te kunnen bieden. Nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigheid in deze is van essentieel belang."
3. "In 2022 heeft 70% van de verloskundigen een training gevolgd om alcoholgebruik bespreekbaar te maken bij zwangere vrouwen en vrouwen in het kraambed."
 - Maak gebruik van een evidence-based e-learning.
 - Maak het ook bespreekbaar bij personen met een kinderwens, vrouwen in het kraambed en vrouwen die borstvoeding geven.
 - Besteed hierbij ook aandacht aan sociaaleconomische verschillen.
 - Zorg dat verloskundigen meerdere keren tijdens de begeleiding van de zwangere het belang van alcoholonthouding tijdens de zwangerschap en bij borstvoeding bespreken.

4. "De online interventie 'Alcoholvrij Zwanger' wordt door KNOV geüpdatet en verder geïmplementeerd."

26479

– *Breng deze interventie ook onder de aandacht bij geboortezorgprofessionals.*

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

Betreft	Werkgroep alcoholmarketing
Vergaderdatum en -tijd	22 april 2022 13:00-15:00
Vergaderplaats	Webex / Terminal Noord K 1.21
Aanwezig	5.1.2e (Stichting Positieve Leefstijl), 5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e 5.1.2e (STAP), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e 5.1.2e (NOC*NSF), 5.1.2e (VWS), 5.1.2e 5.1.2e (VWS)

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie

5.1.2e

Bezoekadres:
Pamassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.njksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e

M +31(0)6-

5.1.2e

5.1.2e

 @minvws.nl

Datum
25 april 2022

Aantal pagina's
4

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Een aantal verstrekkers en producenten was niet aanwezig bij de werkgroep alcoholmarketing. VNO-NCW heeft namens meerdere partijen op 20 april 2022 een brief naar de voorzitter van de tafel problematisch alcoholgebruik gestuurd, met in cc VWS, waarin een toelichting op dit besluit werd gegeven.

1. Opening en mededelingen

VWS geeft aan dat het doel van de werkgroep is om te komen tot een voorstel met SMART geformuleerde maatregelen en acties om ambities in het Nationaal Preventieakkoord (NPA) 2040 te behalen, zoals is afgesproken tijdens de thematafel van 9 februari. Consensus is niet het doel, partijen geven aan wat zij zelf kunnen doen, er is geen verplichting tot het formuleren van nieuwe acties. Daarnaast worden wettelijke maatregelen niet aan tafel besproken, maar partijen mogen deze wel noemen. VWS faciliteert het gesprek en maakt een verslag. Partijen kunnen tot 9 mei reageren op het verslag, input van partijen die niet aanwezig zijn wordt als bijlage bij het verslag toegevoegd. Tijdens de thematafel van 23 mei maken we de balans op, op basis van de gegeven input vanuit de werkgroepen.

2. Rondje partijen + overleg

5.1.2e

 pleit er namens de alcoholpreventiepartijen (STAP, Stichting Positieve Leefstijl, Trimbos-instituut en SGF) voor om alcoholmarketing via wettelijke maatregelen te verbieden, gezien de bewezen kosteneffectiviteit van deze maatregelen. Los van wettelijke maatregelen stellen de alcoholpreventiepartijen voor *alcoholmarketing zowel qua inhoud als omvang structureel te monitoren*, ook in hoeverre risicogroepen, met name kinderen en jongeren, eraan worden blootgesteld. Dat zou VWS volgens hen kunnen initiëren.

Daarnaast merken zij op, dat uit ervaring blijkt dat ingediende klachten over alcoholreclame (met name met betrekking tot de aantrekkelijkheid van bepaalde alcoholreclame voor jongeren) systematisch door de Reclamecode Commissie worden verworpen. De tekst van de Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken is namelijk zodanig geformuleerd dat je met harde bewijzen moet komen over de 'specifieke' gerichtheid van alcoholreclame op jongeren. Nederland is het enige EU-land die de AVMSD (Audiovisual Media Services Directive) niet in een wet heeft vastgelegd. Dit zou volgens de preventiepartijen alsnog moeten gebeuren (dit is een wettelijke maatregel). Daarnaast zou een onafhankelijke partij het totale volume van alcoholmarketing (alcoholhoudend en 0.0) en het bereik ervan op, met name kinderen en jongeren structureel moeten monitoren, zowel via traditionele mediakanalen als sociale media kanalen en sponsoring.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
25 april 2022

Een andere concrete actie die de alcoholpreventiepartijen voorstellen is om alcoholmarketing in de buurt van locaties waar risicogroepen komen, zoals kinderen, jongeren, zwangeren en (ex-)verslaafden en mensen in herstel, te verbieden. Voor supermarkten stellen de preventiepartijen voor om afspraken te maken over productplaatsing en de manier waarop alcoholreclame wordt gemaakt te wijzigen. Zie conclusie voor praktische voorbeelden.

De preventiepartijen pleiten ervoor *terughoudend te zijn met 0.0 reclame* vanuit het voorzorgsprincipe: er bestaat immers nog geen wetenschappelijke evidentie of dit de drempel voor jongeren naar alcoholhoudend verhoogt. Verder pleiten zij voor geen alcoholreclame (ook geen 0.0) *in de sportomgeving*.

Studentenverenigingen zouden alcoholvoorlichting moeten krijgen *van onafhankelijke* partijen, niet van aan de alcoholindustrie gelieerde partijen zoals de STIVA en de brouwers. Bovendien pleiten de preventiepartijen voor het verplicht vermelden van productinformatie (voedingswaarde/ingrediënten) en gezondheidsinformatie/waarschuwingen op etiketten van alcoholhoudende dranken (dit is een wettelijke maatregel). Momenteel is alcoholetikettering niet verplicht in Nederland en wordt beperkt toegepast.

Ten aanzien van digitale marketing stellen de preventiepartijen voor dat een compleet verbod het meest effectief is (maar wettelijke maatregel), omdat dit type marketing snel ontwikkelt en je daardoor bijna altijd achter de feiten aanloopt met regelgeving. Hierbij is het belangrijk om voorbeelden van bepaalde andere EU-landen te volgen. Er zou ook een verbod moeten komen op het inzetten van influencers bij alcoholreclame.

NOC*NSF heeft al veel gedaan in het kader van het Nationaal Preventieakkoord, maar door corona lag de sector stil en kon er weinig in de praktijk gebracht worden, wel is er veel voorbereid, dat nu doorzetten en sterk communiceren. Bijv. aandacht voor gezonde sportevenementen (alcohol en voeding). NOC*NSF promoot niet specifiek 0.0, maar alle alternatieven voor alcohol, zoals water en fris. Bij start NPA hebben we afgesproken: zolang niet bewezen is dat 0.0 negatieve effecten heeft gaan we het niet verbieden. Er zijn 10 modelkantines. Er wordt samengewerkt met KHN op het gebied van de e-learning, handboeken en regelgeving ten aanzien van vers voedsel in kantines.

NOC*NSF geeft aan dat extra maatregelen niet met achterban zijn besproken, maar denkt persoonlijk aan de volgende mogelijkheden: kijken al met JOGG en TeamFit naar prijzen, waarbij advies is dat alcoholhoudend altijd duurder is dan

alcoholvrij (ook fris en water). Er wordt gedacht aan het niet meer verkopen van sterke drank, maar het is onduidelijk welk effect dit zal hebben. Moet nog overlegd worden met de achterban. De variëteit aan sportkantines is groot, maar maatregelen lastig.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
25 april 2022

NOC*NSF geeft aan dat sommige verenigingen financieel afhankelijk zijn of zich afhankelijk voelen van de inkomsten van alcohol. Het sociale aspect is belangrijk: is er geen alcohol, dan komen mensen niet sporten of gaan naar horeca elders. We experimenteren met kassasystemen en fieldlabs, was lastig in coronatijd. Terugloop in inkomsten door alcohol werd gecompenseerd door voetbalbond. Good Sports Program (Australië) hebben we onderzocht met Trimbos-instituut, er is echter niet gekeken of dit ook geïmplementeerd kan worden in Nederland. We zouden onderzoek kunnen doen met kassasystemen: als je een bepaalde maatregel neemt, wat doet dat dan met de inkomsten.

NOC*NSF geeft aan dat er sinds 2018 geen nieuwe reclameborden voor alcoholmarketing geplaatst worden langs de sportvelden, 76% is inmiddels weg of vervangen voor alcoholvrij. In geval dat borden nog niet vervangen zijn gaat het vaak om een vereniging waar brouwer geen contact kan krijgen met de club of dat er geen sponsorafspraken meer zijn maar dat het bord er nog wel hangt.

SGF maakt zich zorgen over het alcoholgebruik van jongeren 18-24 jaar (met name studenten) en pleit daarom voor een aparte doelstelling in het NPA voor deze leeftijdsgroep. Het advies is dat VWS zich meer richt op het communiceren van kennis over de gezondheidsschade alcohol, zoals het verhoogde risico op 7 vormen van kanker.

Stichting Positieve Leefstijl geeft aan dat vanuit dit project vaak geluiden komen dat alcoholmarketing een sterke en soms te sterke verleider is om het niet drinken vol te houden. Daarom is de stichting van mening dat marketing drastisch omlaag moet en alcohol slechts verkocht mag worden in gespecialiseerde winkels als slijterijen en dus niet in de supermarkt waar ook alle kwetsbare groepen zeer regelmatig komen. De stichting werkt continu aan de uitbreiding van IkPas, gericht op de hele bevolking, maar ook specifiek, bijvoorbeeld toepassing in de zorg middels het programma FitforSurgery.

Het Trimbos-instituut geeft aan dat we vanuit wetenschappelijke evidentie weten wat wel en niet werkt t.a.v. marketing, ziet daar graag actie op. Ook geeft Trimbos aan dat er meer aandacht moet komen voor het beperken van alcoholmarketing bij festival- en muziekevenementen. Er zijn bij festivals vaak speciale tenten voor een select publiek die worden gesponsord door alcoholmerken waardoor blootstelling toeneemt.

NOC*NSF geeft aan zich niet te kunnen vinden in het RIVM-rapport: het getuigt van een gebrek aan kennis over de (kennis van de) sport. Daarnaast geen experts voor de sport geraadpleegd.

3. Conclusie

Naast de in het verslag voorgestelde wettelijke maatregelen stellen de preventiepartijen de volgende maatregelen voor:

- Instellen structurele monitor inhoud en volume alcoholmarketing en het bereik ervan bij risicogroepen, met name kinderen en jongeren
- Voorlichting aan studenten via onafhankelijke partijen

- Onderzoek in de sportsector met kassasystemen
- Geen verkoop van sterke drank in sportkantines
- Afzien van alcoholmarketing via traditionele mediakanalen, sociale mediakanalen (inclusief influencers) en sponsoring
- Beperken alcoholmarketing in supermarkten zoals:
 - o Alcoholreclame en producten uitsluitend in alkoholschappen (geldt ook voor 0.0)
 - o Alcoholschappen bij elkaar en niet tegenover andere producten die ook gericht op kinderen en jongeren zijn, zoals o.a. chips, frisdrank, koek en snoep
 - o Alcoholschappen zoveel mogelijk buiten de reguliere looproute door de winkel.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding
Gezondheidsbescherming en
Preventie
5.1.2e

Datum
25 april 2022

Extra maatregelen zijn op basis van vrijwilligheid van partijen.

Bijlage – Schriftelijke input STIVA en KHN

Schriftelijke input STIVA:

Dank voor opsturen van het verslag. Ik denk dat het goed en belangrijk is om in te gaan op het eerdere verzoek - dat door VNO en vanuit meerdere partijen naar de voorzitter en cc naar jullie is gestuurd - om even pas op de plaats te maken en in de plenaire tafel in te gaan op wat de rol is van de tafel. Wat ons betreft is die niet het doen of meewerken aan beleidsadviezen, maar zou het gericht moeten zijn op onze eigen commitments.

Schriftelijke input KHN:

Ik heb getwijfeld of ik een schriftelijke reactie kon geven als input op het verslag van de werkgroep. Ik moet het houden bij een procesmatige reactie, waarbij ik verwijs naar de brief d.d. 20 april 2022 gestuurd door 5.1.2e namens verschillende partijen aan de voorzitter van de alcoholtafel en VWS. Hier heb ik vooralsnog geen reactie op gezien of een verwijzing ernaar in het verslag van de werkgroep. Daarmee wordt het lastig om desondanks een inhoudelijke reactie te verwachten op het verslag van deze werkgroep. Dit zou enkel een herhaling van zetten zijn.

Ik verwacht dat we hierover nader zullen spreken tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van de Alcoholtafel.

Feedback op rapport 'Onderzoek Alcoholmarketing gericht op jongeren' (2022) door 5.1.2e
5.1.2e van het Expertisecentrum Alcohol van het Trimbos-instituut

Beste 5.1.2e

Dank voor het bieden van de mogelijkheid om een reactie te geven op het rapport 'Onderzoek Alcoholmarketing gericht op jongeren (2022).

Het rapport beschrijft een gedegen onderzoek waarin een goede poging wordt gedaan dit te onderzoeken. Het is uitdagend om de blootstelling van alcoholmarketing via sociale media te onderzoeken, dus dat is bewonderingswaardig. Toch zijn er de nodige kanttekeningen te plaatsen:

- Een volledige beschrijving van de steekproef en de procedure van de methode mist. Hoe zijn deelnemers geworven? Is er bij het werven van de deelnemers gestreefd naar een representatieve verdeling van opleidingsniveau en regio in de steekproef (naast geslacht en leeftijd)? In welke mate weerspiegelden de deelnemers de algemene populatie in Nederland als er ook gekeken wordt naar opleidingsniveau en stedelijkheid? Is de steekproef gewogen op demografische kenmerken (geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, stedelijkheid)? Wat was de gemiddelde invulduur van de online vragenlijst? Is er gebruik gemaakt van gevalideerde en gestandaardiseerde vragen? Wat was de incentive/vergoeding die deelnemers ontvingen?
- Bij figuren 2.1 t/m 2.4 wordt het sociale media gedrag van jongeren visueel weergegeven. Zijn er ook significante verschillen tussen 2020 en 2022 m.b.t. de platformen en gebruik? Ofwel, in hoeverre zijn er veranderingen in de platformen en gebruik geweest in de periode 2020-2022?
- Er is gekozen om jongeren zelf advertenties te laten uploaden. Dat betekent dat jongeren zelf alcoholreclame moesten herkennen en het vervolgens screenshots. Deze methode is problematisch om twee redenen:
 - o Ten eerste praktisch, want screenshots aanleveren kost jongeren tijd en moeite. Doen alsof je als deelnemer geen advertentie hebt gezien is veel voordeliger. Dit kan verklaren waarom weinig deelnemers de moeite namen om (veel) screenshots up te loaden. Als je veel moeite vraagt aan deelnemers is het belangrijk om daar niet alleen een beloning tegenover te zetten, maar ook goed op te controleren, anders loop je het risico dat deelnemers advertenties niet doorgeven die ze wél gezien hebben. Ik lees dat er een beloning is gegeven, maar niet of en hoe er gecontroleerd is. Ik vraag me af of dat afdoende is geweest.
 - o Ten tweede weten we uit onderzoek dat kinderen en jongeren veel moeite hebben om reclames te herkennen, vooral als dit op een subtiele manier verwerkt is/niet overduidelijk erbij staat [e.g. 1]. Het aannemen dat jongeren alcoholreclame opmerken is daarom discutabel. Dit is ook terug te zien in de voorbeelden van de geüploade screenshots van alcoholreclame in Figuur 2.5, waar een voorbeeld van een influencer ontbreekt. Dit kan er op wijzen dat jongeren moeite hadden om influencers te herkennen als alcoholreclame.
 - o Om deze twee redenen is het aannemelijk dat de mate van blootstelling aan alcoholreclame die met deze methode zijn opgemerkt vele malen lager ligt dan in werkelijkheid het geval is. Vooral als er wordt gekeken naar subtielere vormen van alcoholreclame, zoals influencer marketing. Deze methodologische tekortkoming dient in de discussie (en de samenvatting) besproken te worden.
- Een grote tekortkoming van het onderzoek is dat er bij het scrapen alleen is gekeken naar YouTube. Nu mist er informatie over Instagram, een belangrijk medium waar veel gebruik van wordt gemaakt door jongeren, alcoholmerken en influencers [2]. Ook mist er informatie over TikTok dat momenteel veel gebruikt wordt door jongeren en waar jongeren frequent aan alcoholreclame worden blootgesteld [3]. Dit is extra jammer omdat het scrapen en analyseren van videos de enige manier lijkt om de sponsored content van influencers op te merken. De focus op YouTube is een gemiste kans.
- Dit is een relevant statement *'Een interessante uitkomst is dat in beide metingen een groot deel van de jongeren (ook) een 18plus-account heeft voor de verschillende platformen (zie Figuur 2.3).'* Dit blijkt zelfs bijna de helft te zijn (29-48%). Hoe wordt met deze uitkomst rekening gehouden? Alle avatars hebben een 18- account, m.u.v. twee avatars die een 18+

account hebben. Waarom is deze verhouding niet in lijn met de percentages 29-48%? En, waarom zijn er in 2020 vier avatars met een 18+ account en in 2022 maar twee? Het is aannemelijk dat dit resulteert in een onderschatting van de daadwerkelijke blootstelling.

- Daarnaast werd de instructie meegegeven alleen screenshots te maken van ongevraagde reclame. Wat is dat precies en wat is dan gevraagde reclame? Als jongeren bijvoorbeeld zelf een groot alcoholmerk zoals Heineken volgen? Is dat ook niet relevant om te weten? (minderjarige?)
- Gekeken naar de uitkomsten is het interessant dat ondanks de wellicht 'lage' getallen (43 alcoholreclames door 30 jongeren [van de 121]), deze getallen zijn toegenomen t.o.v. de eerste meeting (30 alcoholreclames door 19 jongeren [van de 103]). Gesteld kan dus worden dat de blootstelling niet is afgenomen, en wellicht zelfs is toegenomen. En hoewel de getallen niet groot zijn, wijzen de huidige data erop dat een kwart van de jongeren worden blootgesteld aan ongevraagde alcoholreclames. En nogmaals, gezien de bovenstaande methodologische tekortkomingen is het aannemelijk dat de daadwerkelijke blootstelling aan alcoholreclames via sociale media bij jongeren groter is dan in het rapport wordt gesteld.
 - o Ik ben daarom verbaasd aan de volgende uitspraak in de conclusie '*Het aandeel gesponsorde alcoholreclames is sinds de nulmeting sterk afgenomen.*' Deze conclusie lijkt gebaseerd op andere getallen dan ik hierboven noemde (namelijk 22 alcoholreclames in 2020 en 36 in 2022), maar toch lijkt me dit juist een toename i.p.v. een afname. Ook als er wordt gekeken naar de alcoholreclames opgemerkt door avatars is dit toegenomen van 21 in 2020 naar 32 in 2022. Alleen het scrapen lijkt te resulteren in een lager aantal, maar zoals werd opgemerkt kan dit komen door de iets andere scraping opzet in 2022. De avatars met een 18+ account zijn niet met elkaar te vergelijken, aangezien er in 2020 een dubbel aantal avatars met een 18+ account in de sample zaten. Het is daarom onbegrijpelijk waar deze conclusie op is gebaseerd.
- In de discussie dient aangegeven te worden dat de blootstelling aan alcoholmarketing via sociale media de landsgrenzen overstijgt en dat het beperken ervan een uitdaging is. Hierdoor kun je dus niet voorkomen dat jongeren alsnog (meer) worden blootgesteld aan online alcoholreclame.

Referenties

1. [5.1.2e] (2011). [Reconsidering advertising literacy as a defense against advertising effects](#). *Media psychology*, 14(4), 333-354.
2. [5.1.2e] (2020). Picture me drinking: Alcohol-related posts by Instagram influencers popular among adolescents and young adults. *Frontiers in psychology*, 2991.
3. Expertisecentrum Alcohol (2022). [Data-experiment: alcohol in 1 op de 5 filmpjes die tiener op TikTok ziet](#). Geraadpleegd op 23 september 2022, via <https://expertisecentrumalcohol.trimbos.nl/nieuws/bericht/data-experiment-alcohol-in-1-op-de-5-filmpjes-die-tiener-op-tiktok-ziet>.

5.1.2e

Van: 5.1.2e @rndweb.nl>
Verzonden: maandag 18 april 2022 13:02
Aan: 5.1.2e
CC: 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Hoi 5.1.2e

Ik meld mij af voor morgen. Om de redenen die we afgelopen vrijdag bespraken en te maken hebben met de agenda:

1. Er ligt een preventieakkoord. Daar staat onze handtekening onder en daaraan geef ik graag uitvoering binnen de kaders die daar zijn gesteld en waar de focus ligt op problematisch alcoholgebruik. In zowel de RIVM rapportage van na ondertekening als in het rapport wat morgen voorligt, wordt geen van de voorgestelde maatregelen specifiek gekoppeld / reviewed in relatie tot die doelstellingen: jongeren, zware drinkers, zwangeren. Gemiste kans voor RIVM om dat méér te onderzoeken de afgelopen jaren
2. De VDN levert op de beloofde uitkomsten. Niet alleen op de afgesproken maatregelen. Zie onze INTERNE nalevingscijfers (gemeten door mysteryshop onderzoek bureau Nuchter) en jullie eigen metingen door de jaren heen. We delen onze kennis en aanpak graag.
Zelfde echt interne metingen door externe bureaus hebben onze leden ook voor bezorgdiensten en worden ook ingezet om geborgde werkwijze te verankeren.

Met betrekking tot zware drinkers en zwangeren is niet zozeer verkopen een passende maatregel en twijfel ook over de effectiviteit van veel van de voorgestelde maatregelen. Daarvoor is een bewustwordingscampagne nodig, vroegsignalering, een zorgsysteem dat klaarstaat voor de mensen.

Maar daarvóór: Zoals aangegeven ben ik er niet van overtuigd dat de gezette doelstellingen voor 2030/2040 niet worden gehaald. Er was de afgelopen twee jaar sprake van een daling. EN kijk je naar de afgelopen 20 jaar, dan helemaal. Ik vond de *aannname* "maar dit is een vals plat, de dalende trend is niet zeker, we moeten aanvullend maatregelen nemen" de laatste keer niet echt steekhoudend en wacht graag de échte evaluatie af over 2023.

NALEVINGSCIJFERS			VDN	Borrelshops	zelfstandig	samen
voorjaar	2015	VWS	32,9%		32,9%	32,9%
najaar	2015	VDN	65,9%			
voorjaar	2016	VWS	80,9%		28,0%	61,8%
voorjaar	2016	VDN	80,5%			
voorjaar	2017	VDN	80,3%			
Q4	2018	VWS-VDN	88,0%	82,9%	35,6%	73,3%
Q1	2019	VDN	80,2%			
Q3	2020	VDN	82,9%			
voorjaar	2020	VWS	81,1%	77,3%	26,4%	66,3%
Q3	2021	VDN	92,0%			

3. Deze tafel gaat over naleving en handhaving. De centrale tafel gaat over het NPA in zijn geheel.
4. De alcoholtafel neigt een beetje een lobbyorganisatie te worden; dat bleek bijvoorbeeld uit de discussie over blurring. Dat is niet in lijn met advies RvS, die juist zorgen heeft over democratisch deficiet als Kamer niet genoeg betrokken wordt door VWS. We zetten ons er gezamenlijk voor in dat de tafel juist niet gaat lobbyen maar afspraken uitvoert en evalueert. Dat past niet binnen de afspraken van het NPA.

Morgen voelt aan als een touw met de opdracht onszelf op te knopen. Dat mandaat heb ik helemaal niet. Er zitten ook prijsmaatregelen in waar ik niet over mag praten van de ACM. En de resultaten van de evaluatie die hier *mogelijk toe zou nopen* is nog helemaal niet gedaan. Ik doe graag mee om over naleving en handhaving te spreken. Nog niet over de agenda die morgen op tafel ligt. EN een rapport dat VWS heeft gevraagd aan RIVM en vooruitloopt op de evaluatie.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Drankenhandel Nederland - VDN

5.1.2e

T: +31 70 5.1.2e

M: +31 6 5.1.2e

E: 5.1.2e @rndweb.nl

Overgoo 13 ■ 2266 JZ ■ LEIDSCHENDAM

Postbus 182 ■ 2260 AD ■ LEIDSCHENDAM

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 12 april 2022 18:11

Aan: 5.1.2e @VNG.NL'; 5.1.2e @trimbos.nl';

5.1.2e @khn.nl'; 5.1.2e @nocnsf.nl'; 5.1.2e @stap.nl'; 5.1.2e @dhwinspecteur.nl';

5.1.2e @dranken.org'; 5.1.2e @lkvv.nl; 5.1.2e ; 5.1.2e @dranken.org; 5.1.2e

5.1.2e

CC: 5.1.2e 5.1.2e

Onderwerp: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allemaal,

In de mail van 8 april heeft u een aankondiging van de werkgroep handhaving en naleving op 19 april ontvangen. Met deze mail ontvangt u wat meer informatie over de opzet en het doel van de werkgroep. Graag ontvang ik van u ook een bevestiging van uw deelname aan de werkgroep. Van de Nederlandse Brouwers heb ik de bevestiging inmiddels binnen, waarvoor dank.

Op 17 maart heeft de staatssecretaris de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 voortzet en dat hiertoe effectieve acties worden geïntensiveerd en versneld. Het RIVM heeft eerder de conclusie getrokken dat de huidige inzet niet genoeg is om de doelen te halen en heeft met het rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen. Het RIVM heeft dit rapport gepresenteerd aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik.

Alle 70 partijen hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord. Het is nu aan de partijen om een voorstel te doen hoe we die doelstellingen gaan behalen. Om dit praktisch vorm te geven benutten we de werkgroepen. Aan hen de opdracht om te komen met een gezamenlijk voorstel. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dat niet haalbaar is, in dat geval zal in de samenvatting van het voorstel duidelijk gemaakt moeten worden waar de verschillen zitten.

Het is belangrijk dat u voor deze bijeenkomst het [rapport](#) leest en de bijlagen en dat u nadenkt over de bijdrage die uw organisatie zou kunnen leveren aan het voorstel van de werkgroep. Voor het gemak hebben we ook een samenvatting bijgevoegd.

De bijdrage die u levert dient bovenal SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed door het RIVM gemonitord en vooral gekoppeld kan worden aan de ambities uit het akkoord. Verder ook de opmerking dat wetgevende maatregelen niet aan de tafel uitonderhandeld mogen worden, maar door dit kabinet eigenstandig worden genomen.

Hierbij een agendavoorstel:

- Introductie voorzitter

Doel bijeenkomst en uitleg proces

Samenvatting rapport op thema

- Inventarisatie voorstellen deelnemers
- Korte pauze
- Samenvatting en conclusie

VWS zal dit gesprek faciliteren en een verslag maken. Het gezamenlijk voorstel kan tot en met 9 mei worden aangevuld. De uitkomsten van de werkgroep worden besproken met de voorzitter en de staatssecretaris. Aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik op 23 mei zullen we gezamenlijk de balans opmaken.

Hieronder vindt u de logistieke details:

Wergroep handhaving en naleving op dinsdag 19 april van 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Terminal Noord, Schedeldoekshaven 131 in Den Haag, zaal K 1.22

De bijeenkomst is inclusief lunch.

Terminal Noord is vlakbij Den Haag centraal en bevindt zich ongeveer 200m van het hoofdgebouw van het ministerie van VWS.

U bent aangemeld, maar vergeet uw ID niet voor de toegang tot het gebouw.

We rekenen op uw komst naar Den Haag! Een hybride werkvorm leent zich echt minder goed voor het doel om tot concrete voorstellen te komen.

Mocht u voor die tijd vragen hebben, neem vooral contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 5.1.2e | 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

De rol van sport in de aanpak van Problematisch Alcoholgebruik

Aan: MinVWS, 5.1.2e

Van: NOC*NSF, 5.1.2e

Datum: 29 april 2022

Betreft: Notitie als input voor besprekingen over de vervolgaanpak binnen de tafel alcohol, (Nationaal Preventieakkoord - Deelakkoord 3)

Sport en het Nationaal Preventieakkoord

De sportsector wil absoluut bijdragen aan het tegengaan van Problematisch Alcoholgebruik. Vandaar dat NOC*NSF namens de sportsector in deelakkoord Problematisch Alcoholgebruik een aantal doelstelling en maatregelen heeft benoemd en daar sinds de ondertekening intensief mee aan de slag is gegaan. We ervaren fijne samenwerking daarin met o.a. de Stichting Jeugd en Alcohol, JOGG-Teamfit, de Nederlandse Brouwers, het Trimbos-instituut en de lokale GGD-en. In Bijlage I hebben we de belangrijkste doelen opgeschreven en een korte status-update per doelstelling/maatregel.

Lopend beleid in een weerbarstige praktijk

Het tegengaan van problematisch alcoholgebruik is niet zo eenvoudig. In het land zijn de meningen over de beste aanpak behoorlijk verdeeld. Bovendien heeft de sportsector te maken met een zeer gedifferentieerde praktijk. Nederland heeft duizenden plekken waar sport wordt beoefend, in een zeer breed scala. Buitensportterreinen, zwembaden, golfclubs, maneges, gymzalen, sporthallen, open water, biljartcafés, tennisbanen, mountainbike-parcours, skihellingen, dojo's, fitnesscentra, atletiekbanen, etc. Ook de cateringmogelijkheden verschillen enorm. Van clubs waar geen eten of drinken te krijgen is, tot clubs waar een volwaardig restaurant aan vast zit, gerund door een uitbater die niets met de betreffende sportclub van doen heeft.

In dit fijnmazige, diverse sportlandschap, veelal gerund door vrijwilligers, proberen NOC*NSF en de sportbonden mee te helpen om problematisch alcoholgebruik tegen te gaan. Belangrijke elementen in onze aanpak zijn de inspiratiesessies ism Stichting Jeugd en Alcohol; de [richtlijnen verantwoord alcoholbeleid](#); de clubcoaching ism JOGG-Teamfit en de [E-learning](#) verantwoord alcohol schenken in de sport (ism VWS, KHN, Slijterijen en Studentenverenigingen), Nix18 campagnes in de sport, convenant gezonde sportevenementen, handboek wet- en regelgeving en vooral veel communicatie en informatieverstrekking. Met deze maatregelen wil de sport vooral bewustwording creëren van het belang van verantwoord alcoholbeleid én daarmee een sterke verbetering op de naleving op de leeftijdsgrens, het tegengaan van wederverstrekking en het tegengaan van binge drinken.

Op weg naar de ambities voor 2040

We zijn er van overtuigd dat we met onze maatregelen in de sport een goede weg ingeslagen zijn, maar ook dat het tijd nodig heeft om ons doel te bereiken. We moeten niet vergeten dat de ambities van het preventieakkoord op 2040 gesteld zijn. Uiteraard is elke versnelling wenselijk, maar soms zullen we geduld moeten hebben. Het de-normaliseren van alcoholgebruik en het veranderen van attitude en gedrag heeft tijd nodig. Daarnaast speelt dat door de lockdown i.v.m. covid we clubs weinig hebben kunnen belasten met deze thematiek. Dat maakt dat we de komende jaren de ingezette weg graag zouden willen voortzetten en intensiveren. Uiteraard zijn we bereid om met partners hierin op te trekken en samen te kijken welke extra stappen we kunnen maken. Het helpt dat vanuit vele sectoren en vele partijen aandacht is voor de risico's van alcoholgebruik en dat meerdere sectoren zicht inzetten om hier een positieve bijdrage aan te leveren.

Wensen voor interventies in 2023 e.v.

We zouden de interventies willen doorzetten en intensiveren, in 2023 en de jaren erna, in ieder geval t/m 2026. Indien die mogelijkheid geboden wordt, dan zullen wij met onze achterban afstemmen en komen met een gedegen plan. We denken op voorhand aan de volgende maatregelen, als het gaat om alcohol. (Deze zullen vallen binnen de bredere aanpak voor gezonde sportomgeving)

1. Voorzetting (en waar mogelijk intensivering) van reeds ingezette interventies:

- Richtlijnen Alcohol en sport volop communiceren (icm factsheet van Trimbos), die blijven de leidraad.
 - Doorgaan met inspiratiesessies, clubcoaching, e-learning en certificering.
 - Extra inzet op invulling "Alcohol" binnen Gezonde Sportevenementen.
 - Doorzetten en intensiveren Nix18 in de sport, inclusief extra materialen en winactie.
2. Extra inzet op:
- Monitoring van attitude en werkelijk drankgebruik + monitoren van effect van interventies.
 - Opzetten van lokale samenwerkingen om hulp te bieden bij naleving van de leeftijdsgrens (pilots vergelijkbaar met andere sectoren).
 - Grote communicatiecampagne om clubs te attenderen op richtlijnen en ondersteuning + tools.
3. Extra maatregelen nav de aanbevelingen uit het RIVM-rapport, die we nader willen bekijken:
- Sterke drank:
Uitzoeken mogelijkheden om erop in te zetten om sterke drank (meer dan 6%) niet toe te staan in sportkantines. Indien de beleidsoptie wordt gekozen om dranken met meer dan 6% alcohol alleen te laten verkopen door specifieke winkels, zoals slijters, dan zal sport daarbij aansluiten.
 - Prijsstelling:
Doorgaan met advisering om alcoholvrij (en fris) goedkoper aan te bieden dan alcoholhoudende dranken
 - Minder afhankelijkheid van inkomsten door verkoop:
Testen mogelijkheden van inkomstencompensatie bij (vrijwillig) naar beneden brengen van verkoop van alcoholische dranken of van sponsoring/promotie van alcoholische dranken. Het gaat niet om een verbod van verkoop van alcohol, maar om het tegengaan van bingedrinken, drinken onder 18 of het vrijwillig terugschroeven of stopzetten van verkoop van alcohol.
 - Minder afhankelijkheid van inkomsten door sponsoring en reclame:
Testen mogelijkheden van inkomstencompensatie bij (vrijwillig) naar beneden brengen van de combinatie van alcohol en sport.

Reactie op voorgestelde maatregelen door RIVM

Op verzoek van het ministerie van VWS heeft het RIVM onderzocht welke extra maatregelen ingezet kunnen worden om problematisch alcoholgebruik en overgewicht verder te verminderen. Het RIVM heeft hiervoor literatuuronderzoek gedaan en geïnventariseerd welke maatregelen volgens experts impact hebben en op basis daarvan is een top 10 van maatregelen gemaakt.

Zoals ook al mondeling toegelicht, vindt NOC*NSF de procedure en de gepubliceerde uitkomsten bezwaarlijk. Het bezwaar zit hem vooral in de volgende punten:

1. Vanaf de totstandkoming van het Nationaal Preventieakkoord zijn vele partijen betrokken, hebben hun handtekeningen gezet namens hun achterbannen, zijn aan de slag met maatregelen en investeren tijd in overleggen met ministerie en partners. In opdracht van VWS wordt vervolgens buiten deze tafel om een onderzoek gedaan over te nemen maatregelen zonder de betreffende partijen van de tafel alcohol te betrekken of bij hen te verifiëren of de door anderen bedachte maatregelen haalbaar en effectief zouden kunnen zijn. Verifiëring bij hen zou logisch zijn omdat de branches inmiddels in de praktijk veel ervaring hebben opgedaan en ook precies weten wat er in gang gezet is en wat nog in de planning staat. Gevolg: Dit maakt dat er maatregelen genoemd worden die o.i. niet toepasbaar zijn en niet werken in de sportsetting in Nederland. Bovendien zorgt dit ervoor dat de branches (iig de sportsector) zich afvraagt waarom we eigenlijk met elkaar aan de Alcoholtafel zitten.
2. De nieuwste inzichten uit andere onderzoeken zijn niet meegenomen. Gevolg: Het advies over stoppen met verkoop in sportkantines is wel genoemd door RIVM, maar blijkt uit ander (beter onderbouwd onderzoek van SEO) niet effectief te zijn, omdat het zeer weinig gezondheidswinst oplevert en zeer weinig draagvlak heeft.¹

¹ Uit het onderzoek "Beschikbaarheid van alcohol – nulmeting en verkenning van beleidsopties" van SEO in opdracht van het MinVWS, blijkt dat als sportverenigingen geen alcohol mogen schenken dat het alcoholgebruik slechts met -0,3% afneemt, dat de gezondheidswinst slechts 60 qaly is en dat het draagvlak zeer laag is (30% voor en 39% tegen), met vooral weerstand onder mensen die in de sportkantines komen, met als mogelijke neveneffecten dat mensen minder gaan sporten en dat er een verschuiving zal zijn van alcoholconsumptie naar horeca en thuis zijn. Deze beleidsoptie blijkt dus geen logische keuze. Als voorbeeld: De beleidsoptie om dranken met meer dan 6% alcohol alleen te laten verkopen door specifieke winkels, zoals slijters, heeft maar liefst een gezondheidswinst van 1.870 qaly ten opzichte van 60 qaly wanneer het schenken van alcohol in sportkantines verboden zou worden.

3. De maatregelen zijn gepubliceerd, maar zijn vooraf niet doorgerekend naar haalbaarheid, naar draagvlak, naar effectiviteit en kosteneffectiviteit. Er is ook geen doorrekening van de maatregelen gedaan om te bepalen in hoeverre de ambities uit het NPA hiermee binnen bereik komen. Dit wordt wel vermeld door de onderzoekers, maar desalniettemin wil het ministerie met alle tafels vooral over de door RIVM voorgestelde maatregelen praten, waar dus weinig onderbouwing voor haalbaarheid onder ligt. O.i. is er dus onvoldoende basis om deze maatregelen nu als nieuwe maatstaf te gaan nemen.
4. Er wordt alleen gesproken over nieuwe maatregelen terwijl het doorrekenen van huidige maatregelen en eventueel intensivering daarvan niet meegenomen is. Er wordt daarmee voorbij gegaan aan alle afspraken en inspanningen die momenteel geleverd worden door alle partijen.
5. En als laatste maar zeker niet het minst belangrijk: we vinden het bezwaarlijk dat er niet is gekeken naar waar het eigenlijk om gaat, namelijk het terugdringen van problematisch alcoholgebruik. De maatregelen die voorgesteld worden door RIVM hebben grotendeels als doel het terugdringen van alcoholgebruik in het algemeen. Dat was niet de oorspronkelijke ambitie van het Preventieakkoord en door aan die oorspronkelijke ambitie voorbij te gaan, wordt de basis van alle afspraken die de partijen zo zorgvuldig hebben gemaakt in 2018, compleet genegeerd.

Bijlage 1 - Doelstellingen Sport problematisch alcoholgebruik

De sportsector heeft een aantal doelstellingen en maatregelen benoemd in het nationaal preventieakkoord, te weten:

Sportverenigingen

1. De Sportsector en Brouwers sluiten vanaf 2019 geen nieuwe contracten meer om langs sportvelden op amateurclubs reclame (signing) voor alcoholhoudende drank te plaatsen en er wordt voorzien in een uitfasering van bestaande borden binnen 4 jaar na ondertekening. Reclame voor alcoholvrij bier blijft daarbij een optie tenzij uit (onderstaand) onderzoek blijkt dat het een negatieve impact heeft op alcoholgebruik of op de risicofactoren voor alcoholgebruik.

Status: Sinds 2018 zijn er geen nieuwe contracten meer gesloten en eind 2021 was 76% van de boarding vervangen.

2. VWS onderzoekt samen met de Sportsector in welke mate sport afhankelijk is van de sponsoring door alcoholproducenten en welke alternatieven mogelijk zijn. De Sportsector pleit voor een gecombineerd onderzoek naar "sponsoring en catering" van alcoholhoudende dranken en van andere producten die minder goed in een gezond voedingspatroon passen. Onderzoek is nodig om de huidige relatie vast te stellen en daarin de trends en kansen te ontdekken om deze relatie om te buigen naar een relatie die past in een gezonde sportomgeving, waarbij het bestaan en de mogelijkheden van sportaanbieders niet bedreigd worden. Dit is belangrijk vanuit de erkenning dat sport een enorm positieve waarde heeft op de gezondheid van haar deelnemers

Status: Onderzoek is uitgevoerd door Mulier en aanbevelingen zijn besproken en worden meegenomen in beleids en adviezen aan clubs.

3. In 2040 biedt minimaal 80% van de sportverenigingen met een eigen kantine/ accommodatie een gezonde sportomgeving. Deze kantines hebben bijvoorbeeld een expliciet alcoholbeleid. Dit houdt bijvoorbeeld in dat happy hours en 'meters bier' zijn verdwenen, kantines een frisse en gezonde uitstraling hebben, er geen alcohol wordt geschonken bij jeugdwedstrijden en stimulering van het alcoholvrije alternatief. De leeftijdsgrens voor verstrekking wordt uiteraard nageleefd, meer hierover bij het hoofdstuk Naleving leeftijdsgrens E.

Status: NOC*NSF heeft samen met vele partners richtlijnen alcohol en sport opgesteld (gebaseerd op een onderzoek door Trimbos, in opdracht van NOC*NSF). De richtlijnen geven richting aan clubs om verantwoord alcoholbeleid te voeren. Sinds begin 2021 begeleidt JOGG-Teamfit, door een nauwe samenwerking met de sport, sportverenigingen ook verantwoord alcoholbeleid. Inmiddels heeft Teamfit meer dan 2.000 sportverenigingen begeleid op 1 of meerdere thema's. In de JOGG-teamfit challenges van verantwoord alcoholbeleid, worden al happy hours en meters bier meegenomen en geadviseerd weg te laten bij verantwoord alcoholbeleid.

Status Naleving: In 2020 voerde onderzoeksbureau Objectief een onderzoek uit naar de naleving van de leeftijdsgrens van 18 jaar uit (5). Uit dit onderzoek blijkt de naleving in sportkantines 23,9% is. Dit is een lichte stijging ten opzichte van de naleving in 2018 (20,2%) (6), maar een daling ten opzichte van 2017 (30,0%) (7). Door volop communicatie, door de richtlijnen verantwoord alcoholbeleid sportverenigingen, de begeleiding van JOGG-Teamfit en de E-learning wil de sport de naleving op de leeftijdsgrens sterk verbeteren. Dit onderzoek geeft alleen weer in hoeveel procent van de gevallen een testkoper alcohol geweigerd werd en dit geeft o.i. weinig inzicht in het daadwerkelijk drinkgedrag onder jongeren in sportkantines.

4. Dit beleid gaat verder dan de bestaande wettelijke verplichting voor alle besturen van sportkantines om een bestuursreglement op te stellen. In 2025 biedt 50% van de sportverenigingen met een eigen kantine/accommodatie een gezonde sportomgeving. Ze krijgen hierbij ondersteuning.

Status: Zie hierboven genoemde punten.

5. In 2025 maken alle sportverenigingen, inclusief barvrijwilligers, die alcohol verstrekken actief gebruik van een e-learning 'Verantwoorde verstrekking' voor barvrijwilligers bij sportverenigingen ter bevordering van de deskundigheid.

Status: Door de e-learning Verantwoord alcohol schenken in de sport ontwikkeld en gepromoot. Deze wordt goed gevonden en gevolgd. Sinds de start begin 2020 zijn er maar liefst 27.000 certificaten uitgereikt. Dit terwijl de sportkantines door Covid maanden zijn dicht geweest.

Sportevenementen

1. Er wordt een convenant gezonde sportevenementen gesloten, geïnitieerd door de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Eindhoven, sportmarketingbureaus en Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) in samenwerking met NOC*NSF, met als doel een beweging in gang te zetten om de sport te associëren met een gezonde leefstijl. Het convenant zal hieraan een bijdrage gaan leveren door in te zetten op de beschikbaarheid van gezonde voedingskeuzes bij sportevenementen en geen reclame die gericht is op kinderen onder de 13 jaar voor producten die niet in de Schijf van Vijf vallen.

Status: Het convenant is gesloten in december 2018. We zien dat het aantal partijen dat met het convenant werkt, zich steeds verder uitbreidt. Er is een werkgroep met alle betrokkenen van het Convenant opgesteld. Daarnaast is vanuit het CIT (Coördinatie Informatiepunt Topsportevenementen van NOC*NSF, VSG en VWS) en vanuit het Sportakkoord/deelakkoord 6 een topsportevenementenstrategie ontwikkeld waarin ook het belang van een gezonde omgeving bij sportevenementen voor deelnemers, medewerkers en bezoekers omschreven en er is een 'kopgroep Gezonde Sportevenementen' gevormd.

2. Nederlandse Brouwers en de Sportsector maken in 2019 een plan voor de marketingactiviteiten bij grote sportevenementen om de koppeling tussen sport en alcohol minder vanzelfsprekend te maken en problematisch alcoholgebruik uit de sport te weren waarbij het belang van kwalitatief sterke en financieel solide sportevenementen vanzelfsprekend wordt meegenomen.

Status: In overleg met de sportsector is door de Nederlandse Brouwers een intentieverklaring opgesteld, ondertekend en gepubliceerd over alcoholmarketing bij grote sportevenementen. Tevens is een toolkit voor barpersoneel bij sportevenementen in ontwikkeling.

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@stap.nl>
Verzonden: maandag 9 mei 2022 14:13
Aan: 5.1.2e
CC: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur
Bijlagen: Commentaar Verslag werkgroep handhaving en naleving 19 april 2022.docx

Dag 5.1.2e

Hierbij onze opmerkingen op het verslag van de afgelopen vergadering van de werkgroep Naleving en Handhaving.

Namens:

5.1.2e (Trimbos), 5.1.2e (NVDI), 5.1.2e (SGF) en STAP.

5.1.2e

5.1.2e

Postbus 9769 | 3506 GT | Utrecht

T: +31 (0)30 5.1.2e | 06 5.1.2e

E: 5.1.2e@stap.nl | I: / www.stap.nl

Twitter: 5.1.2e

Van: 5.1.2e ([5.1.2e@minvws.nl])

Verzonden: dinsdag 19 april 2022 15:32

Aan: 5.1.2e ; 5.1.2e@rndweb.nl ; 5.1.2e@trimbos.nl ; 5.1.2e@khn.nl ;
 '5.1.2e@nocnsf.nl' ; 5.1.2e ; 5.1.2e@lkvv.nl ; 5.1.2e ; 5.1.2e@dranken.org ; 5.1.2e

5.1.2e

CC: 5.1.2e 5.1.2e

Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Vanochtend vond de werkgroep naleving en handhaving plaats. De aanwezigen hebben input geleverd over voorstellen t.a.v. naleving en handhaving. Deze voorstellen zullen we verwerken in een voorstel van de werkgroep, waarin we indien relevant de verschillende standpunten van de leden zullen benadrukken.

In de werkgroep is afgesproken dat degenen die vandaag afwezig waren tot het einde van deze week schriftelijke input kunnen aanleveren. Deze schriftelijke input zal in een bijlage worden opgenomen. Vervolgens zal het voorstel inclusief de schriftelijke input aan iedereen worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 5.1.2e [minvws.nl](mailto:5.1.2e@minvws.nl) | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 12 april 2022 18:11

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@cbl.nl> <5.1.2e@cbl.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@VNG.NL>
<5.1.2e@VNG.NL>; 5.1.2e <5.1.2e@rndweb.nl> <5.1.2e@rndweb.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@trimbos.nl>
<5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@khn.nl> <5.1.2e@khn.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@nocnsf.nl>
<5.1.2e@nocnsf.nl>; '5.1.2e' <5.1.2e@stap.nl> <5.1.2e@stap.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@dhwinspecteur.nl>
<5.1.2e@dhwinspecteur.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@dranken.org> <5.1.2e@dranken.org>; '5.1.2e' <5.1.2e@lkvv.nl>
<5.1.2e@lkvv.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@cbl.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@dranken.org>
<5.1.2e@dranken.org>; 5.1.2e <5.1.2e@utrecht.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@trimbos.nl>

CC: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e
de (Wil) <5.1.2e@minvws.nl>

Onderwerp: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allemaal,

In de mail van 8 april heeft u een aankondiging van de werkgroep handhaving en naleving op 19 april ontvangen. Met deze mail ontvangt u wat meer informatie over de opzet en het doel van de werkgroep. Graag ontvang ik van u ook een bevestiging van uw deelname aan de werkgroep. Van de Nederlandse Brouwers heb ik de bevestiging inmiddels binnen, waarvoor dank.

Op 17 maart heeft de staatssecretaris de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 voortzet en dat hiertoe effectieve acties worden geïntensiveerd en versneld. Het RIVM heeft eerder de conclusie getrokken dat de huidige inzet niet genoeg is om de doelen te halen en heeft met het rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen. Het RIVM heeft dit rapport gepresenteerd aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik.

Alle 70 partijen hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord. Het is nu aan de partijen om een voorstel te doen hoe we die doelstellingen gaan behalen. Om dit praktisch vorm te geven benutten we de werkgroepen. Aan hen de opdracht om te komen met een gezamenlijk voorstel. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dat niet haalbaar is, in dat geval zal in de samenvatting van het voorstel duidelijk gemaakt moeten worden waar de verschillen zitten.

Het is belangrijk dat u voor deze bijeenkomst het [rapport](#) leest en de bijlagen en dat u nadenkt over de bijdrage die uw organisatie zou kunnen leveren aan het voorstel van de werkgroep. Voor het gemak hebben we ook een samenvatting bijgevoegd.

De bijdrage die u levert dient bovenal SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed door het RIVM gemonitord en vooral gekoppeld kan worden aan de ambities uit het akkoord. Verder ook de opmerking dat wetgevende maatregelen niet aan de tafel uitonderhandeld mogen worden, maar door dit kabinet eigenstandig worden genomen.

Hierbij een agendavoorstel:

- Introductie voorzitter
- Doel bijeenkomst en uitleg proces
- Samenvatting rapport op thema
- Inventarisatie voorstellen deelnemers

- Korte pauze
- Samenvatting en conclusie

VWS zal dit gesprek faciliteren en een verslag maken. Het gezamenlijk voorstel kan tot en met 9 mei worden aangevuld. De uitkomsten van de werkgroep worden besproken met de voorzitter en de staatssecretaris. Aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik op 23 mei zullen we gezamenlijk de balans opmaken.

Hieronder vindt u de logistieke details:

Wergroep handhaving en naleving op dinsdag 19 april van 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Terminal Noord, Schedeldoekshaven 131 in Den Haag, zaal K 1.22

De bijeenkomst is inclusief lunch.

Terminal Noord is vlakbij Den Haag centraal en bevindt zich ongeveer 200m van het hoofdgebouw van het ministerie van VWS.

U bent aangemeld, maar vergeet uw ID niet voor de toegang tot het gebouw.

We rekenen op uw komst naar Den Haag! Een hybride werkvorm leent zich echt minder goed voor het doel om tot concrete voorstellen te komen.

Mocht u voor die tijd vragen hebben, neem vooral contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e VNG.NL>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2022 16:48
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur
Bijlagen: 20150309_Adviesrapport VNG Toezicht en handhaving op DHW_EL_AdE.pdf

Dag 5.1.2e

Ik heb het verslag gelezen en ik ben het grotendeels eens met de weergave. Als het gaat om het meten van de naleving zou het mooi zijn als cijfermatige gegevens van gemeenten op dit terrein (beter) beschikbaar zouden zijn. Ik stuur je hierbij het onderzoeksrapport dat een aantal jaar geleden door een stagiaire in opdracht van ons is opgesteld. Dit rapport geeft inzicht in hoe gemeenten toezicht en handhaving na de overheveling hiervan van rijk naar gemeenten hebben opgepakt en hoeveel inzet hierop wordt gepleegd en capaciteit voor wordt ingezet. Deze informatie is wel wat gedateerd natuurlijk, sommige voorstellen van gemeenten zijn inmiddels gerealiseerd, zoals het strafbaar stellen van wederverstrekking.

Zoals 5.1.2e ook al tijdens het overleg suggereerde zou een nieuw onderzoek naar toezicht en handhaving bij gemeenten nuttig kunnen zijn.

Met vriendelijke groet, 5.1.2e

5.1.2e

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

M 06 – 5.1.2e

www.vng.nl

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 12:46
Aan: 5.1.2e 5.1.2e @rndweb.nl ; 5.1.2e 5.1.2e @khn.nl ;
 5.1.2e @nocnsf.nl ; 5.1.2e @stap.nl ; 5.1.2e @lkvv.nl ; 5.1.2e ; 5.1.2e @dranken.org ;
 5.1.2e 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl
CC: 5.1.2e
Onderwerp: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Hierbij stuur ik jullie het verslag van de werkgroep van 19 april jl.
 NOC*NSF heeft schriftelijk input geleverd, die heb ik ook bijgevoegd.
 Graag ontvang ik jullie reactie op het verslag uiterlijk op dinsdag 10 mei.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 19 april 2022 15:32

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl'
<5.1.2e@rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl'
<5.1.2e@khn.nl>; ' 5.1.2e @nocnsf.nl' <5.1.2e@nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl'
<5.1.2e@stap.nl>; 5.1.2e @lkvv.nl' <5.1.2e@lkvv.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@cbl.nl>;
5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e@dranken.org>; 5.1.2e <5.1.2e@utrecht.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Vanochtend vond de werkgroep naleving en handhaving plaats. De aanwezigen hebben input geleverd over voorstellen t.a.v. naleving en handhaving. Deze voorstellen zullen we verwerken in een voorstel van de werkgroep, waarin we indien relevant de verschillende standpunten van de leden zullen benadrukken.

In de werkgroep is afgesproken dat degenen die vandaag afwezig waren tot het einde van deze week schriftelijke input kunnen aanleveren. Deze schriftelijke input zal in een bijlage worden opgenomen. Vervolgens zal het voorstel inclusief de schriftelijke input aan iedereen worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 5.1.2e | 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 12 april 2022 18:11

Aan: 5.1.2e @cbl.nl' <5.1.2e@cbl.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl' <5.1.2e@rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl'
<5.1.2e@trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl' <5.1.2e@khn.nl>; ' 5.1.2e @nocnsf.nl'
<5.1.2e@nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl' <5.1.2e@stap.nl>; 5.1.2e @dhwinspecteur.nl'
<5.1.2e@dhwinspecteur.nl>; 5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e@dranken.org>; 5.1.2e @lkvv.nl'
5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org'
<5.1.2e@dranken.org>; 5.1.2e <5.1.2e@utrecht.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e@trimbos.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allemaal,

In de mail van 8 april heeft u een aankondiging van de werkgroep handhaving en naleving op 19 april ontvangen. Met deze mail ontvangt u wat meer informatie over de opzet en het doel van de werkgroep. Graag ontvang ik van u ook een bevestiging van uw deelname aan de werkgroep. Van de Nederlandse Brouwers heb ik de bevestiging inmiddels binnen, waarvoor dank.

Op 17 maart heeft de staatssecretaris de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 voortzet en dat hiertoe effectieve acties worden geïntensiveerd en versneld. Het RIVM heeft eerder de conclusie getrokken dat de huidige inzet niet genoeg is om de doelen te halen en heeft met het

rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen. Het RIVM heeft dit rapport gepresenteerd aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik.

Alle 70 partijen hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord. Het is nu aan de partijen om een voorstel te doen hoe we die doelstellingen gaan behalen. Om dit praktisch vorm te geven benutten we de werkgroepen. Aan hen de opdracht om te komen met een gezamenlijk voorstel. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dat niet haalbaar is, in dat geval zal in de samenvatting van het voorstel duidelijk gemaakt moeten worden waar de verschillen zitten.

Het is belangrijk dat u voor deze bijeenkomst het [rapport](#) leest en de bijlagen en dat u nadenkt over de bijdrage die uw organisatie zou kunnen leveren aan het voorstel van de werkgroep. Voor het gemak hebben we ook een samenvatting bijgevoegd.

De bijdrage die u levert dient bovenal SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed door het RIVM gemonitord en vooral gekoppeld kan worden aan de ambities uit het akkoord. Verder ook de opmerking dat wetgevende maatregelen niet aan de tafel uitonderhandeld mogen worden, maar door dit kabinet eigenstandig worden genomen.

Hierbij een agendavoorstel:

- Introductie voorzitter
Doel bijeenkomst en uitleg proces
Samenvatting rapport op thema
- Inventarisatie voorstellen deelnemers
- Korte pauze
- Samenvatting en conclusie

VWS zal dit gesprek faciliteren en een verslag maken. Het gezamenlijk voorstel kan tot en met 9 mei worden aangevuld. De uitkomsten van de werkgroep worden besproken met de voorzitter en de staatssecretaris. Aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik op 23 mei zullen we gezamenlijk de balans opmaken.

Hieronder vindt u de logistieke details:

Werkgroep handhaving en naleving op dinsdag 19 april van 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Terminal Noord, Schedeldoekshaven 131 in Den Haag, zaal K 1.22

De bijeenkomst is inclusief lunch.

Terminal Noord is vlakbij Den Haag centraal en bevindt zich ongeveer 200m van het hoofdgebouw van het ministerie van VWS.

U bent aangemeld, maar vergeet uw ID niet voor de toegang tot het gebouw.

We rekenen op uw komst naar Den Haag! Een hybride werkvorm leent zich echt minder goed voor het doel om tot concrete voorstellen te komen.

Mocht u voor die tijd vragen hebben, neem vooral contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 [5.1.2e](tel:0651120000) minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@khn.nl>
Verzonden: woensdag 11 mei 2022 09:41
Aan: 5.1.2e
Onderwerp: RE: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Dag 5.1.2e

Ik heb getwijfeld of ik een schriftelijke reactie kon geven als input op het verslag van de werkgroep. Ik moet het houden bij een procesmatige reactie, waarbij ik verwijs naar de brief d.d. 20 april 2022 gestuurd door 5.1.2e namens verschillende partijen aan de voorzitter van de alcoholtafel en VWS. Hier heb ik vooralsnog geen reactie op gezien of een verwijzing ernaar in het verslag van de werkgroep. Daarmee wordt het lastig om desondanks een inhoudelijke reactie te verwachten op het verslag van deze werkgroep. Dit zou enkel een herhaling van zetten zijn.

Ik verwacht dat we hierover nader zullen spreken tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van de Alcoholtafel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Koninklijke Horeca Nederland

T: 06- 5.1.2e
 E: 5.1.2e@khn.nl

Volg KHN:

KHN geeft de horeca power!

Postbus 566, 3440 AN Woerden | NIEUW ADRES: Wipmolenlaan 1, 3447 GJ Woerden

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 12:46
Aan: 5.1.2e ; 5.1.2e@rndweb.nl ; 5.1.2e@trimbos.nl ; 5.1.2e@nocnsf.nl ; 5.1.2e@stap.nl ; 5.1.2e@lkvv.nl ; 5.1.2e ; 5.1.2e@dranken.org ; 5.1.2e@gezondheidsfondsen.nl
CC: 5.1.2e
Onderwerp: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Hierbij stuur ik jullie het verslag van de werkgroep van 19 april jl.
 NOC*NSF heeft schriftelijk input geleverd, die heb ik ook bijgevoegd.
 Graag ontvang ik jullie reactie op het verslag uiterlijk op dinsdag 10 mei.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 5.1.2e | 5.1.2e [minvws.nl](mailto:5.1.2e@minvws.nl) | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 19 april 2022 15:32

Aan: 5.1.2e @VNG.NL' <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl' <5.1.2e @rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl' <5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e @nocnsf.nl' <5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl' <5.1.2e @stap.nl>; 5.1.2e @lkvv.nl' <5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e @cbl.nl' <5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e @utrecht.nl' <5.1.2e @utrecht.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Vanochtend vond de werkgroep naleving en handhaving plaats. De aanwezigen hebben input geleverd over voorstellen t.a.v. naleving en handhaving. Deze voorstellen zullen we verwerken in een voorstel van de werkgroep, waarin we indien relevant de verschillende standpunten van de leden zullen benadrukken.

In de werkgroep is afgesproken dat degenen die vandaag afwezig waren tot het einde van deze week schriftelijke input kunnen aanleveren. Deze schriftelijke input zal in een bijlage worden opgenomen. Vervolgens zal het voorstel inclusief de schriftelijke input aan iedereen worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
M 06 5.1.2e @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 12 april 2022 18:11

Aan: 5.1.2e @cbl.nl' <5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @VNG.NL' <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl' <5.1.2e @rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl' <5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e @nocnsf.nl' <5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl' <5.1.2e @stap.nl>; 5.1.2e @dhwinspecteur.nl' <5.1.2e @dhwinspecteur.nl>; 5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e @lkvv.nl' <5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e @cbl.nl' <5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e @utrecht.nl' <5.1.2e @utrecht.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e @trimbos.nl>
CC: 5.1.2e de 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allemaal,

In de mail van 8 april heeft u een aankondiging van de werkgroep handhaving en naleving op 19 april ontvangen. Met deze mail ontvangt u wat meer informatie over de opzet en het doel van de werkgroep. Graag ontvang ik van u ook een bevestiging van uw deelname aan de werkgroep. Van de Nederlandse Brouwers heb ik de bevestiging inmiddels binnen, waarvoor dank.

Op 17 maart heeft de staatssecretaris de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 voortzet en dat hiertoe effectieve acties worden geïntensiveerd en versneld. Het RIVM heeft eerder de conclusie getrokken dat de huidige inzet niet genoeg is om de doelen te halen en heeft met het rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen. Het RIVM heeft dit rapport gepresenteerd aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik.

Alle 70 partijen hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord. Het is nu aan de partijen om een voorstel te doen hoe we die doelstellingen gaan behalen. Om dit praktisch vorm te geven benutten we de werkgroepen. Aan hen de opdracht om te komen met een gezamenlijk voorstel. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dat niet haalbaar is, in dat geval zal in de samenvatting van het voorstel duidelijk gemaakt moeten worden waar de verschillen zitten.

Het is belangrijk dat u voor deze bijeenkomst het [rapport](#) leest en de bijlagen en dat u nadenkt over de bijdrage die uw organisatie zou kunnen leveren aan het voorstel van de werkgroep. Voor het gemak hebben we ook een samenvatting bijgevoegd.

De bijdrage die u levert dient bovenal SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed door het RIVM gemonitord en vooral gekoppeld kan worden aan de ambities uit het akkoord. Verder ook de opmerking dat wetgevende maatregelen niet aan de tafel uitonderhandeld mogen worden, maar door dit kabinet eigenstandig worden genomen.

Hierbij een agendavoorstel:

- Introductie voorzitter
Doel bijeenkomst en uitleg proces
Samenvatting rapport op thema
- Inventarisatie voorstellen deelnemers
- Korte pauze
- Samenvatting en conclusie

VWS zal dit gesprek faciliteren en een verslag maken. Het gezamenlijk voorstel kan tot en met 9 mei worden aangevuld. De uitkomsten van de werkgroep worden besproken met de voorzitter en de staatssecretaris. Aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik op 23 mei zullen we gezamenlijk de balans opmaken.

Hieronder vindt u de logistieke details:

Werkgroep handhaving en naleving op dinsdag 19 april van 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Terminal Noord, Schedeldoekshaven 131 in Den Haag, zaal K 1.22

De bijeenkomst is inclusief lunch.

Terminal Noord is vlakbij Den Haag centraal en bevindt zich ongeveer 200m van het hoofdgebouw van het ministerie van VWS.

U bent aangemeld, maar vergeet uw ID niet voor de toegang tot het gebouw.

We rekenen op uw komst naar Den Haag! Een hybride werkvorm leent zich echt minder goed voor het doel om tot concrete voorstellen te komen.

Mocht u voor die tijd vragen hebben, neem vooral contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

5.1.2e

Van: 5.1.2e <5.1.2e@cbl.nl>
Verzonden: donderdag 12 mei 2022 20:40
Aan: 5.1.2e
CC: 5.1.2e @vng.nl; 5.1.2e @trimbos.nl; 5.1.2e @khn.nl;
 5.1.2e @nocnsf.nl; 5.1.2e @stap.nl; 5.1.2e @lkvv.nl; 5.1.2e @dranken.org;
 5.1.2e 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl; 5.1.2e 5.1.2e
Onderwerp: Re: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur
Bijlagen: image002.jpg; Verslag werkgroep handhaving en naleving 19 april 2022 (definitief v2).docx

Beste 5.1.2e

Ivm vakantie nog een drietal opmerkingen van mijn kant.

- CBL is tegen de maatregel dat online verkoop on hold moet worden gezet zolang er door VWS geen nieuw verificatiesysteem is ontwikkeld. Wij hebben onze eigen geborgde werkwijze welke wordt ondersteund door moderne e learnings;
- CBL is tegen het inzetten van de wettelijke bepaling voor alcoholoverlastgebieden om permanent delen van een stad of dorp "droog te leggen";
- Het CBL (jaarlijks) en haar leden (permanent) monitoren de handhaving van de leeftijdsgrens.

Groet, 5.1.2e

Op 12 mei 2022 om 17:16 heeft 5.1.2e het volgende geschreven:

Beste 5.1.2e

Bedankt voor je mail. In verband met jouw vakantie wil ik de input van VDN toevoegen aan het verslag. Bij de werkgroep is wel afgesproken dat schriftelijke input van partijen die niet aanwezig waren in een bijlage wordt opgenomen. Dit heeft ermee te maken dat de bij de werkgroep aanwezige leden konden reageren op elkaars input en dit voor de schriftelijke input niet gold. De schriftelijke input is daarmee anders van aard. Daarom heb ik jouw input verplaatst (zie de bijlage).
 Groeten,

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: woensdag 11 mei 2022 13:33
Aan: 5.1.2e @VNG.NL'; 5.1.2e @trimbos.nl';
 5.1.2e @khn.nl'; 5.1.2e @nocnsf.nl'; 5.1.2e @stap.nl'; 5.1.2e @lkvv.nl'; 5.1.2e
 5.1.2e ; 5.1.2e @dranken.org; 5.1.2e 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl
CC: 5.1.2e 5.1.2e

Onderwerp: RE: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur
 Excuses voor niet binnen tijd reageren. Ik was de afgelopen twee weken met vakantie. Sinds gisteren weer terug.

Voor wat het waard is, mijn reactie.

Je ziet in afwezigenlijst staan "CBL, KHN, VDN en NOC*NSF". Ik denk dat je dat had moeten duiden in je verslag, omdat het de onbalans in reacties weergeeft. Van tevoren meermaals aangegeven waarom we er nu nog niet over kunnen praten. Ik heb geprobeerd dat op mijn manier te doen, maar geef mijn duiding graag voor die van een ander. Als maar duidelijk is dat de score op 'draagvlak voor maatregelen' mank loopt.

Heb onderin enkele zaken vanuit VDN aangegeven. Waarbij ik bewust ben weggebleven van 'prijzen' zoals eerder al aangegeven om moverende redenen van mededingingsrecht.

Dank.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Drankenhandel Nederland - VDN

5.1.2e

T: +31 70 5.1.2e

M: +31 6 5.1.2e

E: 5.1.2e @rndweb.nl

Overgoo 13 ■ 2266 JZ ■ LEIDSCHENDAM

Postbus 182 ■ 2260 AD ■ LEIDSCHENDAM

Van: 5.1.2e <5.1.2e minvws.nl>

Verzonden: woensdag 11 mei 2022 12:33

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e
<5.1.2e @rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl'
<5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e @nocnsf.nl' <5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl'
<5.1.2e @stap.nl>; 5.1.2e @lkvv.nl; 5.1.2e <5.1.2e @cbl.nl>;
5.1.2e @dranken.org; 5.1.2e <5.1.2e @utrecht.nl>;
5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl

CC: 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e de 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: RE: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Hierbij stuur ik jullie het definitieve verslag, waarin de opmerkingen op het conceptverslag zijn verwerkt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 5.1.2e 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 3 mei 2022 12:46

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl'
<5.1.2e @rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' <5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl'
<5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e @nocnsf.nl' <5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl'
<5.1.2e @stap.nl>; 5.1.2e @lkvv.nl' <5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e
<5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org' <5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e
5.1.2e <5.1.2e @utrecht.nl>; 5.1.2e @gezondheidsfondsen.nl

CC: 5.1.2e <5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Verslag werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Hierbij stuur ik jullie het verslag van de werkgroep van 19 april jl.

NOC*NSF heeft schriftelijk input geleverd, die heb ik ook bijgevoegd.

Graag ontvang ik jullie reactie op het verslag uiterlijk op dinsdag 10 mei.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 5.1.2e 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 19 april 2022 15:32

Aan: 5.1.2e <5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl'

< 5.1.2e @rndweb.nl>; 5.1.2e @trimbos.nl' < 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl'
 < 5.1.2e @khn.nl>; 5.1.2e @nocnsf.nl' < 5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl'
 < 5.1.2e @stap.nl>; 5.1.2e @lkvv.nl' < 5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e
 < 5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org' < 5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e
 5.1.2e < 5.1.2e @utrecht.nl>
CC: 5.1.2e 5.1.2e < 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e
 < 5.1.2e @minvws.nl> 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: RE: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allen,

Vanochtend vond de werkgroep naleving en handhaving plaats. De aanwezigen hebben input geleverd over voorstellen t.a.v. naleving en handhaving. Deze voorstellen zullen we verwerken in een voorstel van de werkgroep, waarin we indien relevant de verschillende standpunten van de leden zullen benadrukken.

In de werkgroep is afgesproken dat degenen die vandaag afwezig waren tot het einde van deze week schriftelijke input kunnen aanleveren. Deze schriftelijke input zal in een bijlage worden opgenomen. Vervolgens zal het voorstel inclusief de schriftelijke input aan iedereen worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e |
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)
 Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 M 06 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Van: 5.1.2e

Verzonden: dinsdag 12 april 2022 18:11

Aan: 5.1.2e @cbl.nl' < 5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @VNG.NL'
 < 5.1.2e @VNG.NL>; 5.1.2e @rndweb.nl' < 5.1.2e @rndweb.nl>;
 'i 5.1.2e @trimbos.nl' < 5.1.2e @trimbos.nl>; 5.1.2e @khn.nl' < 5.1.2e @khn.nl>;
 'i 5.1.2e @nocnsf.nl' < 5.1.2e @nocnsf.nl>; 5.1.2e @stap.nl' < 5.1.2e @stap.nl>;
 'i 5.1.2e @dhwinspecteur.nl' < 5.1.2e @dhwinspecteur.nl>; 5.1.2e @dranken.org'
 < 5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e @lkvv.nl' < 5.1.2e @lkvv.nl>; 5.1.2e
 < 5.1.2e @cbl.nl>; 5.1.2e @dranken.org' < 5.1.2e @dranken.org>; 5.1.2e
 5.1.2e < 5.1.2e @utrecht.nl>; 5.1.2e < 5.1.2e @trimbos.nl>
CC: 5.1.2e de 5.1.2e < 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e
 < 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: Werkgroep naleving en handhaving dinsdag 19 april 10.00-12.00 uur

Beste allemaal,

In de mail van 8 april heeft u een aankondiging van de werkgroep handhaving en naleving op 19 april ontvangen. Met deze mail ontvangt u wat meer informatie over de opzet en het doel van de werkgroep. Graag ontvang ik van u ook een bevestiging van uw deelname aan de werkgroep. Van de Nederlandse Brouwers heb ik de bevestiging inmiddels binnen, waarvoor dank.

Op 17 maart heeft de staatssecretaris de Tweede Kamer laten weten dat het kabinet de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 voortzet en dat hiertoe effectieve acties worden geïntensiveerd en versneld. Het RIVM heeft eerder de conclusie getrokken dat de huidige inzet niet genoeg is om de doelen te halen en heeft met het rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen. Het RIVM heeft dit rapport gepresenteerd aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik.

Alle 70 partijen hebben zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Nationaal Preventieakkoord. Het is nu aan de partijen om een voorstel te doen hoe we die doelstellingen gaan behalen. Om dit praktisch vorm te geven benutten we de werkgroepen. Aan hen de opdracht om te komen met een gezamenlijk voorstel. Er hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dat niet haalbaar is, in dat geval zal in de samenvatting van het voorstel duidelijk gemaakt moeten worden waar de verschillen zitten.

Het is belangrijk dat u voor deze bijeenkomst het [rapport](#) leest en de bijlagen en dat u nadenkt over de bijdrage die uw organisatie zou kunnen leveren aan het voorstel van de werkgroep. Voor het gemak hebben we ook een samenvatting bijgevoegd.

De bijdrage die u levert dient bovenal SMART geformuleerd te zijn, zodat deze goed door het RIVM gemonitord en vooral gekoppeld kan worden aan de ambities uit het akkoord. Verder ook de opmerking dat wetgevende maatregelen niet aan de tafel uitonderhandeld mogen worden, maar door dit kabinet eigenstandig worden genomen.

Hierbij een agendavoorstel:

- Introductie voorzitter
Doel bijeenkomst en uitleg proces
Samenvatting rapport op thema
- Inventarisatie voorstellen deelnemers
- Korte pauze
- Samenvatting en conclusie

VWS zal dit gesprek faciliteren en een verslag maken. Het gezamenlijk voorstel kan tot en met 9 mei worden aangevuld. De uitkomsten van de werkgroep worden besproken met de voorzitter en de staatssecretaris. Aan de tafel Problematisch Alcoholgebruik op 23 mei zullen we gezamenlijk de balans opmaken.

Hieronder vindt u de logistieke details:

Werkgroep handhaving en naleving op dinsdag 19 april van 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: Terminal Noord, Schedeldoekshaven 131 in Den Haag, zaal K 1.22

De bijeenkomst is inclusief lunch.

Terminal Noord is vlakbij Den Haag centraal en bevindt zich ongeveer 200m van het hoofdgebouw van het ministerie van VWS.

U bent aangemeld, maar vergeet uw ID niet voor de toegang tot het gebouw.

We rekenen op uw komst naar Den Haag! Een hybride werkvorm leent zich echt minder goed voor het doel om tot concrete voorstellen te komen.

Mocht u voor die tijd vragen hebben, neem vooral contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP)

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

M 06 5.1.2e minvws.nl | www.rijksoverheid.nl |

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag

Betreft	Verslag Werkgroep naleving en handhaving
Vergaderdatum en -tijd	19 april 2022 10.00-12.00 uur
Vergaderplaats	Ministerie van VWS
Aanwezig	5.1.2e (STAP), 5.1.2e (Nederlandse Brouwers), 5.1.2e (SGF), 5.1.2e (NVDI), 5.1.2e (LKvV), 5.1.2e (VNG), 5.1.2e (Trimbos-instituut), 5.1.2e (VWS) en 5.1.2e (VWS)
Afwezig	CBL, KHN, VDN en NOC*NSF
Kopie aan	

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

M +31(0)6- 5.1.2e
5.1.2e minvws.nl

Datum
11 mei 2022

Aantal pagina's
5

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

1 Inleiding

Het doel van deze werkgroep naleving en handhaving is om voorstellen te formuleren over hoe de doelstellingen op het gebied van handhaving en naleving van de Alcoholwet behaald kunnen worden. Uit onderzoek van het RIVM blijkt namelijk dat de huidige inzet niet voldoende is om de doelen van het Nationaal Preventieakkoord voor 2040 te behalen. Het RIVM heeft in het rapport 'Inventarisatie aanvullende maatregelen Nationaal Preventieakkoord' diverse maatregelen geschetst om de doelen dichterbij te brengen.

Het voorstel van deze werkgroep zal worden besproken aan de tafel over Problematisch Alcoholgebruik van 23 mei aanstaande. In het voorstel hoeft niet gestreefd te worden naar consensus als dit niet haalbaar is, in die gevallen worden de verschillende opvattingen benoemd.

Wetgevende maatregelen kunnen niet aan de tafel uitonderhandeld worden, maar deze worden door dit kabinet eigenstandig genomen.

In de bijlage is schriftelijke input van enkele partijen opgenomen die niet bij de werkgroep aanwezig waren.

2 Voorstellen

Alle aanwezigen is gevraagd welke acties of maatregelen zij graag zouden zien in het kader van naleving en handhaving van de Alcoholwet. Waar mogelijk is in het verslag aangegeven wat de standpunten zijn van de aanwezige leden. Wetgevende maatregelen zijn onder een apart kopje geplaatst in verband met de aparte status aan de Alcoholtafel.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie

5.12e

Datum
11 mei 2022

Wetgevende maatregelen

1. **Blurring:** STAP, de SGF, de NVDI en het Trimbos-instituut zijn tegen het voornemen uit het coalitieakkoord om mengformules toe te gaan staan (blurring). Deze partijen zijn van mening dat inspanningen gepleegd moeten worden om ervoor te zorgen dat dit voornemen uit het coalitieakkoord niet wordt uitgevoerd. SGF, Trimbos en STAP achten blurring dusdanig ondermijnend voor de Alcoholtafel dat de beoogde doelen niet realistisch zijn en de voortgang van de tafel als gevolg daarvan ter discussie staat. Zij pleiten voor een gemeenschappelijk signaal van de tafel dat blurring in strijd is met de doelen van het Preventieakkoord. De Nederlandse Brouwers, de LkvV en VNG hebben een neutrale positie als het gaat om blurring.
- **Leeftijdsverificatiesysteem online verkoop alcohol:** STAP, de SGF, de NVDI en het Trimbos-instituut vinden dat zolang er geen waterdicht leeftijdsverificatiesysteem is voor de online verkoop van alcohol, de online verkoop verboden zou moeten worden. De LkvV en de VNG hebben een neutrale positie, de Nederlandse Brouwers zijn tegen deze maatregel.
- **Alcohol en sportverenigingen:** De SGF wil dat jongeren zo weinig mogelijk met alcoholgebruik geconfronteerd worden in de sportomgeving. Te denken valt aan het niet schenken van alcohol door sportverenigingen tot 18 uur. STAP, de SGF, de NVDI en het Trimbos-instituut benadrukken dat er meer gedaan moet worden om te bereiken dat de paracommerciële rechtspersonen de leeftijdsgrens beter naleven. Zij willen dat het in ieder geval moeilijker wordt voor paracommerciële rechtspersonen om alcohol te verkopen en dat zij aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen als horecagelegenheden en slijterijen bij de verkoop van alcohol. De LkvV en VNG hebben een neutrale positie bij deze maatregelen, de Nederlandse Brouwers zijn tegen.

Voorstellen van leden om de naleving en handhaving te verbeteren:

STAP:

- De handhavingscapaciteit bij gemeenten is te beperkt en de prioriteit die gemeenten geven aan de handhaving van de Alcoholwet te divers.
- Gemeenten zouden verplicht moeten worden het nalevingsniveau te periodiek te meten. De VNG is er ook een voorstander dat elke gemeente het nalevingsniveau laat meten.
- Een expertisecentrum ontbreekt waar handhavers met vragen terecht kunnen. De SGF, de NVDI en de VNG zijn eveneens voorstander van een expertisecentrum voor handhavingsvraagstukken.
- Trainingen voor verstrekkers over het naleven van de leeftijdsgrens moeten doorgezet worden.
- Er zouden concrete adviezen moeten komen over hoe het verbod op doorschenken bij dronkenschap beter nageleefd worden.

Nederlandse Brouwers:

- Zij wijzen de leden die online bier verkopen erop dat zij moeten beschikken over een geborgde werkwijze en monitoren de voortgang.

- Zij voorzien sportevenementen in samenwerking met NOC*NSF van een toolkit voor het barpersoneel in het kader van een verantwoord alcoholbeleid.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
5.1.2e

SGF:

- Het beperken van de verkooptijden van alcohol is tijdens de diverse lockdowns zonder veel problemen verlopen en kan wellicht voortgezet worden. Er wordt genoemd dat er hierop veel positieve reacties waren van zowel ondernemers als consumenten. N.a.v. hiervan merkt de VNG dat verschillende gemeenten hierover in gesprek zijn met ondernemers.
- Ook in het kader van blurring noemen de SGF en STAP de impact van reclame op jongeren en andere risicogroepen zoals alcoholgebruikers in herstel. Het meer geconfronteerd worden met het aanbod van alcohol is nadelig voor de hiervoor genoemde groepen.

Datum
11 mei 2022

NVDI:

- Er is bij gemeenten te weinig capaciteit voor de handhaving van de Alcoholwet en gemeenten geven hier te weinig prioriteit aan. Ook zijn er te weinig handhavers opgeleid voor het handhaven van de Alcoholwet.
- Voor verstrekkers is het van belang te investeren in een back-up of vraagbaak voor het personeel die kan bijstaan bij de naleving van de leeftijdsgrens.
- De opvolging van overtredingen van de Alcoholwet wordt vooral in kleine gemeenten belemmerd door de contacten die er zijn tussen ondernemers en de gemeente, waardoor een overtreding uiteindelijk niet bestraft wordt.
- Er zou meer prioriteit gegeven moeten worden aan het verbod op doorschenken.

LKvV:

- Bij de meeste verenigingen die bij de LKvV zijn aangesloten, kunnen minderjarigen geen lid worden. Als dit wel mag zijn er foto's achter de bar voorhanden van minderjarige leden.
- De LKvV wil het beleid rond het verbod op wederverstrekking en doorschenken uitbreiden.
- De LKvV is tevreden over de e-learning over het verantwoord verstrekken van alcohol die in samenwerking met hen is ontwikkeld. De e-learning moet verplicht gevolgd worden door alle barvrijwilligers. Bij sommige verenigingen moeten alle nieuwe leden de e-learning volgen. De LKvV overweegt n.a.v. een inventarisatie of zij de e-learning een verplicht onderdeel willen maken voor alle nieuwe leden.

VNG:

- De VNG merkt op dat er al geschikte producten beschikbaar zijn om de handhaving en naleving te verbeteren, zoals de handreiking voor de Alcoholwet en het model preventie- en handhavingsplan. De VNG pleit voor het verbeteren van de vindbaarheid van deze producten.
- De VNG heeft enkele jaren geleden onderzoek gedaan naar de handhavingcijfers per gemeente en zal dit onderzoek delen met de leden van de werkgroep.

Trimbos-instituut:

- N.a.v. een vraag merkt het Trimbos-instituut dat het model preventie- en handavingsplan door gemeenten veel wordt gebruikt.
- Het Trimbos-instituut is van mening dat zowel de naleving van de leeftijdsgrens als de naleving van het verbod op doorschenken onvoldoende is.
- Bij de handhaving spelen volgens het Trimbos-instituut drie problemen: gebrek aan prioriteit, capaciteit en expertise.
- Het is van belang om meer te doen in het stimuleren van gemeenten die het toezicht op en de naleving van de Alcoholwet niet op orde hebben.
- Voor wat betreft het verbod op doorschenken bij dronkenschap is het van belang dat hier landelijk prioriteit aan gegeven wordt, zodat dit onderwerp lokaal hoger op de agenda komt. Ook benadrukken zij het belang van ondersteunende maatregelen om de omgeving zo in te richten dat dronkenschap niet de norm is. Denk bijvoorbeeld aan het landelijk verbieden van prijsacties in de horeca en het beperken van schenk- en openingstijden.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie

5.1.2e

Datum
11 mei 2022

VWS:

- VWS ondersteunt de pilots van KHN, CBL en het Trimbos-instituut die gericht zijn op het verbeteren van de handhaving en naleving van de Alcoholwet. Ook ondersteunt VWS de bijeenkomst voor de NVDI-leden over de Alcoholwet.
- VWS is betrokken bij de e-learnings over het verantwoord verstrekken van alcohol die onlangs zijn geactualiseerd.
- VWS gaat een leeftijdsverificatiesysteem invoeren, waarmee bij de online aankoop van alcohol op een betrouwbare en eenduidige wijze de leeftijd van de koper vastgesteld kan worden. De eisen hiervoor zullen worden uitgewerkt in lagere wet- en regelgeving.

Bijlage – Schriftelijke input NOC*NSF, VDN en CBL

Schriftelijke input NOC*NSF (zie aparte bijlage)

Schriftelijke input VDN:

CBL, KHN, VDN en NOC*NSF waren afwezig omdat volgens hen deze bijeenkomst te snel komt en pas ná de overeengekomen evaluatie van NPA opportuun is omdat dan gericht naar maatregelen kan worden gewerkt die op preventie van problematisch alcoholgebruik sturen. Partijen hebben zo mogelijk schriftelijk na afloop gereageerd, maar daarmee geeft dit nog geen gebalanceerd beeld van wat op dit moment breed draagvlak heeft. Dat kan pas ná de evaluatie van het NPA en de focus op problematisch alcoholgebruik met de definities van de NPA plaatsvinden. In de huidige rapporten ligt de nadruk wat betreft maatregelen en data veelal op terugdringen van alcoholgebruik en niet op de scope van het NPA, het terugdringen van problematisch alcoholgebruik.

VDN reageert als volgt op de drie punten die hiervoor in het verslag bij wetgevende maatregelen worden genoemd:

- VDN heeft een neutrale positie als het gaat om blurring, waar VDN aan toevoegt dat de alcoholtafel een uitvoeringstafel is en geen lobbytafel die 'signalen' afgeeft aan de politiek als tafel. NPA maakt haar eigen agenda, binnen de kaders en definities van het NPA.

- VDN is tegen de maatregel dat de online verkoop van alcohol verboden zou moeten worden zolang er geen waterdicht leeftijdsverificatiesysteem is.
- VDN slijters verkopen niet aan sportverenigingen en hebben een neutrale positie t.a.v. van de genoemde maatregelen bij het punt over alcohol en sportverenigingen, maar steunen maatregelen die passen binnen een gelijk speelveld en door maatwerk mogelijk maken dat alle partijen hun verantwoordelijkheid goed kunnen invullen. De Winkeltijdenwet bepaalt dat 6 dagen per week een winkel open mag zijn van 6-22 uur. Echter, sportverenigingen verkopen geen alcoholische drank niet voor nuttigging ter plaatse.

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Voeding Gezondheidsbesch.
en Preventie
Team 3

Datum
11 mei 2022

VDN brengt de volgende punten in:

- Leden van VDN dragen bij door rond de 90% naleving van leeftijdsgrens te leveren in onderzoeken en de praktijk.
- De VDN is tevreden over de e-learning over het verantwoord verstrekken van alcohol die in samenwerking met partijen binnen NPA is ontwikkeld.
- Inperking van verkooptijden voor slijters levert een ongelijk speelveld op ten opzichte van 'online', die 24x7 open zijn en aan de hand van de recent afgesproken geborgde werkwijze nog moeten laten zien tot goede naleving te komen
- Capaciteit voor online handhaving moet niet alleen gaan naar de 25% kortingsregel, maar zeker ook naar controleren van naleving door flitsbezorgers, bezorgdiensten en afleverpunten.
- VDN is tegen het inzetten van de wettelijke bepaling voor alcoholoverlastgebieden om permanent delen van een stad of gebied 'droog te leggen'. Dat middel zou proportioneel en tijdelijk ingezet moeten worden.

Schriftelijke input CBL

- CBL is tegen de maatregel dat online verkoop on hold moet worden gezet zolang er door VWS geen nieuw verificatiesysteem is ontwikkeld. Wij hebben onze eigen geborgde werkwijze welke wordt ondersteund door moderne e learnings;
- CBL is tegen het inzetten van de wettelijke bepaling voor alcoholoverlastgebieden om permanent delen van een stad of dorp "droog te leggen";
- Het CBL (jaarlijks) en haar leden (permanent) monitoren de handhaving van de leeftijdsgrens.

To: 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl]
Cc: 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e 5.1.2e @minvws.nl]
From: 5.1.2e)
Sent: Thur 2/3/2022 1:37:25 PM
Subject: Conceptbrief reactie CBL
Received: Thur 2/3/2022 1:37:27 PM
[Conceptbrief CBL 26-1.docx](#)
[21.023 CBL-brief aan staatssecretaris Blokhuis.pdf](#)

Hi 5.1.2e,

In december ontvingen we een brief van het CBL met mogelijke maatregelen die zij willen nemen om het bereik van 18- jongeren door alcoholmarketing te verminderen (zie pdf). In de bijlage vind je een conceptbrief die 5.1.2e als reactie kan sturen. Heb jij aanvullingen of opmerkingen?

Groeten,

5.1.2e

5.1.2e

[Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) | [Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie](#) |
[Parnassusplein 5](#) | [2511 VX](#) | [Den Haag](#) | [Postbus 20350](#) | [2500 EJ](#) | [Den Haag](#) |
M: 06 5.1.2e [@minvws.nl](#) | [www.rijksoverheid.nl](#) |

To: 5.1.2e [5.1.2e @ede.nl]
Cc: 5.1.2e 5.1.2e @ede.nl; 5.1.2e @minvws.nl; 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl
From: 5.1.2e
Sent: Fri 6/24/2022 2:08:46 PM
Subject: agenda, annotatie
Received: Fri 6/24/2022 2:08:47 PM
[Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik29juni2022.docx](#)
[Annotatie Agenda Tafel Problematisch Alcoholgebruik29juni2022.docx](#)
[Opbrengst werkgroepen tbv acties npa alcoholMS.docx](#)
[21.023 CBL-brief aan staatssecretaris Blokhuis.pdf](#)

Dag 5.1.2e,

Hierbij ons voorstel voor de agenda, met annotatie.

- We hebben zojuist ook het spelregeldocument verstuurd en zijn benieuwd of daar nog reacties op komen.
- Van Slijterunie, VDN, KHN en CBL hebben we nog een reactie gehad mbt aanvullende initiatieven. We hebben dat in een document samengevat. Dat document gaat maandag ook met de agendastukken mee naar de partijen, maar ik stuur het alvast mee.
- CBL stuurde ons zijn brief in met initiatieven die zij in december 2021 al naar de staatssecretaris hebben gestuurd. Die gaat maandag ook mee.
- VNO/NCW heeft zijn brief nog niet rondgestuurd. Wij hebben nagevraagd en zullen die ook maandag bij de stukken doen.
- Blurring: wij spreken elkaar dinsdagochtend 8.30 nog ter voorbereiding. Dan ook even de stand van zaken rond blurring bespreken?

Groet en fijn weekend,

5.1.2e

To: 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @minvws.nl; 5.1.2e [redacted] @minvws.nl; 5.1.2e [redacted] @minvws.nl

26923

From: 5.1.2e [redacted]
Sent: Wed 10/12/2022 11:13:41 AM
Subject: Bias
Received: Wed 10/12/2022 11:13:44 AM

Hi 5.1.2e [redacted],

Zie screenshot bijgevoegd. Heel typisch dat wel wordt ingegaan op perspectief van gezondheidsorganisaties, maar niet op de bezwaren die bedrijfsleven heeft op de gang van zaken aan de tafel.

Ik zou het ministerie willen verzoeken deze disbalans in berichtgeving aan de TK in de toekomst te voorkomen. We blijven immers allemaal geëngageerd aan de afspraken in het NPA.

Groet,

5.1.2e [redacted]

scenario's te formuleren voor de toekomst. Met deze brief stuur ik uw Kamer het afrondend verslag van KWINK groep.

Samenvatting afrondend verslag

Ik ben blij dat alle partijen de doelen voor 2040 die geformuleerd zijn in het NPA onderschrijven. Het NPA wordt door de partijen gezien als een belangrijk en waardevol document.

Desalniettemin is er verschil van mening over de koers die de tafel moet nastreven en lopen belangen uiteen. De standpunten van partijen lopen uiteen op drie thema's: 1) de adviserende taak van de tafel, 2) het bespreken van wettelijke maatregelen aan de tafel, en 3) de lobby rondom alcoholbeleid. Veel gezondheidspartijen kunnen naar eigen zeggen niet langer aan zichzelf of hun achterban verantwoorden dat zij deelnemen aan een tafel waar geen/te weinig resultaat geboekt wordt. Zij voelen zich hierin gesterkt door adviezen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), waarin gesteld wordt dat alcoholbeleid moet worden ontwikkeld, geïmplementeerd en geëvalueerd op basis van volksgezondheidsdoelstellingen en het beste beschikbaar bewijs, en beschermd moeten worden tegen inmenging van commerciële belangen⁵. Hier heb ik begrip voor.

³ TK 32793 nr. 616, TK32793 nr. 557, TK 32793 nr. 484

⁴ TK 27565 nr. 179

⁵ [Political declaration of the third high-level meeting of the General Assembly on the prevention and control of non-communicable diseases \(who.int\)](#)